

955

RÄMINÄPOJISTA HISTORIALLISEKSI KÄSITTEEKSI

Suomalaisten aikakauslehtien suhtautuminen Beatles-
ilmiöön vuosina 1963 - 1970

pro gradu
Jyväskylän yliopisto
musiikkitieteen laitos
kevät 1998

Virpi Kätkä

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta	Laitos
HUMANISTINEN	musiikkitieteen laitos
Tekijä	
Virpi Kätkä	
Työn nimi	
RÄMINÄPOJISTA HISTORIALLISEKSI KÄSITTEEKSI Suomalaisten aikakauslehtien suhtautuminen Beatles-ilmiöön vuosina 1963-1970	
Oppiaine	Työn laji
musiikkitiede	pro gradu
Aika	Sivumäärä
kevät 1998	83+ liitteet
Tiivistelmä - Abstract	
<p>Tutkin työssäni Suosikin, Seuran ja Suomen Kuvalehden toimittajien suhtautumista Beatles-ilmiöön vuosina 1963-70. Analysoin kyseisistä lehdistä kaikki Beatlesia koskevat artikkelit ensimmäisestä Suomessa ilmestyneestä artikkelista yhteen hajoamiseen asti. Tutkin ilmiötä sosiologiselta kannalta, joten tutkin ilmiön eri osapuolia: yhtyettä, kannattajia, joukkoviestimiä ja markkinavoimia, jotka levittävät ja ohjaavat muun muassa Beatles-levyjen ja –muodin myyntiä nuorisolle.</p> <p>Analyysimenetelmänä käytän Teun A. van Dijkn diskurssianalyysiä. Siinä artikkeli ensin tiivistetään ja sen jälkeen tutkitaan tekstin lisäksi kontekstia, jolloin pyritään saamaan selville ilmiötä, joita artikkelista ei välittömästi havaitse. Toisena analyysimenetelmänä käytän Veikko Pietilän sisällönanalyysiä, jonka avulla saan selville toimittajan mielipiteen Beatles-ilmiöstä kokoamalla tekstistä mielipiteen sisältämät lausumat.</p> <p>Samaa sisällönanalyysiä ovat käyttäneet Ilkka Heiskanen ja Ritva Mitchell, jotka ovat tehneet aikaisempia tutkimuksia lähinnä omaa tutkimustani. He ovat tutkineet aikakauslehtien suhtautumista Suomen nuorisokulttuurien ilmiöihin vuosina 1950-80. Itse tutkin lehtien suhtautumista vain yhteen nuorisokulttuurin ilmiöön eli Beatles-ilmiöön. Käsittelen myöskin edellämainitun nuorisokulttuurin käsitettä, sen syntyä Englannissa ja Yhdysvalloissa sekä sen tuloa Suomeen muuntuneessa muodossa. Nuorisokulttuurit leviävät joukkoviestimien avulla ja siksi ne saavat myös keskeisen sijan tutkimuksessani.</p> <p>Analyysissäni päädyn siihen, että kaikkien toimittajien mielipiteet muuttuvat Beatlesin alkuaajan (1964) jyrkän kielteisistä kommentaareista pikkuhiljaa positiivisiksi (1967) ja vuosikymmenen loppuun mennessä lausumat ovat jo ylistäviä (1970). Pääsyyt mielipiteiden muuttumiseen ovat: kuninkaallisten aatelistarvon myöntäminen yhtyeen jäsenille ja mieltymys yhtyeeseen, toimittajien ja aikuisväestön tottuminen ilmiöön, Beatles-fanien muuttuminen hysterisistä teini-ikäisistä älymystöksi sekä yhtyeen musiikillinen ja ulkonäöllinen muutos.</p>	
Asiasanat	
Beatles-ilmiö, nuorisokulttuuri ja aikakauslehdet	
Säilytyspaikka	
Muita tietoja	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	1
2 TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT	2
2.1 Joukkoviestintä Suomessa 1960-luvulla	2
2.1.1 Tärkeimmät joukkoviestimet	2
2.1.2 Joukkoviestimien vaikutus	4
2.1.3 Journalismi ja journalisti tutkimuksen kohteena	5
2.2 Nuorisokulttuuri	6
2.2.1 Valta-, vasta- ja alakulttuuri	7
2.2.2 Nuorisokulttuurin synty Yhdysvalloissa ja Englannissa 1950-luvulla	8
2.2.3 Nuorisokulttuurin tulo Suomeen 1960-luvulla	9
2.2.4 Kaupallisten nuorisolehtien merkitys nuorisokulttuurille	10
2.3 Uusien ilmiöiden reseptio aikakauslehdissä	11
3 TUTKIMUKSEN SUORITTAMINEN	13
3.1 Tutkimusongelmat ja hypoteesit	13
3.2 Aineisto	13
3.3 Suosikin, Seuran ja Suomen Kuvalehden toimitus vuosilta 1964-1970	14
3.4 Menetelmät	16
3.4.1 Kvantitatiivinen sisällönanalyysi	16
3.4.2 Kvalitatiivinen sisällönanalyysi	18
4 TULOKSET	20
4.1 Suosikki	20
4.2 Seura	34
4.3 Suomen Kuvalehti	39
4.4 Yhteenveto ja vertailu	43
5 TULOKSET OTOKSISTA	51
5.1 Otokset 1964	51
5.1.1 Suosikki	52

5.1.1.1 Suosion tuntumassa	52
5.1.1.2 Unohda twist	53
5.1.2 Seura: Rämänäpojat Ranskassa	55
5.1.3 Suomen Kuvalehti: Paljon melua Beatleseista	57
5.2 Otokset 1967	63
5.2.1 Suosikki: Valokeilassa lp-kvartetti ja niiden artistit: Beatles Goldies	63
5.2.2 Seura: Kersantti Pepperin jälkeen jääneet nuotit	66
5.2.3 Suomen Kuvalehti: Nyt heitä kuunnellaan	67
5.3 Otokset 1969-1970	69
5.3.1 Suosikki: Hey Jude	69
5.3.2 Seura: Kehän kaari kiinni	70
5.3.3 Suomen Kuvalehti: Toivo Kärjen 12 kärjessä	73
5.4 Yhteenveto ja vertailu	76
6 PÄÄTÄNTÖ	81
LÄHTEET	
LIITTEET	

1 JOHDANTO

Olen valinnut Beatlesin tutkimusaiheekseni, koska Beatles-ilmio oli ensimmäinen koko Suomeen levinnyt nuorisokulttuurin muoto. Paul Anka ja Elvis olivat ensimmäisiä Suomeen tulleita nuorisokulttuureita, mutta joukkotiedotusvälineet eivät olleet heidän aikanaan vielä levinneet koko Suomen alueelle. Beatles-yhtye oli merkittävin 1960-luvun yhtye: yhtyeellä oli 1960-luvun suurin levymyynti ja eniten hittejä Suomessa ja maailmalla. (ks. liite 3). Beatles loi myös uuden musiikkityylin ja muodin. Kannattajamäärä oli myös suurin 1960-luvun nuorisokulttuureista.

Tutkimuksen tavoitteena on saada selville Suosikin, Seuran ja Suomen Kuvalehden toimittajien suhtautumista Beatles-ilmioon vuosina 1963 - 1970. Analysoin kaikki Beatlesia koskevat artikkelit ensimmäisestä Suomessa ilmestyneestä artikkelista yhtyeen hajoamiseen saakka. Aineistona ovat luonnollisesti Suosikin, Seuran ja Suomen Kuvalehden Beatlesia koskevat artikkelit kyseisiltä vuosilta. Tutkin ilmiötä sosiologiselta kannalta, jolloin tutkin myös ilmiön eri osapuolia: yhtyettä, kannattajia, joukkoviestimiä ja markkinavoimia, jotka levittävät ja ohjaavat Beatles-muodin ja -levyjen myyntiä. Veikko Pietilän sisällönanalyysin ja Teun A. van Dijkkin diskurssianalyysin avulla ilmiön osapuolien vuorovaikutussuhteita vuosikymmenen aikana.

Veikko Pietilän sisällönanalyysi on kvantitatiivista analyysiä. Kerään sääntöjen mukaan toimittajien mielipiteen sisältävät lausumat Beatlesista. Luokittelen artikkelit tekstilähtöisesti ja tilastoin ne eri kaaviomuotoihin lehtien vertailun helpottamiseksi (diagrammi 1 sekä viite 1 ja 2). Teun A. van Dijkkin diskurssianalyysi pyrkii saamaan selville tiivistetyn tekstin ja kontekstin avulla artikkelissa ilmeneviä ilmiöitä, joita tekstistä ei välittömästi havaitse. Tämä analyysimenetelmä on kvalitatiivista sisällönanalyysiä. Siinä teksti sääntöjen mukaan referoidaan ja siitä esitetään lopuksi tulkinta. Analysoin jokaisen artikkelin (927 kappaletta) kyseisiltä vuosilta van Dijkkin diskurssianalyysin mukaan, mutta artikkeleiden huomattavan määrän takia esittelen jokaisen lehden kolme - neljä edustavinta artikkelia ilmiön alku-, keski- ja loppuvaiheesta.

Aikaisempia tutkimuksia lähinnä omaa tutkimustani ovat tehneet Ilkka Heiskanen ja Ritva Mitchell, jotka ovat tutkineet Stanley Cohenin kehittämän kaavion ja Pietilän sisällönanalyysin avulla Beatles-ilmion alkua. He ovat muokanneet Cohenin kehittämää kolmivaiheista kaaviota, jonka mukaan aikakauslehdistö saa aikaan uusissa ilmiöissä pysyviä luokitteluja. Kaavion mukaan

lehdistö pyrkii ilmiön ensimmäisessä vaiheessa synnyttämään lukijoissaan paniikin tuntua ja epävarmuutta. Ilmiön toisessa vaiheessa lehdistö on kehittänyt alustavan luokittelujärjestelmän ja se käyttää apunaan tutkijoita ja tulkitsijoita. Kaavion viimeisessä vaiheessa ilmiö voidaan helposti sijoittaa oikeisiin luokkiinsa ja ne raportoidaan nyt rutiininomaisena tapahtumana. Lehdistö aloittaa jälleen uusien kriisien kuolleennuttamisketjun. Heiskanen ja Mitchell tutkivat suomalaisten aikakauslehtien perusteella Beatles-ilmiön alkua. Erona heidän tutkimukseensa on, että itse tutkin ilmiötä pitemmälle. Haluan saada selville, toteutuuko prosessin kaksi jälkimmäistä osaa aikakauslehtien suhtautumisessa Beatles-ilmiöön. Analysoin artikkeleita reseptiomallin lisäksi myös artikkelilähtöisesti, koska haluan saada selville kaavion lisäksi myös kaavion ulkopuolisia ilmiöitä ja tapahtumia.

2 TEOREETTISET LÄHTÖKOHDAT

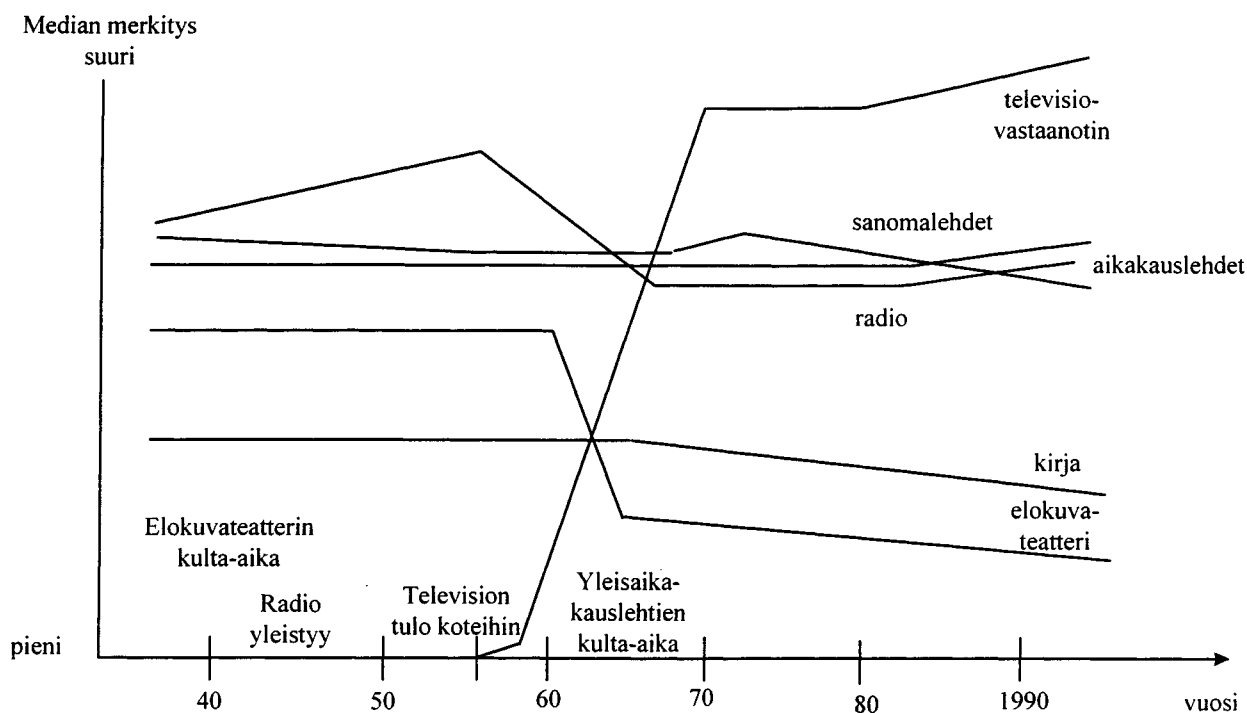
2.1 Joukkoviestintä Suomessa 1960-luvulla

Joukkoviestimiä ovat: sanoma- ja aikakauslehdet, radio, televisio, elokuva ja kirja. Myös äänilevyt, julisteet ja mainokset täyttävät useimmat joukkoviestinnän ehdot. Joskus joukkoviestimiltä on edellytetty säännömukaista ilmestymistä ja joskus myös ajankohtaisuutta. Sanoma välitetään rajaamattomalle yleisölle julkisesti, epäsuorasti ja yksisuuntaisesti. Kansainvälisen viestinnän tietovirrat kulkevat ensisijaisesti suurista ja rikkaista teollisuusmaista pienempiin. Toinen keskeinen ominaisuus on kaupallisen ja viihteellisen aineiston suuri osuus verrattuna asiapitoiseen tietoon. (Sinkko 1981, 93.) Joukkoviestinnän leviäminen aiheuttaa murteiden ja paikallisten tapojen häviämistä, koska muodit ja aatteet kulkevat nopeasti paikasta paikkaan (O.A. Wiio 1994, 246). Joukkoviestin ja sen yleisö ovat keskenään riippuvuussuhteessa ja molemmat ovat sidoksissa ympäristöönsä (Osmo A. Wiio 1994, 170-172). Joukkotiedotuksen kehitys on edellyttänyt yleisen viestintätekniiikan kehitystä, yhteiskunnan vaurauden lisääntymistä ja mainonnan nousemista olennaiseksi toiminnoksi (Hemánus & Varis 1979, 8). Nopea ja voimakas yhteiskunnan rakennemuutos ja taloudellinen kasvu lisäsivät puolestaan yleistä kulutustasoa, mikä loi kysyntää joukkoviestinnän tuotannolle (Sinkko 1981, 80). Joukkotiedotuksen alalla tarjonta vaikuttaa kysyntään. Kun ihmisille tarjotaan tietyn tyyppistä aineistoa, ihmiset alkavat vähitellen tarvita sitä. (Hemánus 1973, 35 - 39.)

2.1.1 Tärkeimmät joukkoviestimet

Seuraavan kuvion mukaan 1960-luvulla merkittävimmät joukkoviestimet Suomessa olivat televisio, sanoma-, ja aikakauslehdet sekä radio (Nordenstreng & Wiio 1994, 21).

KUVIO 1 Joukkotiedotusvälineiden merkitys Suomessa 1940 - 1990

Televisio tuli Suomeen yhteiskunnallisen muutoksen keskelle 1956. Englantiin verrattuna se saapui kulttuuriteollisuuden tyhjiöön. Televisioyhtiö siirtyi korkeakulttuurisesta ajattelusta sen ensimmäisen katsojakunnan vaatimuksesta kohti muutosta. (Sinkko 1981, 157.) Televisiolupien määrä nousi nopeasti. TV-lupia vuonna 1962 oli 336 000, 1964 niitä oli 622 000 ja miljoonas TV-lupa lunastettiin vuonna 1969 (Minkkinen ym. 1979, 148). Vuonna 1963 yleisradion lähetyksen laajennustyö oli Tornio-Oulu-Kajaanin tasolla (Sinkko 1981, 56). 1960-luvun lopulla ja 1970-luvun alussa radion ja television levikki kattoi koko maan suhteellisen tasaisesti. Televisiota katsottiin sen uutuuden takia runsaasti, sen ohjelmista keskusteltiin seuraavana päivänä ja sanomalehdet kirjoittivat niistä paljon. Ohjelma, joka 1960-luvun lopulla herätti keskustelua, ei kymmenen vuoden päästä enää herättänyt poikkeuksellista huomiota. (Sinkko 1981, 69.) Nuoremmat ikäpolvet olivat alttiimpia ulkomaiselle viihteelle kuin vanhemmat katsojat (Sinkko 1981, 1689). Televisio on valloittanut elokuvan asemaa, joten 1960-luvulta lähtien elokuvissa kävijöiden määrä on laskenut (Osma A. Wiio 1994, 205).

Aikakauslehdille tärkein kansainvälistymisen muoto meillä on alusta asti ollut juttujen siirto ulkomailta meille. Aineisto siirtyy usein aikakauslehtiimme kaupallisimmassa muodossaan.

(Nordenstreng & Wiio 1994, 66 - 67.) 1960-luvulla kaupungistuminen loi uutta kadulla näkyvää nuorisoa, jota aikakauslehdet eivät voineet sijoittaa perinteiseen nuorison kaavaan, eivätkä olla kirjoittamatta siitä. Lehtien tyyli alkoi ainakin Seuran ja Avun osalta muuttua, koska uusi television luoma julkkiskulttuuri sekä voimistuva kilpailu eri lehtien välillä pakottivat lehdet kirjoittamaan sensaatiohakuisemmin. Nuoriso sai myös osansa tästä sensaatiohakuisuudesta. (Heiskanen & Mitchell 1985, 139.) Kilpailu joukkotiedotusvälineiden alalla johtaa samanlaistumiseen: kun jokin aineisto osoittautuu suosituksi jossakin välineessä, myös sen kilpailijat katsovat välttämättömäksi ryhtyä julkaisemaan sitä. Se koskee ensisijassa samaan luokkaan kuuluvia välineitä muun muassa aikakauslehdet samanlaistuvat keskenään. (Hemánus 1973, 36.)

Radion lähetystoiminta laajeni huomattavasti 1960-luvun aikana. Sävelradion aloittaminen 1963 johti siihen, että radio-ohjelmistosta muodostui kahdella kanavalla koko maassa täyspäiväisiä. (Sinkko 1981, 26.) Vuodesta 1962 Suomen Tietotoimisto aloitti ulkomaanuutisaineistonsa suoran vastaanoton. STT:n asiakkaina olivat lähes kaikki päivälehdet, radio ja televisio. (Sinkko 1981, 159.) Vaikka sävelradio käynnistyi jo vuonna 1963 ja levyautomaattiyhdistys nelinkertaisti levyautomaattiansa lukumäärän vuonna 1963, niin äänilevyteollisuus lähti voimakkaaseen nousuun vasta vuonna 1969. Sävelradio ei kylläkään keskittynyt kaupallisiin suosikkilevyihin eikä yleisradio mennyt kovin pitkälle mukaan listasuosikkien mainostamiseen. Äänilevyteollisuuden nousu kulttuuri-teollisuudeksi tapahtui lähinnä nuorten muodostaman nuorisokulttuurin tuella.

2.1.2 Joukkoviestimien vaikutus

Joukkotiedotuksen sanomatyyppejä ovat tosiasiapohjaiset ja kuvitteelliset sanomat. Joukkotiedotusvälineen sisältö on aina enemmän tai vähemmän sidoksissa julkaisijaansa paitsi aihepiirin osalta, myös tiedotusvälineen harjoittamaan linjaan. (Minkkinen ym. 1979, 321.) Joukkotiedotusvälineen toimittajan kanta ei tarvitse kuitenkaan olla sama kuin välineen linjan, vaan kysymyksessä ovat lähinnä johtokunnan mielipiteet (Minkkinen ym. 1979, 272). Arvottavia kannanottoja esiintyy kaikessa tiedonvälityksessä. Jos ne ovat havaittavissa ja joskus ne ovat piilotettuja, ettei vastaanottaja huomaa niitä. Aina ei edes tiedottaja huomaa välittävänsä niitä. Avointa arvottavaa kannanottoa kutsutaan propagandaksi ja peitetypää arvottavaa kannanottoa kutsutaan piilovaikuttamiseksi. Avoimen vai-

kuttamisen ja piilovaikuttamisen raja on häilyvä. Vastaanottajan valppaudesta, tietojen määrästä ja erittelykyvystä riippuu, milloin häneen piilovaikutetaan ja milloin kannanotoissa on avointa vaikuttamista. (Minkkinen ym. 1979, 321.) Joukkotiedotusvälineiden arvottavat kannanotot ilmenevät asioiden valinnassa; jokainen valinta merkitsee toisen asian syrjäyttämistä. Toiseksi kannanotot näkyvät asioiden painotuksessa. Painotus näkyy myös siinä, keiden kannanottoja eniten välitetään, miten monista eri näkökulmista ja keiden kannalta asiaa tarkastellaan. Kolmanneksi arvottavat kannanotot näkyvät sanoman ilmaisukeinojen valinnassa: millä keinoilla korostetaan asian tärkeyttä. Lehdessä asiaa korostetaan antamalla sille esimerkiksi paljon palstatilaa, asettamalla se tärkeälle paikalle, liittämällä juttuun kuvia, otsikoimalla näkyvästi ja nostamalla otsikoinnissa esille tiettyjä asioita. Samoin radiossa ja televisiossa sijoitetaan tärkeitä ohjelmia hyväksi tiedettyyn katselu- ja kuuntelelukaan, käytetään kiinnostavia keinoja ja toistetaan tärkeitä asioita. (Minkkinen ym. 1979, 180 - 181, 184 - 187.)

Suuri osa joukkotiedotussanomista jää alitajuisen vastaanottamisen asteelle. Ne muovaavat usein ihmisen ajatuksia, mielipiteitä ja tunteita vaikka hän ei itse sitä aina huomaa. (Minkkinen ym. 1979, 321.) Massaviihteen markkinat hyökkäävät häikäilemättä nuorten epävarmuuteen ja kapinaan: on ärsyttävä aikuisia ja oltava erilaisia. On turvallista olla samanlainen kuin muutkin jengissä. (Minkkinen ym. 1979, 187.) Suggestiivinen mainonta käyttää hyväksi nuorten halua kuulua ryhmään ja tulla huomatuksi toisen sukupuolen silmissä (Minkkinen ym. 1979, 239). Sosiaalipsykologiassa puhutaan ns. vaikuttajayksilöistä, jotka ovat ryhmänsä johtajia ja joiden mielipiteitä kuunnellaan (Minkkinen ym. 1979, 329).

2.1.3 Journalismi ja journalisti tutkimuksen kohteena

Agenda setting eli päiväjärjestyskoulukunta tutkii median vaikutusta ihmisiin. Samantyyppistä tarkastelua harjoitettiin jo 1920-luvulla. Tutkijat eivät väitä tiedotusvälineiden pystyvän kääntämään ihmisten päätä, mutta ne pystyvät yhteisvaikutuksensa kautta vaikuttamaan siihen, mitä ihmiset pitävät elämässä tärkeänä. Viestimet suodattavat ja muuntavat todellisuutta. Tiedotusvälineet pyrkivät valtavirtaan, joten toiston osuus kasvaa ja yksioikoistuu. Agendatutkimus korostaa, ettei ole mieltä erotella tiukasti tiedollisia ja asenteellisia tekijöitä mediasisällöstä, sillä ne nivoutuvat yhteen. (Sana 1995, 99 - 100.) Medioiden päiväjärjestyksessä vahvimmin esiin nousevat stereotypiat, joita viestimien toisto vahvistaa. Journalismi kompastuu usein yleistyksiin, koska on kiire ja jutun

laatija joutuu selittämään uutta tutun asian kautta. Stereotyyppisesti raportoimalla tiedotusvälineet näyttävät asiasta yksinkertaistetun kuvan. Stereotyyppien merkitys kasvaa silloin, kun vastaanottajilla ei ole mahdollisuutta tarkistaa niiden oikeellisuutta kokemalla itse. Suomen joukkoviestimet ovat pysyvästi riippuvaisia kansainvälisistä uutisista, mutta niille jää valikoinnin ja painotusten kautta mahdollisuus oman tyylin luomiseen. Uutismateriaalista vain 5 - 10 prosenttia päätyy lopulta julkaistavaksi. Näin journalismi voi kertoa käyttämiensä uutiskriteerien vuoksi sanaakaan valehtelematta hyvin omituisia totuuden sirpaleita. (Sana 1995, 100 - 103.)

Valtaosa journalistisesta tutkimuksesta on tarkastellut toimittajaa toimituksen jäsenenä. Näissä tutkimuksissa on korostunut se seikka, että journalistin on hankalaa toimia ryhmässä. (Sana 1995, 105.) Toimitusjohtaja Olli Lyytikäisen mukaan aikakauslehden toimintapolitiikkaan kuuluu, että liikkeen johto tutkii markkinoilla olevan tyydyttämättömän lukutarpeen. Tutkimusten perusteella määritellään lehden toimituspoliittinen linja ja toimittaja vastaa itsenäisesti sovitun linjan toteuttamisesta. (Hemánus 1973, 38.) Journalisti mieluusti piilottaa itsensä tuotteessaan: kannanotot tulevat lähteiltä, asiantuntijoilta ja ilmaisukin kulkee passiivissa tai passiivityyppisesti. Journalisti osoittaa tapahtuman, mutta ei suostu puhumaan mitään omista nimissään. Journalismin tutkijoita kiinnostaa, miten paljon toimittaja panee itseään jutuissaan peliin, ottaa kantaa ja kantaa vastuuta. Journalisti on hämmentävän usein naiivin luottavainen mutkikkaiden asioiden edessä ja päätyy näin propagandan toistajaksi huomaamattaan. Journalismiin on rakennettu sisään vahva hierarkia. Journalismi siteeraa mieluummin presidenttiä kuin pääministeriä. Vain harvoin journalistinen teksti pohjautuu monipuolisiin, myös vastakkaisia lähteitä sisältävään havainnointiin. Syynä ovat kiire ja lähteenä journalismi käyttää usein jo aiemminkin käytettyä lähdettä. Journalisti viehättyy helposti jutustaan niin, että heittäytyy juttunsa vietäväksi kyselemättä paljoakaan lähteen luotettavuutta. Vallitseva uutisjournalismi suosii toisarvoisia seikkoja, kuten numerotäsmällisyyttä, nimiä ja paikkoja, mutta asioiden yleisemmät piirteet saattavat jäädä vähemmälle huomiolle (Sana 1995, 109 - 111.)

2.2 Nuorisokulttuuri

Birminghamin koulukunnan mukaan kulttuurilla tarkoitetaan sosiaalisten ryhmien kehittämiä toisistaan erottuvia elämäntapoja ja heidän sosiaalisen ja materiaalsen elämänsä ilmaisua (Clarke & Jefferson 1976, 10 - 13). Birminghamin nuorisokulttuuritutkimuksen määritelmän mukaan kulttuuri antaa ryhmän elämään mielekkyyttä ja se sisältää asioiden ja esineiden merkityksiä kulttuurin jäsenille

ymmärrettäväksi (Lähteenmaa 1989, 11). Brittikulturalismi on 1980-luvun muotisuuntaus nuorisokulttuuritutkimuksessa. Tutkimus alkoi kun tutkijat alkoivat etsiä kapinallisuuden merkkejä nuorisokulttuurista. Tutkijoilla oli näkemys nähdä yhteiskunta marxilaisella luokkataistelullisella tavalla. (Lähteenmaa 1991b, 255.)

Nuorison nousu ja nuorisokulttuurin muodostuminen merkitsee aikuismaailmaan siirtymistavan kehittymistä. Aikuismaailman ideologiat ja nuorten omat mielipiteet voivat aiheuttaa ristiriitoja. Tilanne saattaa johtaa helposti kapinaan ja sitä kautta aikuismaailman vastakohtina toimivien vasta- ja alakulttuurien syntyyn. (Heiskanen & Mitchell 1985, 250 - 251.) Valta- vasta- ja alakulttuurit ovat tietyille väestöryhmille yksin ominaisia kulutusmuotoja ja käyttäytymistapoja. Jonkin väestöryhmän yhtenäinen sosiaalinen tausta, yhtenäinen kulttuurikäyttäytyminen ja samantyyppinen kulutustapa määrittelevät niitä. (Soramäki 1990, 35 - 36.)

2.2.1 Valta-, vasta- ja alakulttuuri

Yleiskulttuuri syntyy massamarkkinoiden kautta, koska vain silloin koko väestön osallistuminen kulttuuriin käy mahdolliseksi. Valtakulttuurissa koulutusideologian avulla nuoria pyritään sosialisamaan eli valtakulttuuri tukee vallitsevaa yhteiskuntajärjestelmää. (Lähteenmaa 1991a, 86.) Työväenluokkalaisten nuorten alakulttuuri on alisteinen valtakulttuurille. Vasta- ja alakulttuurit vetävät valtakulttuurien hyväksymät merkit nurin. (Lähteenmaa 1980, 19.)

Keskiluokasta tulleet vastakulttuuria harjoittavat nuoret vastustavat valtakulttuuria ja samalla myös omaa luokkakulttuuriaan. Kuitenkin he saattavat huomaamattaan kuljettaa niihin keskiluokkaisen taustakulttuurinsa arvoja (Lähteenmaa 1991a, 84). Vastakulttuurissa käsitellään yhteiskunnan keskeisiä ongelmia ja perusristiriitoja (Lähteenmaa 1991a, 86). Vastakulttuurissa ovat kyseessä arvot ja aatteet ja niitä toteuttavat liikkeet. Vastakulttuurissa nuoret vastustavat valtakulttuurin arvoja, esimerkiksi hippikulttuuri ja punk. (Heiskanen & Mitchell 1985, 31 - 32.)

Alakulttuuri sijoittuu emokulttuurinsa (luokkakulttuuri, josta nuoret ovat) ja valtakulttuurin väliin suhteellisen itsenäisenä kulttuurina. Birminghamilaisessa tutkimuksessa työväenluokasta nousut nuorten alakulttuuri osaltaan puolustaa luokkaemokulttuuriensa arvoja ja osaltaan siinä ratkotaan emokulttuurin ongelmia. Alakulttuurin ryhmät kytkeytyvät emokulttuuriin muun muassa elämän-

muodollaan ja tyyllillään (Lähtenmaa 1991a, 84 -85, 87). Hevarius on yksi tyyli, mutta se ilmaisee montaa eri elämäntyyliä ja se on levinnyt eri luokkakulttuureihin. Ehrnroothin (1988, 107) mukaan se ei olekaan alakulttuuri Birminghamilaisessa mielessä vaan alakulttuurinen tyyli. Tyylit ovat Suomessa enemmän tai vähemmän tuontitavaraa. Tuskin täällä tapahtuu kovin paljon uudelleenkodeausta, vaan ne ovat suurimmaksi osaksi Englannista. (Lähtenmaa 1991b, 258.) Eri maiden erilainen yhteiskuntarakente, historialliset tekijät ja nuorisokulttuurin kehitysvaihe tuottavat eri maihin erilaisia osakulttuureja (Frith 1981, 214). Alakulttuuri sijoittuu yhteiskuntaan, jossa on selviä voimakkaita ja perinteikkaita luokkakulttuureita, joten puhtaassa birminghamilaisessa mielessä ei alakulttuureista Suomessa voi puhua. Mutta Suomestakin löytyy alakulttuureja, jos laajentaa Birminghamilaista määritelmää niin, että alakulttuurin kriteereiksi riittää, että jollakin nuorisoryhmällä on yhteinen ajatusmaailma ja tyyli. (Lähtenmaa 1991b, 259.)

Alakulttuurissa aate, pukeutumistyyli ja musiikkimaku ovat keskeisessä asemassa. Alakulttuurin tyylien arvomaailmaa eivät kulttuureihin kuuluvat välttämättä itsekään tiedosta. (Lähtenmaa 1991a, 87.) Tyyli alakulttuurien ryhmätasolla saattaa muuttua ryhmän sisäiseksi salakieleksi, vaikka sen esineet (mm. vaatteet) ovat lähtöisin valtakulttuurista ja omaavat sen merkitysjärjestelmässä jo vaikiintuneet merkitykset (Heiskanen & Mitchell 1985, 36). Uudelleen merkitsemisessä jokin alemmassa oleva merkitys muutetaan toiseksi ottamalla jostakin toisesta merkityssystemistä esine oman alakulttuurin merkityssysteemiin. Esimerkiksi kotitalousmaailmasta otettu hakaneula punkkarin poskeen kiinnitettyä. (Clarke & Jefferson 1976, 55 - 56; Ehrnrooth 1988, 186 - 187.) Merkki (esimerkiksi sana tai käden heilautus) koostuu kahdesta asiasta: muodista ja äänneestä sekä toisaalta sisällöstä (Sulkunen 1987, 106 - 107). Beatles-yhtye oli yhtyeen alkuaikoina alakulttuurinen tyyli. Aluksi Beatles oli vain nuorten suosikki pitkällä hiuksillaan ja uudella musiikillaan. Yhtyeen kapinallisuus kuitenkin hävisi suosion kasvaessa, vanhempien ihmisten ja älymystön liittyessä Beatles-fanien joukkoon. Beatlesista tuli koko kansan suosikki ja nuoriso alkoi etsiä uusia idoleja. Beatles-yhtyeen jäsenet alkoivat tulla liian vanhoiksi aina kapinallisuutta haluaville nuorille. Beatles muuttui suosion ja fanimäärän kasvaessa valtakulttuuriseksi tyyliksi.

2.2.2 Nuorisokulttuurin synty Yhdysvalloissa ja Englannissa 1950-luvulla

Nuorisokulttuurien synty nuorison nousun ydinmaissa Yhdysvalloissa ja Englannissa voidaan tulkitella sodan jälkeisen nuorison negatiivisessa suhtautumisessa keskiluokkaiseen kulutusideologiaan.

Nuoret näkivät kaikkein selvimmin vallitsevan keskiluokkaisen elämäntyylin kaksinaisen luonteen. Ylä- ja keskiluokkaiset nuorisoryhmät eivät halunneet tätä kaksinaismoraalista elämäntyyliä nuoruudessaan omaksua ja siirtyivät kannattamaan vastakulttuureja, opiskelijaradikalismia ja boheemia ja elämäntyyliä. (Heiskanen & Mitchell 1985, 249.) 1960-luvun alun Englannissa yhteiskuntaluokka ja sukupuoli erottelivat jo varhain lapset koulutuksen mukaan erilaisiin ryhmiin ja antoivat näin nuorille varsin erilaiset nuoruusvuodet (Uusitalo 1991, 251). Yleisesti nuoret nähtiin muusta yhteiskunnasta irrotetuksi ja omaan ympäristöönsä eristetyiksi nuoriksi, joilla ei ollut muuta mahdollisuutta kuin kehittää aikuiskulttuurista eriytyvää elämäntyyliään (Heiskanen & Mitchell 1985, 15). Nuorison muuttuvat toiminnot tulkittiin teknologisen kehityksen taloudellisen kasvun, moraalimuu-
tosten ja joukkoviestimien kehityksen rinnakkaisilmiöksi. Nuorten uudet irrottautumismuodot synnyttävät uusia toimintamuotoja. Tältä perustalta voidaan ymmärtää se tilaus, joka on ollut kaupallisen nuorisokulttuurin tuotteilla. Nuorisokulttuurit voidaankin nähdä vastauksena edellä kuvattuihin olosuhteiden kärjistämiin ongelmiin. Ne yleistivät nuorten ja nuorisoryhmien luomia irrottautumistapoja ja välittivät niitä laajemmille nuorisoryhmille. Joukkoviestimien ja kulttuuriteollisuuden kautta ne voivat levitä yleisiksi nuorisotyyliksi. Yleistämisen ja välittämisen suorittivat aina uutta etsivät kulttuuriteollisuuden yritykset ja joukkoviestimet. (Heiskanen & Mitchell 1985, 250 - 251.) Joukkoviestimet ja kulttuuriteollisuus kiinnostuivat nopeasti nuorten uusista määräyksistä ja omalla toiminnallaan levittivät niitä ja nostivat tätä vastakkaisuutta esiin. Joukkoviestimet selittivät nuorison normeja rikkovaa käyttäytymistä joukkoviestimien ja massakulttuurituotteiden vaikutuksen sekä nuorison jäljittelyhalun avulla. (Heiskanen & Mitchell 1985, 15 - 16.)

2.2.3 Nuorisokulttuurin tulo Suomeen 1960-luvulla

Suomessa 1950-luvulla nuorisokulttuurin omaksuminen oli usein satunnaista ja suurimmissa kaupungeissa asuviin nuorisoryhmiin keskittyvää. Vasta 1960-luvun ensimmäisellä puoliskolla, jolloin koko maa oli suuren muutoksen murrostilanteessa, syntyi pohja laajemmalle nuorison nousulle. Uusi murroskulttuuri kärjisti sekä nuorten perheestä irrottautumista että keskiluokkaisen ideologian hyväksymistä. Valtaosa suuriin ikäluokkiin kuuluvista eli lapsuutensa ja nuoruutensa yhteiskunnan suuren muutoksen aikana. Se koki maaseudulta muuton, kaupungistumisen, teollistumisen, palveluelinkeinoistumisen, autoistumisen ja televisioistumisen. Moni joutui muuttamaan taajamaan päästäkseen töihin teollisuuteen tai palvelualalle. (Heiskanen & Mitchell 1985, 278.) Muutoksen keskellä ihmiset etsivät uusia malleja kaupunkilaiselle elämälleen, muutokseen sopeutumiselle ja

ihmissuhteille uudentyyppisessä työssä ja muuttuneiden perhesuhteiden järjestämiselle. Toisaalta muutokseen liittyi myös halua säilyttää osa vanhasta maalaisesta elämästä ja elämänarvoista.

(Sinkko 1981, 158.) Työllisyystilanne kehittyi epätasaisesti joillakin paikkakunnilla, koulutetuista ihmisistä oli pulaa, toisaalla heitä oli samaan aikaan työttöminä ja monen ratkaisuksi jäi muutto Ruotsiin (Tulppo 1976, 278). 1960-luvun suurten ikäluokkien välinen kilpailu muun muassa työpaikoista aiheutti ongelmia työelämään siirtymisessä ja sai ryhmät herkäksi uusille poliittisille- ja kulttuurivaikutteille. Vaikuttajiksi pääsivät muun muassa vuoden 1968 ylioppilaslevottomuudet. (Sinkko 1981, 159.)

2.2.4 Kaupallisten nuorisolehtien merkitys nuorisokulttuurille

Nuorisokulttuurin välineitä ovat musiikki, joka esimerkiksi tekstien salakielellä saattoi luoda uusia vain nuorille avautuvia mielikuvitusmaailmoja ja pukeutumistyyliä, jolla kapinaa voitiin helposti ilmaista. Uusi nuorisokulttuuri tarvitsi heti alusta lähtien sitä yleistävää joukkotiedotusta. Tällaiseksi muodostui nuorison nousun myötä kaupallinen nuorisolehti. Se paljastaa ja tulkitsee nuorisokulttuurien tuottajia ja tuottamisen elämää. Luokitteleva ja tulkitseva otsikko ”Elvis Presley oli todellinen rock’n rollin kuningas”, voi luoda nostalgiaa ja myydä lehteä mutta samalla se siirtää kuningasta museoon ja vähentää hänen imagonsa vetovoimaa. Tämä onkin ongelma nuorisokulttuurien viestinnässä. Niiden on järjestettävä kohteita, jotka vetoavat nuoriin nimenomaan kapinallisuudellaan, poikkeavuudellaan ja jatkuvalla ylimenovaiheessa elämisellään. Esimerkkejä tästä ovat muun muassa Elvis Presleyn seksuaalisuus ja Beatlesien vapaa poikamaisuus. Näitä ilmiöitä esitellään, luokitellaan ja tulkitetaan nuorisolehdistö luo rajat, mutta ne on samalla myös pyrittävä pitämään elävänä. (Heiskanen & Mitchell 1985, 253 - 254.)

Nuorisokulttuurien tuotteiden selittäminen, luokittelu ja historiaan siirto, jolla kaupalliset nuorisolehdet elävät, vaatii jatkuvasti yhä voimakkaampia ja erikoisempia idoleita voidakseen vedota nuoriin ja johdattaa heitä uusiin mielikuvitusmaailmihin. Tämä jatkuva voimistumisen ja erikoisuuden tarve koskee niin nuorisokulttuureja, idoleita kuin nuorisolehtiäkin. Nuorisokulttuurien tuottajat ja nuorisolehdistö joutuvat toimimaan kahden vastakkaisen paineen alaisina. Nuoriso vaatii kapinaa, ylivenoa ja poikkeavuutta, mutta aikuismaailman valvovat ryhmät vaativat niiltä pidättyvyyttä nuorison villitsemisestä. Vaikka kaupallinen nuorisolehdistö joutuukin koko ajan suosimaan kapinallisuutta, sen on myös vältettävä aikuismaailman ja valtakulttuurin ärtymystä. Tämä väiste-

tään aikuisten asiantuntijoiden mielipiteiden kuulemisella nuorten ilmiöistä. (Heiskanen & Mitchell 254 - 255, 258.)

Mitä voimallisimmin alakulttuurivirikkeitä levitetään ja mitä avoimemmin näitä vaikutteita otetaan vastaan, sitä selvemmin alakulttuurisamaistuminen on mahdollista. Joku voi siis kokea olevansa ”tedi”, vaikkei olekaan muutoin kuin mediakontaktissa muiden tedien kanssa. Tällaisella tediydellä on erilainen merkitys nuoren elämään kuin sellaisella tedillä, joka kuuluu konkreettisesti tediryhmään. (Lähteenmaa 1991 a, 88.) Nuorisokulttuureissa ja kaupallisen nuorisolehdistön toiminnassa on kyse tuotteista, tavaroista ja niiden myynnistä niiden ympärille luotujen mielikuvitusmaailmojen avulla, jollaisia ovat muun muassa Beatles-puvut (Heiskanen & Mitchell 1985, 248). Kansainväliseen levikkiin tarkoitetun joukkoviihteen tuotantokustannukset edellyttävät suurta yleisöä ja tuotteita kyvyn ylittää alakulttuurin rajoja (Soramäki 1990, 183). Tällainen oli muun muassa beatlemania. Stig Söderholm sanoo, että beatlemania rakentui ensisijaisesti musiikin ympärille, jossa kaupallisuus ja markkinointi nousivat hyvin nopeasti keskeisiksi tekijöiksi. (Söderholm, 1987, 24).

2.3 Uusien ilmiöiden reseptio aikakauslehdistössä

Aikaisempia tutkimuksia lähinnä omaa tutkimustani ovat tehneet Ritva Mitchell ja Ilkka Heiskanen vuonna 1985 ilmestyneessä kirjassaan Lättähatuista punkkareihin. Siinä käsitellään nuorison esiintuloa sotien jälkeen ja nuorisokulttuurin kehitystä koti- ja ulkomailla. He tutkivat myös Suomen nuorison ja joukkoviestimien välisiä suhteita sekä nuorten omia käsityksiä kulttuuristaan ja elämäntyylistään. He tutkivat, miten joukkoviestimet ja kulttuuriteollisuus luovat nuorisokulttuureja ja miten ne ovat myös todellisia muutoksia nuorten perheestä irrottautumisessa kohti aikuisuutta. Heidän tutkimuksissaan joukkoviestimet aluksi luokittelevat toiston avulla nuorisokulttuureita ja lopulta ne vakautuvat. He ovat keränneet tutkimusaineistonsa Avusta, Seurasta, Suomen Kuvalehdestä ja Ajan Sävelestä ja koonneet artikkelit, jotka koskevat nuorisoa vuosina 1950 - 1980. Artikkeleita on 233 kappaletta. Heiskanen ja Mitchellin tutkimus on laajin Suomessa tehty nuorisokulttuureja koskeva tutkimus. He ovat tutkineet aikakauslehtien suhtautumista nuorisoryhmiin ja käyttäneet analysoinnissa seuraavaa luokittelua: positiivinen, neutraali ja negatiivinen. Laaja aihepiiri käsittelee muun muassa aikakauslehtien suhtautumista nuorison tyyliin, suhtautumista nuorisoryhmille määritettyyn vapauteen ja aikuiskulttuurin kritiikkiä. Aihepiirit ryhmittelevät tutkijoiden mukaan

luontevasti artikkelilähtöisesti. Beatlemanian tulo on yksi osa-alue nuorisokulttuurin tyyleistä, jota Heiskanen ja Mitchell tutkivat.

Nuorisokulttuuritutkija Stanley Cohen kehitti alunperin lehdistön luokittelun ilmiöistä, jota Heiskanen ja Mitchell muokkasivat omiin nuorisotutkimuksiinsa soveltuviksi. Aikakauslehdistön luokittelu etenee uusien ilmiöiden kuvauksesta kohti pysyviä luokitteluja ja ilmiöitä. Lehdistö harkitsee kehityksen jokaisessa vaiheessa oman ostajayleisönsä tarpeita. Nuoret reagoivat itse helposti omaan julkisuuteensa ja ne alkavat myös tuntea itsensä uutena ja kehittyvänä kohteena. (Heiskanen & Mitchell 1985, 104 - 195).

Ensimmäisessä vaiheessa aikakauslehdistö käyttää nuorison esiintuloa synnyttääkseen lukijoissaan epävarmuutta ja hallittua paniikkia. Lehdistön kirjoittelu saa nuoret pian huomaamaan, että he ovat mukana ilmiössä. Niinpä nuoriso usein juuri sitä koskevien julkisten kirjoitusten vaikutuksesta alkaa mieltää itsensä ilmiöksi ja yhtenäiseksi ryhmäksi. Ensimmäisessä vaiheessa tämä on kuitenkin usein pilkallista, uhittelevaa ja leikkimielistä. Toisessa vaiheessa lehdistö on jo kehittänyt alustavan luokittelujärjestelmän ja se vertailee uusia nuorisoilmiöitä aikaisempiin. Tapahtumat saavat syvällisempää tulkintaa ja avuksi tarvitaan kolmansia osapuolia, tutkijoita ja tulkitsijoita. Tässä vaiheessa nuoriso on entistä tietoisempi omasta roolistaan; ja se on myös tietoinen asemastaan ilmiönä. Kolmannessa vaiheessa lehdistö alkaa olla jo ilmiön kuvauksen, luokittelun ja selvittämisen loppuvaiheessa: nuorisoilmiöt voidaan helposti sijoittaa oikeisiin luokkiinsa ja niille voidaan jo kerättyjen tietojen perusteella löytää helposti tulkinat. Indeksointijärjestelmät ovat vakiintuneet ja nuorison poikkeava käyttäytyminen, joka ennen antoi aiheita kriiseihin ja paniikkiin, raportoidaan nyt lähes rutiininomaisena tapahtumana. Lehdistö ja yleisö voivat täten aloittaa uuden kriisien ja paniikkien ja niiden kuolleennuttamisen ketjun. Nuoriso itsekin on tässä vaiheessa hyväksynyt kehittyneet luokitukset. Uudet sukupolvet katsovat historiaan, ottavat sieltä esikuvia ja sijoittavat itsensä jo vakiintuneisiin nuorison luokituksiin. (Heiskanen ja Mitchell 1985, s. 105-107.) Heiskanen ja Mitchellin analysointi eroaa työstäni siten, että he tutkivat vain Beatles-ilmiön prosessin ensimmäisen vaiheen, jossa lehdistön suhtautuminen ilmiöön oli kielteistä ja toimittajat pyrkivät luomaan lukijoissaan kriisien ja paniikin tuntua. Itse vein Beatles-ilmiön tutkimisen pitemmälle kaavion mukaisesti. Työni eroaa heidän vastaavastaan myös siinä, että he sovelsivat kaaviotaan kaikkia Suomen nuorisokulttuureita koskeviksi. Itse tutkin vain yhteen alakulttuuriseen tyyliin eli Beatles-ilmiöön suhtautumista.

3 TUTKIMUKSEN SUORITTAMINEN

3.1 Tutkimusongelmat ja hypoteesit

Pyrin Heiskasen ja Mitchellin reseptiomallin avulla selvittämään, muuttuuko Suosikin, Seuran ja Suomen Kuvalehden toimittajien suhtautuminen kielteisestä myönteiseksi vuodesta 1963 vuoteen 1970 mennessä. Jos muuttuu, niin mistä suhtautumisen muuttuminen johtuu? Tähän pääongelmaan etsin syitä artikkeleiden pohjalta ilmiön eri osapuolista. Mitkä ilmiöt vaikuttavat lehtien kirjoitteluun? Onko lehden vastaanottajien ennakkokäsityksillä vaikutusta sanomien sisältöön? Vaikuttaako toimittajan mielipiteisiin esimerkiksi muut joukkotiedotusvälineet, yhtye itse (ulkonäkö, musiikki) tai yleisö? Vaikuttaako toimittajien mielipiteiden muutoksiin ilmiön osatekijöiden muuttuminen esimerkiksi Beatlesin ulkonäkö, yleisön ikä tai toimittajan tottuminen ilmiöön? Vertaillen lehtiä keskenään kiinnitän muun muassa seuraaviin asioihin huomiota: käsittelevätkö eri lehtien toimittajat samoja asioita artikkeleissaan? Pitävätkö toimittajat samoja asioita myönteisinä ja kielteisinä? Missä vaiheessa minkäkin lehden toimittaja kirjoittaa ensimmäisenä myönteisiä artikkeleita ja mikä toimittajien mielestä on moraalitonta nuorisolle? Muita ongelmia ovat: muuttuvatko toimittajat mielipiteensä Beatlesista tahallaan vai tahtomattaan? Olen pyrkinyt myös selvittämään toimittajien tavoitteita artikkelin kirjoittamisessa ja niitä olosuhteista, joiden vallitessa jutut on tuotettu. Näitä asioita käsittelem kappaleessa journalismi ja journalisti tutkimuksen kohteena.

3.2 Aineisto

Olen kerännyt artikkelit kolmesta toisistaan poikkeavista aikakauslehdistä: Suosikista, Seurasta ja Suomen Kuvalehdestä vuosilta 1963 - 1970 eli Beatlesin ensimmäisestä Suomessa ilmestyneestä artikkelista yhtyeen hajoamiseen saakka. Hakusanoina ovat olleet Beatles, Paul McCartney, John Lennon, George Harrison ja Ringo Starr. Jos artikkelissa on ollut yksikin sana tai kuva (valokuva, piirros). Olen luettellonut ja analysoinut koko artikkelin. En ole analysoinut mainoksia enkä yleisönosastolle tulleista lukijoiden kirjeitä, mutta toimittajan vastauksen niihin kylläkin. Beatlesia koskevia artikkeleita Suosikissa oli yhteensä 768, Seurassa 122 ja Suomen kuvalehdessä 37 eli yhteensä 927 kappaletta. Kokoan toimittajan mielipiteet ja luokittelen ne seuraaviin aiheisiin: positiivinen suhtautuminen / negatiivinen suhtautuminen musiikkiin, ulkonäköön, yhtyeen jäsenten luonteeseen

tai henkilökohtaisiin piirteisiin ja yleisesti Beatles-yhtyeeseen, jossa ei ole määritelty tarkasti mikä Beatleseissa on hyvää tai huonoa.

Olen valinnut yleisaikakauslehdet aineistoksi, koska esimerkiksi sanomalehdistön verrattuna ne antavat laajemman kuvan ilmiöistä. Sanomalehdet joutuvat reagoimaan nopeasti kaikkeen uuteen, aikakauslehdet taas ennättävät nähdä yleisönreaktioita, harkita tapahtumien luonnetta ja pohtia niiden merkitystä. Niillä on myös enemmän aikaa tarkistaa eri osapuolien mielipiteitä ja käyttää asiantuntijoiden tuntemusta. Yleisaikakauslehtien (Seura, Suomen Kuvalehti) lukijat ja toimittajat ovat keskimäärin vanhempia kuin nuortenlehden (Suosikki) vastaavat. Suomen Kuvalehti on näistä konservatiivisin. (Heiskanen & Mitchell, 1985, 103 - 104.)

Aikakauslehdet (Seura ja Suomen Kuvalehti) kirjoittavat nuorisosta lähinnä jakaakseen tietoa. Ne eivät ole välittömästi kiinnostuneita nuorisokulttuurien taloudellisesta hyödyntämisestä. Nuoriso ei ole niiden ensisijainen yleisö eivätkä nuorisotuotteet niiden keskeinen mainostulojen lähde. Niiden pääasiallinen yleisö suuntautuu aikuismaailmaan ja täten ne tavallisesti puolustavat vallitsevaa arvomaailmaa. Yleisaikakauslehdet ovat muun muassa perheen, koulun, järjestyskulttuurin ja nuorisopolitiikan ideologian linjan mukaisia. Tämä näkyy selvästi niissä osapuolissa, joihin lehdet viittaavat nuorison ongelmista kirjoittaessaan ja niissä asiantuntijoissa, joihin ne vetoavat. (Heiskanen & Mitchell 1985, 104 - 105.) Suosikille oli ominaista nuorten kapinallisuuden korostaminen ja esittely sekä aikuiskulttuurin mahdollisten ärtyneiden reaktioiden väistämisen asiantuntijahaastatteluilta. Suosikin oma linja löytyi vuonna 1963 kansainvälisyyden, television ja uuden nuorisomusiikin avulla. Suosikki alkoi tuottaa maahan ja sivuilleen uusia idoleja ja tyylejä sekä aloitti myös nuorison esiintulemisen pohdinnat erittelemällä nuorisokulttuureja ja musiikkityylejä. (Heiskanen & Mitchell 1985, 267, 270). Seuraavassa kappaleessa luetteloin lehtien toimitukset nähdäkseni pysyvätkö lehdet linjassaan Beatles-kauden aikana.

3.3 Suosikin, Seuran ja Suomen Kuvalehden toimitus vuosilta 1964 - 70

Suosikista olen luetteloinut toimittajalistan lehden antaman virallisen esittelyn mukaisesti, enkä ole poiminut niitä artikkeleista. Suosikin antama lista on puutteellinen, koska todellisuudessa artikkelien kirjoittajia oli enemmän. Toimittajien esittelyt ovat kaikki lehtien viimeisistä numeroista 12 tai 51/52. Vuodesta 1964 vuoteen 1967 päätoimittajana on Isto Lysmä. Vuonna 1964 sihteerinä toimi

Irma Karama. Vuonna 1965 toimitussihteerinä oli Jyrki Hämäläinen. Vuonna 1966 esittelyä ei ole ja vuodelta 1967 esitellään vaan päätoimittaja. Isto Lysmän aika päätoimittajana loppuu vuonna 1968, jolloin uudeksi päätoimittajaksi tuli Jyrki Hämäläinen. Hän on lehden päätoimittaja edelleenkin. Erikoistoimittajana oli vuonna 1968 Hellevi Jussila ja kiinteinä avustajina mainittiin uusina kotimaassa: Soma Hellakorpi, M.A. Numminen, Erkki Pälli, Anneli Halme ja ulkomailla: Andy Gray (Englanti), Aaron Sternfield ja Jan Storm (Yhdysvallat), Ulla Ennulat (Länsi-Saksa), Åke Granholm (Ruotsi) ja Dino Ustinov (Neuvostoliitto). Vuonna 1969 muu toimituskunta pysyi samana paitsi M.A. Numminen vaihtui Heikki Harmaan ja Anneli Halme Marketta Rentolaan. Vuonna 1970 mainittiin päätoimittajan lisäksi toimitussihteeriksi Pia Bursell.

Seurassa vuonna 1964 päätoimittajana on Arto Tuovinen ja toimitussihteerinä Tellervo Ahtola. Vuonna 1965 toimittajien nimet jo mainitaan. Päätoimittajana on Olli Ohtomies ja toimitussihteerinä toimii Anne-Maija Oksanen. Toimittajina ovat: Aake Jermo, Inkeri Numminen, Sirkka-Liisa Eskolin, Anu Puromies ja Kari Tuomi. Vuonna 1966 toimittajina olivat Airi Eskanen, Eero Kyllijoki, Sirkka-Liisa Eskolin ja Aake Jermo. Vuonna 1967 toimittajina olivat Aake Jermo, Airi Eskanen, Eva Keinänen, Antero Maunula ja Eero Kyllijoki. Vuonna 1968 muutoksia edelliseen vuoteen ei tapahtunut. Vuonna 1969 toimittajina olivat Airi Maunula, Matti Klemola, Leena Eronen, Antero Maunula ja Aake Jermo. Vuonna 1970 muutoksia edelliseen vuoteen ei tapahtunut. Vuodesta 1965 - 1970 päätoimittaja, toimitussihteeriksi ja toimittaja Aake Jermo pysyivät samoina. Lehden perustoimitus pysyi melko muuttumattomana, joten lehden linja ei juurikaan muuttunut.

Suomen Kuvalehden toimittajina numerossa vuonna 1964 olivat Juha Tantt, Seppo Sauri, Irene Tiittanen, Pirkko Kolbe, Kirsti Sarmanto, Mikko Haljoki ja päätoimittajana Leo Tujunen. Vuonna 1965 edellisten vuoden lisäksi toimittajina olivat Väinö Länsiluoto, Maarit Niiniluoto, Salme Parviainen ja Raila Järvinen. Vuonna 1966 olivat samat toimittajat kuin edellisellä vuonna ja vuonna 1967 edellisten toimittajien lisäksi oli Riitta Sipilä. Vuonna 1968 ei ollut yhtään Beatlesia koskevaa artikkelia. Vuonna 1969 ilmestyivät tarkat ammattinimikkeet nimien jatkoksi, esimerkiksi kolumnisti, erikoistoimittaja, syntymäpäiväkuvat, toimitussihteeriksi jne. Uusia toimittajia oli runsaasti: Timo Kylmälä, Elina Karjalainen, Tuula Koskenniemi, Irma Heydemann, Risto Cantell, Heikki Pärnänen, Antti Nurminen, Sakari Virkkunen ja Heikki Brotherus. Toimitus kasvoi seitsemällä henkilöllä, koska aikakauslehtien menekki alkoi kasvaa 1960-luvun lopulla.

Vuonna 1970 uusia toimittajia olivat Riitta Pyysalo, Marja Dahlgren ja Arto Paasilinna. Toimitus kasvoi kahdella henkilöllä. Päätoimittajana toimi vuodesta 1963 vuoteen 1970 sama henkilö, Leo Tujunen. Lehden toimituskunta oli yllättävän stabiili.

Kaikki lehtien perustoimittajat pysyivät suhteellisen samoina koko vuosikymmenen ajan, varsinkin päätoimittajat. Tällöin voidaan todeta, ettei lehden linja suuresti muuttunut Beatlesin olemassaoloaikana. Suurin muutos tapahtui Suosikissa vuosina 1964 ja 1965, jolloin nuorison ja muun toimituskunnan mielestä liian konservatiivisiksi toimittajat Jaakko Jahnukainen, Teija Sopanen ja Pertti Purhonen saivat väistyä uuden nuorekkaamman linjan tieltä. Suomen Kuvalehden toimitus ja lehden linja verrattuna muihin lehtiin oli muuttumattomin.

3.4 Menetelmät

Käytän analyysimenetelminä sekä Veikko Pietilän analyysimenetelmää, saadakseni selville toimittajien mielipiteitä, että Teun A. van Dijkn diskurssianalyysimenetelmää, saadakseni selville laajempia ilmiöitä, joita teksteissä ei voi välittömästi havaita. Sovellan näitä analyysimenetelmiä omaan työhöni sopiviksi. Käytän näitä analyysimenetelmiä analyyseissäni limittäin, koska Pietilän kvantitatiivisellä analyysimenetelmällä ja van Dijkn kvalitatiivisellä diskurssianalyysillä saan ehjemmän kokonaiskuvan ilmiöistä.

3.4.1 Kvantitatiivinen sisällönanalyysi

Pietilä käyttää muun muassa lausumaa yhtenä analysoinnin mittayksikkönä. Lausuma on ajatuksellinen kokonaisuus, joka on enintään yhden virkkeen mittainen. Tutkimuksen havaintoyksiköt on tällöin jaettava joukoksi lausumia, joka kukin sisältää sisältöluokkaan kuuluvan luokituksen tai ei sisällä sellaista. Ensimmäinen virke muodostaa ensimmäisen lausuman, toinen virke toisen jne. ja tarkistetaan sisältääkö se mihinkään sisältöluokkaan kuuluvaa ilmausta eli alkiota. Jos se sisältää johonkin sisältöluokkaan kuuluvaksi alkion, se kirjataan sille valitun mittayksikön mukaan. Jos se ei sisällä, sitä ei kirjata mihinkään. (Pietilä 1976, 104, 106 ; Berelson 1952, 138 - 140.)

Huomioin vain toimittajan mielipiteet enkä esimerkiksi yleisiä totuuksia, kuten esimerkiksi Beatles on tilastojen mukaan ylivoimainen ykkönen. Analysoin mielipiteet Pietilän sisällönanalyysin mu-

kaan yksi merkintä yhtä mielipidettä kohden. Olen huomionnut saman asian samassa artikkelissa vain kerran. Jos otsikossa on lukenut esimerkiksi, että Lennon on nero ja itse artikkelissa sama lausuma on toistunut, niin annan vain yhden merkinnän. Toimittajan mielipide on yleensä ilmennyt adjektiiveina. Ne sanat, jotka eivät ole adjektiiveja, ovat saaneet arvovaruksen tekstiyhteydestä riippuen. Esimerkiksi sanat, jotka eivät ole adjektiiveja, ovat sisältäneet arvovaruksen itsessään, esimerkiksi kuontalo. Melkein aina mielipide on ilmennyt jo yhdessä sanassa esimerkiksi räminä tai lahjakas. Sana on pienin mahdollinen luokitusyksikkö. Analysoin kuitenkin kaikki artikkelit lausumina, jotta saan luokitusyksiköt kaikista artikkeleista yhtäsuuriksi ja näin ollen pystyn vertailemaan artikkeleita eri vuosikerroissa ja lehdissä keskenään, sekä vertailemaan niistä ilmeneviä ilmiöitä ja ilmiöiden välisiä suhteita.

Jäsennän kannanotot musiikillisiin (M), ulkonäöllisiin (U), luonteenpiirteellisiin (L) ja yleisiin (Y) mielipiteisiin Beatlesista. Yleiseen kategoriaan sisältyy kokonaisvaltaisesti Beatlesia koskevia mielipiteitä, joissa ei tarkemmin eritellä, miksi Beatles on esimerkiksi hyvä tai huono. Luokittelen kannanotot arvosteluasteikkoon: positiivinen, neutraali ja negatiivinen. Luokittelen artikkelit positiiviksi ja negatiiviseksi sen mukaan kumpia mainintoja on enemmän. Jos molempia lausumia on yhtä paljon, olen luokitellut artikkelin neutraaliksi. Tällaisia tapauksia on harvoin kyseisissä artikkelissa. (diagrammi 1 sekä liite 1 ja 2). Artikkeleiden määrä vaihtelee vuosittain paljonkin, joten olen laskeutunut positiivisten ja negatiivisten mainintojen suhteellisen osuuden prosentteina verrattuna kaikkien kannanottojen määrään.

Ensimmäisessä varsinaisessa sisällönerittelyä esittelevässä kirjassa Bernard Berelsonin ”Content Analysis in Communication Research” (1952, 18) määriteltiin sisällön erittelyn olevan objektiivista, systemaattista ja määrällistä kuvailua varten soveltuva tutkimustekniikka. Määrällisyys tarkoittaa sitä, että se on luokittelevaa ja tilastoitavaa (Pietilä 1976, 51). Assosiatiivinen tarkastelutapa perustuu varsin yksinkertaisiin ajatuksiin ja määrälliseen arviointiin. Diskursiiviselle tarkastelutavalle oleellista on sisällön käsittäminen kokonaisuudeksi, jota ei voida hajoittaa alkeisosiinsa sillä tavoin kuin assosiatiivista tarkastelutapaa. Tämä kokonaisuus ei diskursiivisen tarkastelutavan mukaan ole tilastollinen, koska kielikään ei ole tilastollinen ilmiö, vaan loogistyyppinen. Niinpä sitä ei tilastollisia menetelmiä käyttäen saada kuvattua kovinkaan pätevästi tilastollisten menetelmien rajoittuneisuudesta tässä mielessä. Tämä ero kuitenkin on teoreettinen, koska käytännössä useimmat diskur-

siiviset analyysit ovat assosiatiivisen ja diskursiivisen mallin välimaastossa. (Krippendorff 1980, 76 - 77, 87.)

3.4.2 Kvalitatiivinen sisällönanalyysi

Hollantilaisen Teun A. van Dijkin kehittämä diskurssianalyysi on tekstilingvistiikan suuntaus, jonka tutkimuksen kohteena ovat tekstin lisäksi konteksti. Diskurssianalyysi on monen tieteenalan tutkimussuuntaus, joka tutkii tekstiä kaikista mahdollisista näkökulmista. Lauseita (propositioita) tulee tarkastella laajoina tekstikokonaisuuksina ja hahmottaa tekstin sanojen ja lauseiden merkityksiä. Kertovia tekstejä analysoimalla on pyritty selvittämään ilmiöitä, joita ei suoraan tekstistä havaitse. Enää ei tutkita vain valmiita tekstejä, vaan huomio kohdistetaan myös sosiaaliseen tilanteeseen tekstin rakenteiden ja kielen muodon vuorovaikutukseen sekä tekstin tuottajan ajatteluun ja maailmankuvaan. (Hoikkala 1990, 142 - 146). Analysoitava teksti kirjoitetaan sanasta sanaan vasempaan sarakkeeseen propositioittain numeroituna (mikropropositiot). Oikeassa sarakkeessa sijaitsevat mikropropositioista tiivistetyt makropropositiot numeroituna (M1, M2 jne.) Samassa paikassa ovat lyhenteet (PS, KS jne.) Ne tarkoittavat kulloinkin käytettyä makrosääntöä. Lopuksi esitetään tulkin-
ta. (Hoikkala 1989, 99.)

Koko makrostruktuuri on hierarkisesti järjestynyt. Makrostruktuuri kertoo tekstin päämerkityksen tiivistetysti makrosääntöjen avulla. Makrosääntöjä on kuusi: (Hoikkala 1989, 97 - 98.)

1. Poistosääntö poistaa tarpeettomat propositiot. (PS)
2. Valintasääntö valikoi ja poistaa tulkintoina ja oletuksina olevat propositiot. (VS)
3. Yleistyssääntö yleistää yksityiskohdista esimerkiksi Terttu twistaa. Pertti pogoaa. = Henkilöt tanssivat. (YS)
4. Konstruktiosääntö kokoaa yhteen yleisesti tunnettuja asiatioita, joista jo tiedetään, mitä asioita siihen liittyy. Esimerkiksi Paavo oli nälissään. Hän ryhtyi valmistamaan ruokaa. = Paavon ruokaileminen. (KS)
5. Suoran siirtämisen sääntö siirtää suoraan mikrotasolta makrotasolle. (SS)
6. Arviointisääntö abstrakoi yleisen arvion. (AS)

Omissa laajoissa joukkotiedotuksen tekstejä tutkiessaan van Dijk tulee toimeen kolmella tärkeimmällä säännöllä: poisto-, yleistys- ja konstruktiosäännöillä.

Superstruktuurissa paikallistetaan tekstin ne osat, joilla on erityistä merkitystä. Esimerkiksi kertomukset alkavat usein lauseilla, jotka toimivat kertomuksen yhteenvedona ja ilmaisevat alustavasti sekä makro- että superstrukteereja. Päätapahatuma-kategoriaan kuuluu pääotsikko, päätapahatuma, tausta- ja kontekstittiedot, seuraus ja tapahatumaan osallistuneiden henkilöiden käsitykset ja tulkinnat tapahatumasta. Tekstissä voi olla myös toimittajan omia kommentteja, arvioita ja odotuksia.

(Hoikkala 1990, 154 - 155.) Tosiasiallisuutta ja uskottavuutta korostetaan kuvaamalla tapahatumia suoraan. Tarkkuuteen pyritään käyttämällä samoja numeroarvioita ja adjektiivveja kuin tekstissä (Hoikkala 1990, 149 - 157). Makrosääntöjen soveltamisessa täytyy käyttää myös tulkintaa, ettei kysymys olisi puhtaasta teknisestä tekstin (mikropropositioiden) tiivistämisestä olennaiseksi sisälöksi (makropropositioiksi). Tällä menetelmällä ei päästä ainoastaan oikeaan tulkintaan. Sama teksti voidaan tulkinta eri tavoin erilaisista lähtökohdist, kokemuksista ja taustasta riippuen. Ei ole kuitenkaan yhdentekevää, kuinka tutkija tekstejään tulkitsee. Tulkinta perustuu johonkin operaatioon ja näkemukseen ja sovelluksen esittäminen tutkijan tekstissä antaa lukijalle mahdollisuuden seurata, millä tavalla tutkija päätyy tulkintaansa. Tutkija tulkitsee tekstiä kahdessa paikassa: tekstiä tiivistäessä ja käsitellyn aineiston perustalta tulkintaa kirjoittaessaan. (Hoikkala 1989, 98 - 99.)

Van Dijkin diskurssianalyysi-menetelmällä analysoin Suosikin, Seuran ja Suomen Kuvalehden Beatlesia koskevat artikkelit (927 kappaletta). Luokittelen artikkelit seuraavasti: aikuisväestön suhtautuminen Beatles-ilmioon, mitä mieltä eri ikäiset ja eri ammattiteissa olevat ajattelevat yhtyeen ja heidän faniensa ulkonäöstä (hiukset, pukeutuminen), yhtyeen raha-asioista kirjoittelu, suosio, vertailu muihin artisteihin ja ajan moraalikäsitukset eri ikäluokilla. Luokittelen artikkelit sekä tekstistä nousevien luokitusten että Heiskasen ja Mitchellin reseptomallin mukaisesti. Lisäksi olen valinnut jokaisesta lehdestä edustavimmat artikkelit otoksiksi ilmiön alku-, keski- ja loppuvaiheesta.

4 TULOKSET

4.1 Suosikki

1963

Näistä kolmesta lehdestä (Seura, Suomen Kuvalehti ja Suosikki) Suosikissa on ensimmäisenä maininta Beatleseista. Siinä kerrotaan siitä, ovatko he onnistuneet kuvan ilmeissä yhtä hyvin kuin musiikissaan, koska ”She Loves You” hallitsee Englantia. Heidän kerrotaan olevan tyttöjen pyörittäjä.

1964

Suosikki lehti veti vuonna 1964 kahta linjaa. Jaakko Jahnukainen tuomitsi Beatles-yhtyeen musiikin ja ulkonäön. Toinen päällekkäinen linja oli nuorekkaampi ja näitä artikkeleita olivat kirjoittaneet Jahnukaista huomattavasti nuoremmat toimittajat. He esittelivät Beatles-ilmiötä nuorisolle tutuksi esimerkiksi artikkelissaan ”Unohda twist”. Valitsinkin otoksiksi kaksi artikkelia vastakkaista linjoista, jotka ovat mielestäni vuoden edustavimmat otokset.

Kannanotoista eniten mainintoja saivat Beatles-yhtyeen positiiviset luonteenpiirteet (39 kpl). Eniten koko yhtyettä kuvaavia lausumia ovat iloisuus (10/64, 23 - 29) ja älykäs huumori (11/6 juliste). Lennon kuvataan enimmäkseen älykkääksi (10/64 juliste) ja yksilöllisemmäksi (12/64, 31-39, 80-83). Paulia kuvataan myös älykkääksi (10/64 juliste) ja hurmuriksi (1/64, 33). George määritellään rauhalliseksi (12/64, 31-39, 80-83) ja Ringo harkitsevaksi (10/64 juliste). Negatiivisia luonteenpiirteitä ei juuri ole. Toiseksi eniten lausumia saivat positiiviset kannanotot Beatles-musiikista (25 kpl). Musiikillisesti Beatles saa eniten arvostusta hyvästä soittotaidostaan (3/64, 45). Heillä on huippuis-kelmiä. Kolmantena tulee positiivinen yleinen-kategoria (18 kpl). Esimerkkinä maininta, että he ovat Liverpoolin ylpeys. Artikkelissa ei ole eritelty tarkemmin ylpeyden aiheita. Negatiiviset arviot musiikista (16 kpl) ovat Suosikin konservatiiviselta toimittajalta Jaakko Jahnukaiselta. Hänen mielestään Beatles-musiikki on mitä kamalinta mölinää ja rämisevää huutoa (1/64, 33). Ulkonäön ai-noat negatiiviset piirteet on löytänyt Jaakko Jahnukainen: ”Toivottavasti he tukehtuvat letteihinsä ja kompastuvat korkoihinsa mokomatkin nuorison irvikuvat (1/64, 33). Jahnukaisen kielenkäyttö on erittäin kielteistä.

Yleisönosaston kirjoitukset täyttyivät Beatlesia puoltavilla ja Jahnukaista uhkailevilla kirjoituksilla, jossa Beatles-fanit vaativat Jahnukaisen päätä vadille yhtyeen moittimisesta (3/64, 45). Yleisön palstan Jammu - salanimellä toimiva toimittaja puoltaa Jahnukaista sillä, että Jahnukainen on tunnetuin jazz- ja iskelmäkritikko, joten antaa hänen olla eri mieltä (3/64, 67). Toimittaja sanoo kuitenkin ihailevansa Beatlesia yli kaiken. ”Jos me muut rupeaisimme panemaan halvalla Beatlesia, niin tarinamme loppuisi hyvin lyhyeen” (9/64, 76). Myöhemmin Jahnukainenkin lauhtuu ja sanoo ”All My Loving” -kappaleesta, että melkein pidän tästä (8/64, 77). Heiskasen kaavan mukaan kirjoitukset kuvaavat aluksi nuorison nousun ilmiötä synnyttääkseen lukijoissaan epävarmuutta ja kauhistelua. Kirjoittelu saa nuoret pian huomaamaan, että he ovat osa ilmiötä. He mieltävät itsensä yhtenäiseksi ryhmäksi. Tässä vaiheessa tämä on usein uhittelevaa. Uhittelevaa Beatles-ilmiö on Jahnukaisen arvosteluissa ja hysterian kuvauksissa. Hänen mielestään ilmiö on alimmankin yleisön petkuttamista (1/64, 33). Erään toimittajan mukaan Beatles on nuorten villitsijä, joka saa meidät kiipeämään seinälle (3/64, 5). Beatlesin konsertin aikana Ohiossa pyörtyi kuumuudesta johtuen 38 teiniä (10/64, juliste). Ihailijoiden hysteria on suurempi kuin koskaan aikaisemmin (12/64, 31-39, 80-83). Positiivisia artikkeleita tänä vuonna on 17 kpl ja kielteisiä 15 kpl.

Heiskasen ja Mitchellin reseptiomalli

Heiskasen ja Mitchellin ensimmäisen vaiheen mukaan lehdistö saa nuorison tuntemaan heidän olevan mukana ilmiössä. He toteuttavat sen neuvomalla yksityiskohtaisesti, miten sinustakin saadaan aito Beatles-fani. Kaikki hullaantuvat heihin - sinäkin (10/64, juliste). Artikkelissa 11/64, 30-37, 70-75 esitellään nuorille aito Beatles-muoti hyvin yksityiskohtaisesti, esimerkiksi pojilla housut ovat 37 cm leveät ja puvun takki on ilman käänteitä napitettu kolmella napilla. Tytöillä on muun muassa liivihame, jossa V-kaula-aukko ja raidallinen solmio (12/64, 31-39, 80-83). 7/64 julisteessa käsketään unohtamaan twist ja opettelemaan Beatlesien tavoin beatlemania seuraavien tanssiaskelien mukaan. Isto Lysmä kirjoittaa: Beatles on sitä, mitä he haluavat: nuorekkaasti nuorten tekemänä nuorille (11/64, 101). Jos haluat todistaa rakastavasi Beatlesia, laita kovakuoriaisia muovikoteloon ja tee siitä koru (12/64, 93).

Nuoriin vaikuttaa yleensä paljon oman idolinsa puheet ja käyttäytyminen. Monet teini-ikäiset käyvät läpi ns. idoli-vaiheen, jolloin he samaistuvat idoliinsa puhetapaa myöten. Jos esimerkiksi suomalainen nuorisoidoli sanoo pitävänsä Beatleseista, aika varmaa on, että myös hänen faninsa alka-

vat pitää yhtyeestä. Suosikki-lehden melkein jokaisessa haastattelussa haastateltavat sanovat mielipiteensä Beatleseista. Melkein kaikki sanovat pitävänsä heistä. Esimerkiksi artikkelissa 9/64, 5 Johnnyn ja yhtyeen mielestä Beatles on maailman paras. Spotnicks-yhtyeellä on Beatles-paidat 9/64, 65. Monia yhtyeitä myös vertaillaan Beatleihin, esimerkiksi The Searchers-yhtyeen rumpali on beatlestasoinen vitsiniekka (9/64, 24) tai Suomen Beatles on Islanders. He osaavat matkia hyvin Beatlesia (3/64, 24-25). Näillä edellä mainituilla asioilla on vaikutusta identiteettiään etsiviin nuoriin, jotka usein ovat ja heidän on helppo olla voittajien puolella. Beatles-ilmiö oli erittäin hyvin markkinoitu Suosikissa. Erittäin harvassa olivat ne sivut, joissa ei olisi lukenut Beatleseista vuosina 1964 - 1970. Ei ollut asiaa, mitä ei olisi voinut liittää Beatlesiin. Nuorisotuotteet markkinoidaan hyvin voimallisesti ja halutaan kaikki hyöty nuorista, koska nuorison maku on nopeammin vaihtuvaa kuin aikuisten. Ykkössuosikki on usein joka vuosi uusi.

Suosikki on edellä aikaansa ja vuoden lopulla näkyy jo Heiskasen ja Mitchellin kaavion toisen vaiheen piirteitä. Lehdistö on kehittänyt alustavan luokittelujärjestelmän ja vertailee uusia nuorisoryhmiä aikaisempiin. Kun Beatlesiin aletaan tottua, tulee uusia yhtyeitä, jotka uutuudellaan kauhistuttavat enemmän kuin Beatles. Esimerkiksi 8/64, 85 Rolling Stonesit ovat vielä pitkätukkaisempia ja paljon pahemman näköisiä kuin oppi-isänsä Beatlesit. Näin uusien paniikkien ja niiden kuolleenuttamisen ketju jatkuu. Toisessa Heiskasen ja Mitchellin reseptomallin vaiheessa tapahtumat saavat myös syvällisempää tulkintaa ja avuksi tarvitaan kolmansia osapuolia, tutkijoita ja tulkitsijoita. Nuoriso on tällöin entistä tietoisempi omasta roolistaan. Seuraavassa psykologin lausunto. Psykologin mielestä pitkässä tukassa ei ole mitään paheksuttavaa. Beatlesien pitkät hiukset ovat avuksi nuorille tytöille aikana, jolloin heidän kypsytävä aikuisiksi. Tytöt pääsevät heitä jäytävästä alemmuuden tunteesta Beatlesin pitkän tukan ansiosta, koska he oppivat antamaan arvoa naisellisuudelleen ja saavat oikean otteen elämään ja mahdollisuudet kehittyä sellaisiksi kuin vanhemmat toivoivat. Kun Beatleilla on samanlaiset hiukset kuin tytöillä, he eivät ole etäisiä. Tällä tavoin he auttavat tyttöjä kestämään epävarmuutta ja aikuisten määräyksiä. (11/64, 17.)

Aikuisväestön suhtautuminen

Artikkelissa 6/64, 20 sanotaan, että opettajat eivät elä aikansa tahtiin, kun he suosittelivat Beatleille sentin pystytukkaa. Vanhemmat valittavat, että ”on kauheaa, kun Beatles saa tytöt pyörtymään. Me keski-ikäiset emme voi ymmärtää, kuinka joku ringobeatle voi villiinnyttää tyttölaumoja. Ei meidän

aikanamme villiinnytty kuin Beatles - valtakaudella”. Cay And The Scaffolds vastaa: ”Eräs mies sai silloin nuo nykyiset Beatles-parjaajat kaatumaan; nimittäin Adolf Hitler. Mitä pyörtyminen tai Beatles on Adolf Hitleriin verrattuna; ei mitään. Beatles tuo valuuttaa Englantiin, jota heillä on niin paljon, että voisivat ostaa Englannin ja jopa kuningashuone antaa pojille siunauksen”. Beatles on saanut konfliktin nuorten Beatles-fanien ja heidän vanhempiensa välille. Vanhemmat ovat kauhuissaan, koska Beatles villiinnyttää ja saa pyörtyilemään. Vuodesta toiseen toistuu sama sanonta: ei meidän aikamme. Ajat muuttuvat ja vanhempien on vaikeaa muuttua sen mukana. Nuoret omaksuvat uudet asiat kitkattomammin, koska he eivät ole ehtineet tottua ja pinttyä kyseisiin asioihin. Nuorten alakulttuureissa ilmiöt ovat niin kauan suosittuja, kun ne ovat kapinallisia ja aiheuttavat pahennusta. Suosikki-lehti on nuorten asialla, esimerkiksi seuraavassa vinkissä ”Beatles-kuvista saat kannet koulukirjoihin. Älä näytä niitä opettajille” (11/64, 8).

Kuitenkin nuoret haluavat saada vanhemmat vakuuttuneiksi, että he ja heidän suosikkinsa ovat oikeassa. Kun vanhemmat alkavat pitää ilmiöstä, nuoret etsivät uudet suosikkinsa. Beatles-fan clubin pitäjän mukaan hänen vanhempansa olivat aluksi raivona, koska Beatles-touhu oli älyttömyyden huippu. Nykyään he ovat alkaneet ymmärtää (4/64, 18-19). Lehdessäkin aikuisväestö yritetään vakuuttaa Beatlesin hyvydestä. Muun muassa Zsa-Zsa Gabor on ylittänyt keski-ikä, mutta hänellekin Beatles oli liikaa, koska hän pyörtyi (11/64, 8). Isto Lysmän mukaan jopa vanhemmatkin tunnustavat jo tuntevansa heidät (11/64, 101). Turkulaisen Timo Tavion äiti on oppinut katraansa mukana pitämään jopa Beatleseista (7/64, 17). Jammu sanoo nuorille, että ”Vuonna 1974 olet lähes 30-vuotias ja samalla unohdat, että itse ulvoit kymmenen vuotta sitten Beatleseille. Vai unohdatko? Ehkä olet Jammun kanssa vanhainkodissa ja muistelet kuinka vuosi 1964 oli uljasta aikaa. 10/64 julisteessa ilmoitettiin, että kun prinsessa Margaret on vaivautunut tutustumaan Beatleseihin, niin arvostelulle ei ole enää ole sijaa. Suomessa on yksi ankara Beatles-vastustaja: Jahnukainen.

1965

Vuonna 1965 eniten mainintoja saivat positiiviset lausumat yleisesti Beatlesiin liittyvien (20 kpl). Toiseksi eniten positiiviset luonteenpiirteet (17 kpl) ja kolmanneksi eniten positiiviset musiikilliset kannanotot (14 kpl). Eniten vaihtelua edelliseen vuoteen verrattuna tapahtuu positiivisen luonteen arvioiden määrän laskussa 39:stä 17:ään. Tämä johtuu osaksi erityisen pitkien juttujen (keskimäärin 14 sivua) puuttumisesta, jollaisia vuonna 1964 oli kuusi kappaletta. Ne käsittelivät elämäkertoja ja

muita henkilökohtaisia asioita ja hyvin yksityiskohtaista tarkastelua yleensäkin. Yleinen Beatlesia kuvaileva adjektiivi on muun muassa todellinen suurnimi. (5/65, 28-29) Siinä ei eritellä tarkemmin, miksi Beatles on loistava suurnimi. Heitä kuvailevat adjektiivit eivät ole muuttuneet. Heitä kaikkia kuvaillaan lahjakkaiksi (10/65, 76-79), välittömiksi (4/65, 8-9), Johnia lahjakkaimmaksi ja luovimmaksi (4/65, 8-9), Paulia enkelikasvoksi (6/65, 92-93), Ringoa aikamme suurimmista persoonallisuuksista (2/65, 8-9), Georgea ainoaksi, joka pystyy kilpailemaan Paulin (bass-guitar-kerubin) kanssa (6/65, 92-93). Toiseksi eniten muutosta tapahtuu negatiivisten musiikillisten arvioiden vähenemisessä 16:sta yhteen, eli on vain yksi huomautettava musiikillinen moite. Tämä johtuu Jahnukaisen puuttumisesta Suosikin toimituksesta. Kolmanneksi eniten (11 pykälää) laskivat myös musiikilliset kannustavat arviot. Musiikillisesti heitä kehuaan yhteenä muun muassa huippuorkesteriksi (1/65, 10-11). Ulkonäön moittiminen laski kuusi pykälää ja samalla kehuminen nousi neljä. Muut muutokset eivät ole huomattavia. Yleinen huomio on , että suomalaisyhtyeet levyttävät kilpaa Beatlesin kappaleita suomeksi, muun muassa The Boys. Siihen aikaan cover-kappaleiden levytys oli enemmänkin sääntö kuin poikkeus. Positiivisia artikkeleita on tänä vuonna 25 ja negatiivisia kaksi kappaletta.

Heiskasen ja Mitchellin reseptiomalli

Heiskasen ja Mitchellin reseptiomallin ensimmäistä kaavion osaa esiintyy vuoden 1965 artikkeleissa, jossa Jyrki Hämäläinen kirjoittaa: Tuhansiin nouseva tyttölauma jouduttiin viemään sairaalaan kiertueen kestäessä (10/65, 22-23). Uhittelu hysterialla ja tyttölaumojen kiljumisella vähenee huomattavasti ja yhä enemmän alkaa yleisönosastoille tulla kirjeitä, että Beatles-juttuja on lukijoiden mielestä liikaa (9/65, 91). Nuoriso on näin nopeasti kyllästetty Beatles-juttujen paljoudella. Heiskasen ja Mitchellin ensimmäistä vaihetta on myöskin muun muassa artikkelissa (1/65, 93), jossa lehti saa nuorison tuntemaan olevansa mukana näytelmässä. Toimittaja suosittelee pahantuulisuuteen Lennonin kirjoittamaa kirjaa, koska se on nuorten mieleen johnlennon-tyylisine kirjoitustapoineen. Toimittajan mukaan John teki tällä kirjan julkaisemisella vaikutuksen älymystöön ja toimittajiin (4/65, 8-9). Kirjoituksessa 11/65, 4-13, 28, 67 on kategorioitu koko nuoriso: modseihin, raggareihin, rockerseiksi, folknikeiksi, tavallisiksi, nyhkyiksi ja millainen tyyli kullakin on. ”Löydätte itsenne tästä artikkelista, jolla ei ole alkua eikä loppua”. Kirjoittajien mielestä suuri osa nuorisoalalla toimivista ei ota nuoria tarpeeksi huomioon Beatlesin valtakaudella. Muutkin yhtyeet arvostavat Beatlesia, esimerkiksi Viktor Klimenkon mielestä Beatlesin menestys ei ole tukan pituudesta kiinni (2/65, 22-23) ja

The Sharks-yhtyeellä on suoraan Englannista hankitut Beatles-kengät (3/65, 74-75). Modsit saavat palstatilaa kuvailemalla alakulttuuriliikettään. He sanovat pukeutuvansa, meikkaavansa ja pitävänsä pitkiä hiuksia kuin naiset. Esikuvana heillä on muun muassa Beatlesin musiikki ja vaatetus. He huomauttavat, että ”jos et ymmärrä, olet hyvää vauhtia tulossa modsiksi” (2/65, 102-103). Useimmat Beatles-fanit ovat modseja (4/65, 2-3).

Suosikissa näkyy jo piirteitä Heiskasen ja Mitchellin mallin toisesta vaiheesta, koska lehdet tarvitsevat avuksi tulkitsijoita eli asiantuntijoita. ”Show-maailman asiantuntijoiden” suusta tulivat ensimmäiset kirjoitukset Beatles-villityksen loppumisesta. He sanovat, että villitys loppuu todennäköisesti pian ja Beatlesilla on tie vain alaspäin, koska he eivät osaa lukea eivätkä kirjoittaa nuotteja (4/65, 8-9). Isto Lysmän mielestä sosiaalityöntekijät ovat täysin vailla psykologista silmää, koska heidän mielestään Beatles-musiikki pitäisi kieltää Suomessa ja Beatles on kaiken pahan alku ja juuri.

Aikuisväestön suhtautuminen, suosio ja raha-asiat

Toimittaja toivoo, että ”Yesterday”-kappaleen kautta vanhemmat saattavat oppia ymmärtämään Beatlesin omalaatuista sointia tai antavat ainakin nuorten rauhassa pitää ihanteistaan (12/65, 8-11). Ensimmäistä kertaa Suosikissa sanotaan 6/65, 82-83, että Beatles-muoti ei enää pysty kilpailemaan bondismin kanssa. Nuorisomuoti vaihtelee nopeasti uusien muotien viedessä tilaa. Beatlesin ja Rolling Stonesin vertailut jatkuvat (mm. 2/65, 28-29). Isto Lysmän mielestä Stones hallitsee rautaisella otteella, mutta Beatles tulee säilymään (6/65, 109). Nuorison muoti ja ykkössuosikit vaihtuvat todella nopeasti ja niinpä artikkelissa 6/65, 2-3 sanotaan, että Beatles on jo pois muodista ja Rolling Stones on nyt pop. Ensimmäistä kertaa lehti kirjoittaa jäsenten raha-asioista. Artikkelissa 3/65, 16-17 kerrotaan, kuinka heidän pankkitilinsä pullistelevat.

Käyttäytyminen ja yksityiselämä

Paulin aviottomia lapsia paljastuu lehden mukaan kaksikin. Paulista sanotaankin, että hänellä taitaa olla lapsia siellä täällä. Tämä on niitä harvoja kertoja, jolloin yhtyeen henkilökohtaisia suhteita käsitellään negatiivisesti. Toinen kerta, milloin toimittajat arvostelevat jäsenten henkilökohtaisia suhteita negatiivisesti, on Johnin ja Gynthian ero 1960-luvun lopulla, jossa toimittaja syyttävät Johnin muuttuneen snobiksi. Yleensä jäsenten ihmissuhteita käsitellään lehdessä silkkihansikkain, muun

muassa Ringon ja Johnin onnellisia parisuhteita käsitellään lehdissä 1/65, 74 ja 84. Suhteet toimivat niiden mukaan erittäin hyvin. Suosikin päätoimittaja Jyrki Hämäläinen kirjoittaa kirjassaan Tähtien kimallus ja elämä, että todellisuudessa Beatlet olivat yhtä pahoja poikia kuin Rolling Stonesitkin, mutta Beatlesin imago oli kuitenkin kiltimpi ja kiiltokuvamaisempi. Tämä johtui hänen mukaansa siitä, että manageri Brian Epstein kävi lehdistön kanssa ankaraa kauppaa Beatles-haastatteluista ja lehdistön oli tällöin kannattavampaa suostua Brianin ehtoihin kuin julkaista skandaaliuutisia. Beatlesien käyttäytyminen haastattelutilanteissa on oma lukunsa. Jos toimittajat, esimerkiksi Ramoun Andreus showssa ovat yrittäneet nolata heidät, niin John on vastailut takaisin terävillä vastauksillaan. Ready Steady Go -ohjelmassa John ja George pistivät ”läskiksi ja pelleilyksi” (6/65, 82-83). Lehden artikkelissa 4/65, 8-9 beatlet sanovat, että lehdet ovat vääristelleet heitä niin paljon, etteivät he helposti luota kehenkään lehtimieheen.

Suosikki 1966

Koko vuosikymmenenä ylivoimaisesti eniten mainintoja saa 63:lla positiivisella lausumallaan Beatles-musiikki. Kappale ”Yesterday” saa paljon suitsutusta. Suosikki kehuu sitä yhtyeen parhaimmaksi sävellykseksi ja kehottaa nuoria soittamaan kappaletta vanhemmilleen, jos vanhemmat sanovat vielä yhtyettä rämpyttäjiksi. Lennonia kehutaan suurenmoiseksi säveltäjäksi, jonka sävellyksille on ominaista muuntautumiskyky (7/66, 6). Heidän sävellyksiään esittävät jo kuuluisat ammattitoverit, kuten esimerkiksi Ella Fitzgerald (10/66, 52, 53, 55), mikä muun muassa lisää arvostusta ylimystön piirissä. Beatlesit saavat eniten kehuja levyarvosteluissa monipuolisesti: huippuyhtyeenä, laulamisellaan, kitaransoitollaan ja ennenkaikkea suurenmoisilla sävellyksillään, joista sanotaankin, että musiikki on nyt sellaista kuin pitääkin. Yhtyeen musiikkia luonnehditaan ensimmäistä kertaa taiteellisen tason saavuttaneeksi (4/66, 74-75). Arvostelijana on jutun mukaan klassisen koulutuksen saanut iäkäs arvostelija.

Kari Rydmanin (8/66, 54) jutussa Beatles hallitsee markkinointia taiteellisessa mielessä ja osoittaa suosiollaan hyvää suuren yleisön mausta. Kari Rydman kehuu huippuyhtyettä, joka on mennyt musiikin kehittämisessä näin pitkälle. Yksitoista Beatles-levyä saavutti ykkössijan Billboardin myyntitilastoissa vuonna 1964. Aaron Sternfieldin mielestä Beatlesin uuden levyn välityksellä alkoi Amerikassa uusi musiikkiaikakausi (11/66, 52-55). Suosikin mukaan ritarinarvo tuli musiikillisista ansioista, päinvastoin kuin Seuran ja Suomen Kuvalehden mielestä se tuli kaupallisista lähtökohdis-

ta. He ovat menestyksellisesti laulaneet maailman tietoisuuteen uuden mielikuvan Englannista ja siksi kuningatar ojensi heille Brittiläisen Imperiumin jäsenmitalit (10/66, 52, 53, 55).

Toiseksi eniten ääniä sai positiivinen luonne (27 kpl) ja kolmanneksi positiiviset yleiset maininnat (20 kpl). Henkilökohtaisista luonteenpiirteistä Ringoa ja Paulia kehuuttiin huumorintajuistaan, Johnia lahjakkuudestaan ja heitä kaikkia kiehtovan raikkaasta hiomattomista käytöstavoistaan. Yleensä yhtye saa arvostusta sanoilla: jättiläinen, rockmaailman kuninkaat ja muodin jäljittelyn yläpuolella olevat. Vähiten ääniä saivat negatiivinen luonne (12 kpl), muun muassa Johnin terävät haastatteluiden vastaukset ja negatiiviset arviot musiikista (10 kpl), esimerkiksi epätietoiset kokeilut musiikissa. Ulkonäölliset positiiviset ja negatiiviset seikat ovat toisarvoisia (1 kpl molemmat). Positiivisia artikkeleita on 33 ja negatiivisia kuusi kappaletta.

Heiskasen ja Mitchellin reseptiomalli

Heiskasen ja Mitchellin reseptiomallin ensimmäinen ja toinen vaihe näkyvät artikkeleissa. Uhittelevaa se on muun muassa artikkelissa, jossa Beatlesien tulo Suomeen tietäisi yli sadan fanin laittamista käsirautoihin ja saman verran hysteeristen fanien joutumista sairaalaan (5/66, 19, 24, 34). Heiskasen & Mitchellin kaavion toisessa kohdassa nuoriso on tietoinen omasta roolistaan ja tapahtumat saavat myös syvällisempää tulkintaa. Andy Gray: ”Ehdotan, että ostat tämän yhden maailman parhaimmista Beatles-levyistä ja kuuntelet sen” (1/66, 70-71). Amerikassa ovat muotia rintamerkit, jossa lukee ”I love you Paul” (4/66, 21). Suosikki-lista suosittelee erityisesti Beatlesin ”We Can/Day Tripper”-singleä (3/66, 76). ”Beatlesit ovat liittäneet yhteen maailman kaikki nuoret. Jos pidätte Beatleseista, ruvetkaa vaatimaan heidän tv-ohjelmaansa” (5/66, 8-9). Lasse Mårtensonin mielestä klassisen musiikin kuuntelijat tyrmäävät Beatlet vain vaikuttaakseen hienolta (2/66, 62-64). Yksi lehtikirjoitus on tehty vanhempia ihmisiä varten, jotka vieläkin vastustavat nuorisoa, Beatlesia ja heidän musiikkiaan. Kirjoitus ylistää Beatleja kaikella mahdollisella tavalla. Toimittajan mielestä Beatlet ovat olleet brittikansan psyyken ilokaasuna brittiläisen imperiumin murentuessa ja Beatlesit ovat muuttaneet maailman mieleisekseen (10/66, 52-53, 55).

Ensimmäisen kerran tänä vuonna esiintyy myös kolmannen kaavion piirteitä. Siinä ilmiö sijoitetaan oikeisiin luokkiinsa ja se löytää helposti tulkinnat. Nuorison poikkeava käyttäytyminen on nyt rutiinia ja nuoriso on itsekin hyväksynyt luokitukset. Uusien kriisien kuolleennuttamisketju alkaa.

Artikkelissa jopa Beatlet havahtuvat, kun The Who -yhtyeen jäsenet rikkovat keikoillaan instrumenttejaan. Suosikissa kerrotaan myös ensimmäistä kertaa Beatlesien hajoamisesta. Lennon lausuu omituisia mielipiteitä, että Beatles hajoaa. Kaikki Beatlet tekevät omia hommiaan (12/66, 14-15). Nuoriso on löytänyt jo uudet ykkössuosikit, kun lapsukaiset murahtavat, että Beatlesit ovat jo vanhentuneita. Heidän poikamainen tenhovoimansa on laimentunut. Kukaan ei kuitenkaan ole unohtanut heitä, mutta hysterinen Beatles-kuume on ohi. Kolmannen reseptiomallin piirteitä on myös Beatlesin historiallisuuden tunnustamisessa. Beatlesit ovat myyneet enemmän levyjä ja lyhyemmässä ajassa kuin mitkään muut historian esiintyjät (10/66, 52-53, 55.)

Suosio

Osa nuorisosta alkaa olla jo väsynyt Beatles-artikkeleiden paljoudesta. Yleisönosastolle tulleista kirjeistä puolet toivoo ja puolet ei juttuja Beatlesista (3/66, 54). Myöskin toimittaja Aaron Sternfield nauttii Beatles-levyistä, mutta lavalla he ovat kuivia (8/66, 18). Kun John leikkasi lyhyet hiukset ja muiden Beatlejen huhuttiin tekevän samoin (10/66, 37), alettiin ylistää Beatles-tukan historiallista merkitystä. Esimerkiksi ilman Beatlesia ei olisi pitkätukka-artistejä kuten muun muassa Rolling Stonesia. Artikkelin mukaan Beatlesit ovat muodin ja jäljittelyn yläpuolella (10/66, 52-53, 55).

Aikuisväestön suhtautuminen, suosio ja raha-asiat

Beatles-fanin mielestä Beatles-konserteissa on tapahtunut uutta. Hysteria on väistynyt halun tieltä kuunnella ja arvostaa esiintyjää. Tämä on yksi syy, miksi aikuisväestön sanottiin hyväksyvän Beatlesit. Beatlesin ja "Baroque"-levyn hyväksymiseen vaikuttivat myös levyn klassisen musiikin piirteet (11/66, 52-55). Yhtyeen raha-asiat kiinnostavat edelleen lehdistöä ja heidän kirjoitettiin ansaitsevan tänä vuonna yli 150 miljoonaa dollaria (2/66, 66-67). Rolling Stonesin ja Beatlesin vertailu jatkuu edelleen tiiviinä: Englannin top 50 - listalla Beatles-kuume on armotta laskenut verrattuna Rolling Stonesiin (2/66, 77). Suosion kerrotaan laskevan tasaisesti, mutta heillä on varaakin, koska ovat niin vahvoja (10/65, 64).

1967

Beatlet saavat eniten musiikillisia kehuja (30 kpl). Heidän sanotaan olevan yhtyeenä maailman nerokkain (11/67, 14-19) ja harvoja yhtyeitä, joilla on uusia ideoita (8/67, 50-53). Eniten Beatles-musiikista arvostusta toimittajat antavat sävellyksille. Ne ovat vertaansa vailla olevia melodisia nerokkuuksia (8/67, 63) ja muun muassa "Yesterday" on mestariteos (1/67, 82-83, 54, 67). Monesti yhtyeen levyjä pidettiin pop-maailman suunnannäyttäjänä (8/67, 60). Lisäksi Beatles on niin lahjakkaan monipuolinen, että heidät voidaan lukea minkälaisen musiikin ryhmään tahansa (2/67, 6).

Toiseksi eniten kiitosta saavat yhtyeen yleiset asiat (27 kpl). Yhtyettä kuvaillaan adjektiiveilla: suuri nimi (4/67, 24), eliittää (11/67, 78), loistavia (6/67, 8-13) ja vanha kunnon yhtye (6/67, 8-13). Beatleja kuvataan taiteilijoiksi (1/67, 82-83, 54, 67), joille melkein mikä tahansa on mahdollista (8/67, 63). Lähes yhtä paljon kuin edelliset kehuja saivat jäsenten luonteenpiirteet (23 kpl). He ovat huumorintajuisia (8/67, 63), monipuolisen lahjakkaita (2/67, 6) ja individualisteja (4/67, 8-11). Eniten arvostusta saavat John ja Paul, koska he ovat päätä pitempiä kahta muuta (11/67, 14-19). Johnista käytetyt adjektiivit ovat muun muassa joukkueen aivo (12/67, 36-39), jonka sävelmät ovat suurenmaisia (9/67, 24-27). Ringolla on toimittajien mielestä miellyttävä ulkonäkö (1/67, 82-83, 54, 57), ja George on kitarataituri (1/67, 82-83, 54, 67). Vähiten huomiota ovat saaneet kielteinen suhtautuminen luonteenpiirteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin (yhdeksän kappaletta). Eniten niitä on artikkeleiden pohjalta Johnilla. Reportterit jäävät alakynteen hänen kyynillisen teräväkielisyyden vuoksi (1/67, 82-83, 54, 67) ja hän lisäksi ylvästelee omaisuudellaan (12/67, 36-39). Paulin LSD:n kokeilun tunnustamiset (9/67, 11, 24-27) ovat myös saaneet negatiivista huomiota kahden maininnan verran. Miellyttävä ulkonäkö sai kolme mainintaa, epämiellyttävä musiikki kaksi mainintaa ja epäedullinen ulkonäkö yhden maininnan. Suosikissa on 33 positiivista artikkelia ja negatiivisia kolme.

Heiskasen ja Mitchellin reseptiomalli

Kaavion kolmannen vaiheen piirteitä esiintyy runsaasti. Siinä ilmiö sijoitetaan helposti oikeisiin luokkiinsa ja se löytää helposti tulkinnot. Nuorison poikkeava käyttäytyminen on nyt tavanomaista ja nuoriso on itsekin hyväksynyt luokitukset. Beatlesin sosiaalinen merkitys lehdistössä huomattiin ja lukuisissa artikkeleissa heitä ylistettiin monipuolisina vaikuttajina. Timo Nyholmin mukaan

Beatlesin tunnusmerkki oli tukkalaite ja pukeutumistyyli saappaineen ja niistä syntyi kokonainen Beatles-teollisuus. Beatles on iskelmämusiikin historian vihatuin ja jumaloiduin. Heidän ympärillään on pikkuhiljaa häipynyt sensaation ja uutuuden ilmapiiri. Ilmiöstä ja sensaatiosta on tullut arkipäiväinen juttu ja pop-musiikille on ominaista aina uuden ja ennen näkemättömän etsiminen (1/67, 82-83, 57, 67). Päätoimittaja Jyrki Hämäläinen sanoo, että Beatles aloitti kaiken: pitkät tukat, pop-artin ja alkoi säveltää ihmeteoksia. Kukaan tällä hetkellä vaikuttavista ei pysty lyömään Beatlesin menestystä (3/67, 76-77). Heidän merkityksensä nuorisolle oli huomattava, koska esimerkiksi ympäri maailmaa muodostettiin yhtyeitä Beatlesin esimerkin mukaan (7/67, juliste) ja heillä on ylittämättömät numerot pop-musiikin historiassa levymyyntitilastoissa ja yleisömäärissä (3/67, 12-13).

Beatles on historiallinen ilmiö myöskin ulkonäöllisten seikkojen vuoksi. Artikkelissa sanotaan, että nämä pitkätukkaiset saivat Elvis-ilmion näyttämään pyhäkoulukulkueelta. Nyt Beatles näyttävät kehityksen suunnan lyhyillä hiuksillaan (1/67, s. 82-83, 54, 67). Beatlesit vanhenivat, he kasvattivat itselleen parran ja viikset, he alkoivat näyttää yhtä älykkäiltä kuin itse asiassa olivat. He muuttivat tyyliään niin paljon, että nuoret naiset menettivät kiinnostuksensa heihin. (4/67, 8-11.)

Aikuisväestön suhtautuminen

Beatlet löivät itsensä vanhemman yleisön mieleen muun muassa ”Yesterday” -kappaleella ja nyt he pitävät Beatlesista (1/67, 82-83, 54, 67). Samaan aikaan lehdessä on paljon juttuja Beatlesin hajoamisesta. Timo Nyholm jatkaa, että kun vanhemmat hyväksyvät Beatlesit, niin nuoret hylkäävät heidät. Beatlesin kannatus onkin nuorten joukossa laskenut (4/67, 26).

1968

Eniten mainintoja saivat positiiviset musiikilliset ansiot (19 kpl). Eniten yhtye saa kiitosta sävellyksistään. Ne ovat helmiä (7/68, 52-53). Yhtyeen jäsenenä he ovat neljä aikamme merkittävintä muusikkoa (3/68, 58-59, 27). He mullistavat aikaisemman musiikkitradition (12/68, 10-13) ja ovat huippuluokan säveltäjiä ja levytysten tekijöitä (8/68, 74-75). Positiiviset luonteenpiirteet tulevat hyvänä kakkosena, joita on (18 kpl). Esimerkiksi Paul on kyllin viisas kerrottuaan lopettaneensa LSD:n (1/68, 22-23) ja hän on hauskemman näköinen kuin aikoihin (3/68, 2-3). Beatlesien kanssa on helppo tulla toimeen (4/68, 18-19) ja he ovat huumorintajuisia (12/68, 10-13). Kolmanneksi

eniten mainintoja saivat yleiset positiiviset asiat (11 kpl). Sellaisia ovat muun muassa Beatles on käsité (2/68, 6-7), joka pysyy pinnalla ainakin kymmenen vuotta (3/68, juliste). Sekä Beatlesin mahdollisuuksia epäillään, mutta aina he onnistuvat. Kielteisiä luonteenpiirteitä kertyi seitsemän kappaletta. Beatlesit ovat artikkeleiden mukaan aggressiivisia (12/68, 10-13), epäkohteliaita (12/68, 10-13). Kielteiset maininnat musiikista saivat viisi mainintaa ja yleiset negatiiviset asiat neljä mainintaa. Negatiivinen ulkonäkö sai kaksi ja positiivinen ulkonäkö yhden maininnan. Positiivisia artikkeleita on 18 ja negatiivisia neljä.

Heiskasen ja Mitchellin reseptomalli

Kolmannessa vaiheessa ilmiö sijoitetaan oikeisiin luokkiinsa ja nuorison poikkeava käyttäytyminen on nyt tavanomaista. Yhtyeen historialliset katsaukset jatkuvat. Beatlesit tulivat kapinallisesti mukaan musiikkimaailmaan pitkine tukkineen ja värikkäine vaatteineen, mutta ennen pitkää kaikilla olivat pitkät tukat ja heidät oli täysin hyväksytty (7/68, 13). Toisessa artikkelissa kerrotaan, miten 12/68 10-13 aluksi kaikkien oli vaikea ymmärtää, miten neljä pitkätukkaista poikaa, joiden älykkyyssosamäärä näytti alhaiselta ja joiden musiikki oli karkeaa ja tavanomaista, saattoi sytyttää niin monia lyhyessä ajassa. Sittemmin muun muassa tunnettu amerikkalainen musiikkiasiantuntija väitti ”She’s Leaving Home” -sävellystä yhtä hienoksi kuin Schubertin sävellykset. Ja ylistys lisääntyy vuosi vuodelta (12/68, 10-13).

1969

Musiikilliset ansiot saivat nyt yli puolet enemmän mainintoja (41 kpl) kuin seuraaviksi tulleet yleiset positiiviset asiat (19 kpl). Tähän asti edelliset luokitukset ovat olleet lähes tasoissa positiivisten luonteenpiirteiden kanssa, vuotta 1966 lukuunottamatta. Musiikista käytetään ylistyssanoja muun muassa sävellykset ovat nerokkaita (5/69, 55) ja musiikki on kuin viiniä, joka vanhenee (8/69, 53). Lehden mukaan sävelmateriaali on jälleen ilahduttavan monipuolista (11/69, 31) ja sitä kuunnellussa saa suurimman mahdollisen nautinnon (12/69, 72-73). Lehti jatkaa, että Beatles on niin pinnalla, ettei tarvitse ajatella kaupallisuutta (9/69, 29). Beatlesin musiikillinen arvostus on nyt huipussaan. Heidän tuotantonsa muuttuu kovaa vauhtia klassiseksi (6/69, 57). Arvostelun mukaan he ovat ainoa bändi, joka keksii ja kokeilee uutta (7/69, juliste). Yleisissä ansioissa yhtyettä kehuaan edelläkävijöiksi (8/69, 10-13) ja legendoiksi (7/69, juliste), jotka ansaitsevat kaikki maailman superlatiivit

(12/69, 72-73). Positiiviset henkilökohtaiset ominaisuudet saivat kymmenen mainintaa. John on juttujen mukaan yhtyeen kantavin voima (8/69, 10-13) ja nero (8/69, 10-13). Muut yhtyeen jäsenet saavat kehuja ryhmänä. Beatlesit ovat älykkäitä (7/69, juliste), persoonallisuuksi (6/69, 21) ja profeettoja omalla sarallaan (8/69, 10-13). Vähiten mainintoja saivat negatiiviset asiat: negatiiviset arviot musiikista (kuusi kappaletta) ja negatiiviset arviot yleisesti yhtyeestä (neljä kappaletta). Positiivisia lausumia ulkonäöstä oli yksi ja kielteisiä ei yhtään. Musiikista yhtye sai kielteistä arvostelua muun muassa The Beatles-levyn kappaleiden helmien puuttumisesta (1/69, 55). Yleisiä kielteisiä kommentteja saavat muun muassa Beatlesin myytin kuluminen arkisen harmaaksi (6/69, 57). Lisäksi lehdessä huomioidaan, että Beatles on lakannut olemasta yhtye sanan varsinaisessa merkityksessä, koska kaikki työskentelevät itsenäisesti (8/69, 30). Positiivisia artikkeleita on nyt 20 ja negatiivisia kaksi.

Heiskasen ja Mitchellin reseptiomalli

Kolmannessa vaiheessa nuorison poikkeava käyttäytyminen on rutiinia ja uusien kriisien kuolleennuttamisketju alkaa. Toimittaja kirjoittaa, että hurja ”Beatles-myytti on kulunut arkisen tehottomaksi ja aika himmentänyt kuninkaiden kruunun hohdetta. Kaikki mikä Beatleseilta tulee, on pyhää ja koskematonta. Beatles-musiikkia ei saa enää haukkua: se on tabu. Uhkaavasti vanhenevat ja liivoituvat Beatles-fanit pitävät hysterisesti kiinni nuoruudestaan ja elävät yhä Beatles-kuumeen sytyttämässä haavemaailmassaan. Mutta eihän Beatles-faneillekaan kelvannut aikanaan Georg Malmstén. Samalla tavalla me olemme kyllästyneet Beatlesiin. Beatles pellolle ja uutta tilalle” (6/69, 57). Toisessa artikkelissa Beatlesin sanotaan olevan historiaa, merkittäviä tyylinluoja ja yhtyeen herättäneen maailman musiikin kuolovaiheesta. Eli nuoriso on kyllästynyt yhtyeeseen, mutta aikuisväestö arvostaa heitä.

1970

Eniten lausumia vuodesta 1966 on saanut positiivinen musiikki. Musiikilliset myönteiset asiat saavat jälleen 2/3 -osaa maininnoista seuraavaksi tulleeeseen osa-alueeseen verrattuna (18 kpl). Kiitosta saavat enimmäkseen Beatles-sävelmät, jotka lehden mukaan eivät vanhene koskaan (5/70, 30-31) ja musiikillinen henkäys on kaunista (11/70, 55). Toisena tulevat kielteiset arviot musiikista ja henkilökohtaisista piirteistä (kuusi kappaletta). Huonoja musiikillisia arvioita saa enimmäkseen Lennonin

Plastic Ono Band. Esimerkiksi "Cold Turkey" - kappale on liian yksitoikkoinen ja suoraviivainen. Iskee se joskus Lennonkin harhaan (2/70, 51). Lehden mukaan Paulin Badfinger -yhtyeelle säveltämä "Come And Get In" - kappale on hieman yhdentekevä. Eihän kukaan ole koskaan uskaltanut asettaa mainiota Beatlea kyseenalaiseksi säveltäjänä (2/70, 59). Kielteisiä luonteenpiirteitä saavat Johnin epäsovinnaiset lauseet Jumalasta (2/70, 28-29) sekä heihin kohdistuvat huumeiden käytön syytökset (2/70, 30). Muita kirjoittelun aiheita olivat positiiviset luonteenpiirteet (viisi kappaletta) ja positiiviset yleiset asiat (neljä kappaletta). Positiiviset ulkonäölliset asiat saivat yhden maininnan. Negatiiviset ulkonäölliset ja yleiset asiat eivät saaneet mainintoja lainkaan. Positiivisia artikkeleita on kymmenen ja negatiivisia kolme.

Heiskasen ja Mitchellin reseptiomalli

Kolmannessa vaiheessa ilmiö sijoitetaan oikeisiin luokkiinsa ja se löytää helposti tulkinnot. Artikkeleissa muistellaan runsaasti Beatles-historiaa. Suosikissa muistellaan, kuinka Suosikki ennusti Beatlesin aikanaan tulevan komeetan lailla (1/70, juliste). Eikä Englannin hovi hyväksynyt Beatlesia, ennen kuin yhtye toi maalle paljon mainetta ja rahaa (2/70, 26). Historiikit jatkuvat seuraavissa artikkeleissa. Elvis inspiroi Beatlesit pinnalle. Beatlet taas ison kasan zeppeleitä (8/70, juliste). "Vuoden 1964 Beatles ei vielä valloittanut Suomea. Katri-Helena piti ykköspaikkaa. Beatlesin ohella syntyi uusi kauhuyhtye: Rolling Stones. Rollareita kutsuttiin työväenluokan yhtyeeksi ja Beatlesia porvariluokan vastaavaksi. Kukaan kunnan duunarin poika ei saanut kuunnella porvari-beatleja. Kesäkuussa Beatles raivosi ulkomailla, mutta Suomessa tango oli ykkönen. Vuoden lopulla Beatles oli ylivoimaisesti suosituin. Syyskuussa vanhemmat ihmiset kauhistelivat kitarapoikia - joilla siihen aikaan oli vielä lyhyt tukka turmeluksen ilmentymänä. Huvittavana ilmiönä pitäisimme Suosikin palstoille päässeän sellaisten muumioiden kuin Teija Sopasen ja Pertti Purhosen". (2/70, 28-29.) Uusi kauhistuttava ilmiö oli Rolling Stones, joka astui kapinallisen nuorison eteen sopivasti silloin, kun kuningatar jakeli Beatleille kunniamitaleja. Beatleista putosi kärki silloin, kun ensimmäinen aikuinen alkoi nimittää heidän levyjään musiikiksi ja hyväksyi heidän hiuksensa. Mitä enemmän aikuiset heitä vihaavat sitä enemmän nuoret heitä rakastavat" (8/70, 12). Vuoden 1964 kauhistuttavampana nähdyt pitkät hiukset ovat toimittajan mukaan vuoden 1970 mittapuun mukaan lyhyet (2/70, 28-29).

4.2 Seura

1964

Vuonna 1964 eniten mainintoja saavat kielteiset lausumat musiikista (neljä kappaletta). Aikuisväestön suhtautuminen on jyrkän kielteinen: vanha kunnan tango kaataa pitkätukkaisten räminän (26/64, 29) ja Beatlesit ovat musikaalisen melun asiantuntijoita (8/64, 33). Toiseksi eniten (kolme kappaletta) mainintoja saa yleisesti Beatlesin kehuminen. Beatlesin elokuva saa toimittajalta kiitosta. Beatles-elokuva on erinomainen selluloidisatu, suosittelen (40/64, 38). Kolmantena tulevat kielteiset luonteenpiirteet (kaksi kappaletta). Ringo on ylimielinen ja kyyninen (41/64, 8). Kielteinen suhtautuminen ulkonäköön ja yleisesti Beatlesiin saivat yhden maininnan. Yhtään lausumaa ei ollut positiivisesta ulkonäöstä. Negatiivisia artikkeleita tänä vuonna on kuusi ja positiivisia yksi.

Heiskasen ja Mitchellin reseptiomalli

Vanha kunnan tango ja Elvis ovat suosiossaan vankkumattomia toimittajan mielestä, joita edes Beatles ei uhkaa. Beatles on uusi asia, joka pelottaa toimittajia. Elviksen lanneliikkeet nähtiin aikanaan moraalisesti arveluttavina, mutta nyt niihin on totuttu. Nyt moraalisen paniikin aihe ovat kuontalomaiset pitkät hiukset (38/64, 33), räminämusiikki ja hysteria. Nuoret sen sijaan pitävät haastattelujen mukaan Beatlesista ja nuorisoyhtyeet levyttävät Beatlesia. Heiskasen ja Mitchellin ensimmäisen kaavion uhittelu kuvastuu Suosikin lailla hysterian kuvaamisessa ”Älkää pitkätukka-pojat tulko Suomeen, koska aiheutatte hysteriaa” (33/64, 32).

1965

Vuonna 1965 eniten mainintoja saivat jälleen kielteiset kommentit musiikista (kolme kappaletta). Beatles esittää väsynyttä ja epämääräistä musiikkia (6/65, 40-41), eivätkä sanoitukset sisällä järjellisiä ajatuksia (5/65, 6-7). Toiseksi eniten lausumia saavat yleiset negatiiviset kommentit Beatlesista (kaksi kappaletta). Beatlemania on vaarallinen kulkutauti ja tuottoisa niille, jotka ovat panneet sen alulle (6/65, 40-41). Yhden lausuman saavat negatiivinen ulkonäkö ja luonne. Ulkonäöstä kielteistä palautetta sai beatlestukka eli kuontalo (4/65, 21) ja luonteeltaan Beatlesit ovat toimittajan mukaan panettelevia (17/65, 24-25). Negatiivisia artikkeleita on viisi ja positiivisia artikkeleita ei tänä vuonna ole.

Aikuisväestön suhtautuminen

Aikuisväestön suhtautuminen lehden mukaan oli selvä. Perheenisä oli kauan uhkaillut ja yrittänyt puhua perillisellensä järkeä ja saada lapsensa leikkaamaan kuontalonsa. Hattuliikkeen omistaja Janssonin mielestä Beatles-tukkaisten olisi leikattava tukka pois, laitettava hattu päähän ja oltava miehiä (4/65, 21). Aikuisväestön suhtautumiseen vaikuttavat kuningashuoneen kommentit. Prinsessa Margaret vakuutti nauttineensa Beatles-konsertista ja Prinssi Philip kehui heitä mukaviksi. Beatles saa ensin arvostusta Seurassa kaupallisena ilmiönä. Beatlesit ansaitsevat satumaisia summia ja ovat siirtäneet Englannin valtion haltuun levymyynnillään ennätysmäisen pääoman, joka osaltaan selittää kuningashuoneen myötämielisyyden Beatlesia kohtaan. Vaikka kaikki eivät pysty suhtautumaan vakavasti laulajina näihin koppakuoriaisiin, on heihin kaupallisena ilmiönä syytä suhtautua vakavasti. Beatles-muodin nähdään menneen hieman huonompaan suuntaan kuin Elvis-muoti. Tällä hetkellä on muodissa silmiin ulottuva ja kaulukselle valuva Beatles-tukka, Elviksen kuninkuuden aikana oli muodissa otsatöyhtö ja pulisongit. Tällä hetkellä kaikki pukeutuvat pikkukeikareiksi Beatlesien mukaan, jokunen vuosi sitten oli esikuvana Elviksen kirjava paita. Beatlesit hypähtelevät tasajalkaa lavalla, Elvis sensijaan kiemurteli. (6/65, 40-41.)

1966

Vuonna 1966 eniten lausumia saivat positiiviset luonteenpiirteet (13 kpl). John saa niitä eniten. Hän on kirjallinen lahjakkuus ja älykäs ajattelijä (34/66, 49). Georgen kanssa on lehden mukaan helppo tulla toimeen (32/66, 30) ja Ringo on ystävällinen (32/66, 30). Toisena tulevat myönteiset musiikkiin liittyvät arviot (12 kpl). Arvostelun mukaan Paulin ääni sen kun kehittyy (35/66, 46) ja John on musiikkinero (32/66, 3). Arvostelu jatkaa, että "Revolver"-levyyn ihastuu, eikä heistä voi lakata pitämästä (35/66, 46). He suosittelevat myöskin "Paperback Writer / Rain"-levyä, jossa laulu on huipuluokkaa (32/66, 48). Kolmantena tulevat kielteiset arviot luonteenpiirteistä (viisi kappaletta). John saa taas eniten mainintoja. Hänen kanssaan ei ole reporterien helppo tulla toimeen, koska hän on toisinaan julma (32/66, 30). John vertaili epäviisaasti Beatlesin olevan suosituimpia kuin Jeesus. Toimittajan mielestä nopea rikastuminen ja puutteellinen kasvatus ovat löyhentäneet heidän kielenkantaan (34/66, 49). Yleiset kielteiset ja positiiviset asiat saivat molemmat kaksi merkintää, samoin negatiivinen suhtautuminen ulkonäköön. Yhtään lausumaa ei ole negatiivisesta suhtautumisesta.

ta musiikkiin eikä positiivista suhtautumista ulkonäköön. Positiivisia artikkeleita on seitsemän ja negatiivisia yksi.

Heiskasen ja Mitchellin reseptiomalli

Kolmannessa vaiheessa vertaillaan uusia nuorisoryhmiä aikaisempiin. Esimerkiksi Beatlet ovat olleet voittamattomia, mutta nyt he ovat löytäneet vastustajansa. Beatlesin "Revolver"-levy sai aikaan väristyksiä, muttei yhtä voimakkaita kuin Beach Boysien (35/66, 46).

Aikuisväestön suhtautuminen ja raha-asiat

Kun useissa artikkeleissa kerrotaan Beatles-tukan menevän pois muodista (21/66, 60), niin samalla aikuisväestö kertoo hyväksyvänsä pitkän tukan (21/66, 60). Beatlesin raha-asiat kiinnostavat myöskin Seuran toimittajia. Beatles haalii kultaa ja he liikkuvat ilman taskurahaa kuin kuninkaat. Heillä on muun muassa palvelijoita ja autoja. Lisäksi erään artikkelin mukaan Beatlesien huolimattomasti töherretyt nimikirjoitukset tuottivat hyväntekeväisyyteen 790 mk, vaikka Brahmsin kirje vain 450 mk (1/66, 15). Ensimmäistä kertaa Seurassa pohditaan, onko Beatles hajoomassa.

1967

Vuonna 1967 eniten lausumia sai myönteinen suhtautuminen musiikkiin (seitsemän kappaletta). Esimerkiksi levyarvostelussa "Penny Lane/Strawberry Fields" -levy on oikein hyvä ja toimittajat sanovat kuuluvansa edelleen ihailijoihin (10/67, 49). Kaikkialla soi "All You Need Is Love". Beatles on voittamaton (33/67, 47). "Sgt Pepper's Lonely Hearts Club Band" -levy on fantastinen, koska yhtyeen jäsenet ovat kehittyneet älyllisen musiikin mestareiksi (27/67, 46). Toiseksi eniten mainintoja saivat positiiviset yleisesti Beatlesia koskevat asiat (kolme kappaletta), esimerkiksi Beatles-show on mahtava (27/67, 46). Yhden maininnan saivat positiiviset ja negatiiviset ulkonäölliset seikat, kielteinen kommentti musiikista ja negatiivinen luonne. Esimerkiksi Beatlesit olivat siistejä pitkästä tukastaan huolimatta (29/67, 32) ja alussa Beatlet olivat Twist and shout-räyhääjiä (27/67, 46). Henkilökohtainen kielteinen kommentti koski Paulia, joka toimittajan mukaan on inhottava käytökseltään (16/67, 40). Yleisesti kielteisiä kommentteja yhtyeestä ei ollut. Positiivisia artikkeleita oli yhteensä kolme ja negatiivisia yksi.

Heiskasen ja Mitchellin reseptiomalli

Heiskasen ja Mitchellin reseptiomallin viimeinen vaihe onkin enää Beatles-historiikkia ja vakiintuneita luokituksia vailla. Artikkeleissa muistellaan, kuinka heidän hius- ja pukeutumistyyliä on jäljitelty, heistä on tehty ritareita ja he ovat jutelleet kuninkaallisten kanssa. Pääministeri on lisäksi maininnut heidät maansa viennin huomattavaksi tulonlähteeksi (30/67, 42). Seuran toimittajan mielestä Beatlesit olivat siistejä pitkästä tukastaan huolimatta. Partakin on nyt alkanut kasvaa ja heitä sanotaan nyt pitkätukkien sijasta viiksiniekoiksi (30/67, 42). Ennen kauhistuttavat ilmiöt raportoidaan tässä vaiheessa edellisen esimerkin mukaisesti rutiininomaisena tapahtumana.

1968

Melkein 2/3 saa positiivinen luonteenpiirre (13 kpl) mainintoja, toiseksi eniten kommentteja saaneisiin positiiviseen musiikkiin ja negatiiviseen luonteenpiirteisiin (viisi kappaletta) verrattuina. Lennon on juttujen perusteella jälleen lahjakkain yhtyeestä (37/68, 42-43). Paul on fiksu ja Ringolla on hyvä huumorintaju. Tuskin Georgelta ja Ringolta on odotettavissa skandaaliuutisia, koska he ovat pysyneet tukevimminkin maanpinnalla (49/68, 42-45). Positiivisissa musiikillisissa maininnoissa sanotaan, että yhtye levyttää jutun mukaan ennennäkemättömällä rutiinilla ja osaamisella (37/68, 42-43). John on loistava laulujen sanoittaja (49/68, 42-45). Lennon saa jälleen eniten huomiota yhtyeen jäsenistä negatiivisissa luonteenpiirteissä. Esimerkiksi Lennonin näsäviisaat, ilkeät ja sarkastiset vastaukset toimittajille osoittavat, ettei hän haluaisi hukata aikaansa haastatteluihin (37/68, 42-43). John vaihtoi myös Gynthian Yokoon, koska John muuttui snobiksi eli pujahiti hienostuneiden ajatusten maailmaan (49/68, 42-45). Positiiviset yleiset asiat saavat kolme mainintaa ja negatiiviset yleiset asiat ja musiikki yhden. Ulkonäöstä ei ollut kommenttia. Positiivisia artikkeleita on viisi ja negatiivisia kaksi.

Heiskasen ja Mitchellin reseptiomalli

Kolmannen vaiheen piirteet ilmenevät vakiintuneina luokituksina. Muun muassa seuraavassa esimerkissä Bee Gees on sitä, mitä Beatleskin aloittaessaan. Sitä on ilo kuunnella ja se tulee olemaan nimi vielä vuosienkin kuluttua (12/68, 43).

1969

Vuonna 1969 saa 2/3 enemmän kommentteja myönteinen suhtautuminen musiikkiin (12 kpl) kuin positiivinen luonne ja negatiivinen musiikki (neljä kappaletta). Yleiset myönteiset kommentit Beatlesista saavat kaksi mainintaa. Negatiivisesta luonteesta ja yleisistä asioista ei ole kommentteja, eikä myöskään myönteisestä ulkonäöstä. Beatlesin kaksoislevy paranee joka soittokerralla ja yhtyeen kappaleet ovat rautaisia. He myöskin antavat yleisölleen paljon (1/69, 53) ja muutamaa sanoitusta sietää kuunnella tarkkaan (45/69, 49). Negatiivisia puolia Beatles-musiikissa oli Ringon soittamia ymmärrettävistä syistä yksinkertainen rumpusoolo (45/69, 49). Lisäksi yksi kappale on ikävä (1/69, 53) ja monet sanoituksetkin ovat melko yksinkertaisia (45/69, 49). Myönteisiä asioita luonteesta ovat Paulin charmikkuus (1/69, 53), Ringon hyvä huumorintaju (23/69, 43) ja John Winston Lennonin osoittautuminen nimensä veroiseksi (1/69, 34-35). Positiivisia artikkeleita on viisi ja negatiivisia ei yhtään.

1970

Eniten vuonna 1970 saa myönteistä palautetta musiikki (13 kpl), toiseksi eniten positiiviset luonteenpiirteet (kuusi kappaletta) ja kolmanneksi eniten saivat positiiviset yleiset asiat Beatlesista (viisi kappaletta). Ensimmäistä kertaa yhtään negatiivista mainintaa ei ollut. Ulkonäöllisiä asioita ei käsitelty arvottavassa mielessä lainkaan. Musiikilliset myönteiset asiat saavat puolet enemmän lausumia kuin seuraavaksi eniten saanut. Artikkeleiden mukaan vanhojen konkareiden musiikista saamme nauttia seuraavallakin vuosikymmenellä. (1/70, 40). Luonteenpiirteistä myönteistä palautusta sai muun muassa Ringo, koska hänellä on jalat tiukasti maassa. Kolme muuta ovat lahjakas, charmikas ja persoonallinen (30/70, 32). Yleisesti myönteisistä asioista palstatilaa sai muun muassa lausuma: silloin, kun Beatlesit ovat asialla, ei hohtoa puutu. (32/70, 50).

Muutoksen tuulet puhaltavat myös Seurassa Beatlesin hajoamisesta kertovissa artikkeleissa. Beatles-yhtye hajoaa, sanoo Paul. Hän sanoi, että henkilökohtaiset näkemykset Johnin kanssa tekevät yhteistyön mahdottomaksi. Paul haluaa viettää perhe-elämää. Yhtyeen jäsenet ovatkin tehneet jo vuosia töitä erikseen. (18/70, 60-61). Lehden mukaan Yoko Ono ja Linda Eastman hajoittivat Beatlesin menemällä naimisiin Johnin ja Paulin kanssa ja he kulkevat voimakastahtoisten naistensa talutusnuorissa. (45/70, 23). Positiivisia artikkeleita on nyt viisi ja negatiivisia ei yhtään.

Heiskasen & Mitchellin reseptiomalli

Prosessin viimeinen vaihe käydään läpi. Oikeat luokitukset ja tulkinnat löytyvät helposti seuraavissa lausumissa. Beatles aloitti yksinkertaisella ja tuoreella musiikkityylillä. Jatkoa seurasi melodisesti etevillä levyillä. Huippukohta oli muun muassa "Magical Mystery Tour" -levy ja tämän jälkeen ympyrä sulkeutui ja tuli taas yksinkertaisempi, vanha kunnon kitarayhtye-tyyli (23/70, 44). Myös uusia kriisejä ilmenee, muun muassa Black Sabbathin aikaansaamaa joukkoliikettä vertaillaan jopa Beatlesin aikaansaamiin väristyksiin. (50/70, 58).

4.3 Suomen Kuvalehti

1964

Kielteinen suhtautuminen musiikkiin on melkein yksinomaan aiheena vuoden 1964 Beatlesia koskeissa arvovaruksellisissa artikkeleissa. "Beatles on rautalankamusiikin kuuluisin yhtye. Rautalankamusiikki on täydellisesti tuomittava ajanvietemusiikin laji. Sen rytmikäs räminä hurmaa, huumaa ja juovuttaa arvostelukyvottomimmän osan nuoresta yleisöstä. Rautalankamusiikissa on runsaasti vikoja: sen taiteellisesta puolesta edes sen kannattajat eivät ole vakuuttuneita. Sosiaalisena ilmiönä se on vaarallisempi kuin esimerkiksi rock'n roll. Rautalankaan suhtautumisessa on kaikki järki kaukana. Se jopa heikentää moraalialia" (1/64, 28-29). Toisessa artikkelissa sanotaan, että Beatles-musiikki on kaikkein kehnointa. Kitarat vongahtelevat ja jumputtavat (32/64, 24-25, 33). Kielteinen luonne saa kolme mainintaa. Negatiivinen ulkonäkö ja yleinen asia saivat yhden maininnan, samoin kuin positiivinen yleinen asia. Ulkonäöltään Beatlet ovat sukupuolettoman näköisiä (32/64, 24-25, 33), luonteeltaan Beatlet ovat kyynillisiä ja kylmiä. Positiivisia artikkeleita on yksi kappaletta ja kielteisiä kolme kappaletta.

Heiskasen ja Mitchellin reseptiomalli

Heiskasen ja Mitchellin reseptiomallin ensimmäinen vaihe ilmenee myös Suomen Kuvalehden artikkelissa. Ensimmäisessä vaiheessa lehdistön kirjoittama kuvaus saa nuoret havaitsemaan, että he ovat mukana näytelmässä ja näin nuoriso alkaa mieltää itsensä ilmiöksi. "Nuorten jumalien esiintyessä heti ensimmäisestä kitaran vongahduksesta syntyy kiihko. Ihailijatytöt katsovat lasittunein il-

mein yhtyettä ja kirkuvat. Musiikki ei ainakaan ole syynä tähän seksuaalihysteriaan, koska ulvovien fanien alta sitä ei kuule. Riittää, kun muut huutavat, riittää, kun he ovat täällä. Tytönruumista survotaan taaemmaksi nyrkeillä. Poliiseilla on karjalaumassa aikamoinen piteleminen. Mellakka oli lähellä. Kaiketi kannattaa maksaa viisitoista markkaa musiikista, jota kukaan ei kuullut” (32/64, 24-25, 33). Suhtautuminen Beatles-ilmiöön on kielikuvien perusteella erittäin kielteistä toimittajan käyttäessä jyrkän negatiivisia lausumia ilmiöstä.

Aikuisväestön suhtautuminen

Aikuisväestö toivoo Beatles-villityksen menevän nopeasti ohi toivottaessaan Beatlesit tervemeneeksi. Beatles-teollisuuden ennustetaan loppuvan ja näin miljoonat lakkaisivat pyörimästä. Beatlesperuukit joutuisivat näin lumpunkerääjille ja äänilevyvuoret jäisivät unhoon (21/64, 27). ”Show-busineksesta kiinnostuneet ovat hyväksyneet melko helposti uutuudet ja konservatiiviset arvokkaat piirit ovat pidelleet korviaan. Suomessa arvostellaan ankaralla asteikolla. Siinä on tervettä järkeä. Rautalankamusiikki kuolee vuoden, parin sisällä” (1/64, 28-29). ”Jos Beatles luisuu huipulta, kenen nimeen nyt kannustaisimme lapsia läksyjen lukuun. (levy palkinnoksi, jos numerot nousevat). Uusi suosikki saattaa olla Bach. Bach-tuntemus saattaa voimistua asiantuntijapiireistä alaspäin, nuoriin. Tervemenoa Beatlesit ja tervetuloa Bach” (21/64, 27).

1965

Arvottavia lausumia tältä vuodelta ei ole. Beatlesien aatelointi kuitenkin kiinnostaa myös Suomen Kuvalehden toimittajaa. Beatles on aateloitu. Rautalankamusiikkiin kriittisesti suhtautuvat sanovat, että kunnianosoitus ei johdu niinkään yhtyeen musikaalisesta lahjakkuudesta vaan yhtyeen Englannin talouden kohentamisesta (25/65). Beatlesit ovat tehneet Englantia tunnetuksi ja hankkineet sille tuloja, joten kuningatar nimitti heidät ritareiksi (45/65, 53).

1966

Artikkeleissa ei tänäkään vuonna ole toimittajan mielipiteitä. Artikkeleissa kerrotaan Beatlesin menestyksen olevan Japanissa yhtä peuhaava kuin kaikkialla (27/66, 16-17) ja ulkonäöllisistä asioista

kiinnitettiin huomiota Johnin filmaustyölle uhraamiinsa kiharoihin ja arveluihin täytykö hänen nyt käyttää peruukkia (37/66, 42).

1967

Vuonna 1967 eniten mainintoja sai positiivinen musiikki (kaksi kappaletta), esimerkiksi yhtye on kuunneltavampaa kuin koskaan "Sergeant Pepper's Lonely Hearts Club Band" -levyllään. He tulivat hiljaisuuden jälkeen musiikillisesti entistä mielenkiintoisempina muunmuassa koska aineksia on Bachista ja Stockhausenista intialaiseen kansanmusiikkiin (42/67, 39). Negatiivinen ja positiivinen luonne saavat molemmat yhden maininnan. Henkilökohtaisilta piirteiltään he toimittajan arvion mukaan ovat miellyttäviä. Miinuspuolena on kuitenkin tieto, että Paul on tunnustanut käyttäneensä LSD:tä. The Time-lehden Suomen Kuvalehdessä julkaistussa artikkelissa sanotaan, että hartaimmat Beatles-fanit ovat nykyään älymystön joukossa, joiden keski-ikä on noussut lähes kymmenen vuotta. Uudet Beatlesit eivät enää luo musiikkia, jolle huudetaan hysterisesti, nyt heitä kuunnellaan. Pop-musiikista on vihdoinkin tullut taidetta.

Heiskasen ja Mitchellin reseptiomalli

Reseptiomallin toisessa vaiheessa lehdistö on kehittänyt alustavan luokittelujärjestelmän ja se vertailee uusia nuorisoryhmiä aikaisempiin. Beatles ei ole enää paniikin kohde. Sellainen on nyt Rolling Stones, koska lehden mukaan englantilaiset vanhemmat inhoavat pop-ryhmistä Rolling Stonesia eniten. He edustavat lauluillaan ja olemuksellaan nuoriin vetoavaa kapinallisuutta ja heidän rinnallaan Beatlesit ovat olleet ikävyyttäviä. Tänä vuonna esiintyy myös prosessin kolmatta vaihetta seuraavan lausuman luokituksessa: Beatles on vuosikymmenen kuuluisa lauluyhtye, joka loi uuden tyylin ja musiikin nuorisolle.

Aikuisväestön suhtautuminen

Aikuisväestön mielipiteet Beatlesista ovat muutaman vuoden kuluessa muuttuneet. Beatlesit ovat ihan normaalin näköisiä. "Voi veljet, minkä näköisiä he olivat. Ilman kummallisia vaatteita ja hiuksia he ovat varmasti aivan normaaleja, miellyttäviä nuoria miehiä. Mukavimman näköinen oli Paul McCartney. Yhtye joutuu esiintymään kummallisissa asuissa tv-ohjelmissa. Beatlesit tulivat hiljai-

suuden jälkeen takaisin erinäköisinä. Entisten yhtenäisesti pukeutuvien teinipoikien tilalla on nyt neljä aikuista viiksineen, silmälaseineen ja hippietyylisine kukkavaatteineen”.

1969

Vuonna 1969 yleiset positiiviset asiat saavat kaksi kannanottoa. Toivo Kärki on tangon asiantuntija. Kärki listaa suosikkiesiintyjänsä ja yksi niistä on Beatles. Kärjen mukaan Beatles on nimi show-musiikin historiassa vielä silloinkin, kun useimmat muut ovat jo unohtuneet. Beatles on myöskin nuoruudestaan huolimatta jo historiallinen käsite (17/69, 32-33). Lehdessä ilmenee Heiskasen ja Mitchellin kolmas vaihe, jolloin indeksoinnit ovat vakiintuneet, esimerkiksi Beatles on tuonut show-alalle ratkaisevasti uutta: laulavat kitarayhtyeet ja niiden esittämän uuden musiikin. Toisessa jutussa sanotaan, että ”Nyt kuulemme paljon musiikkia, jota ei voi sijoittaa perinteisiin kaavoihin. On syntynyt uusi modernin pop-musiikin asteikko, joka alkaa Monkeesista ja lopussa on John Lennon. Molemmissa ryhmissä parhaat säveltäjät tekevät erittäin laajamittaista musiikkia. Kun kansa on siirtynyt Malmsténista Beatlesiin, on vain saarnattu konserttimusiikista, sen sijaan, että tehtäisiin jotain kansanmusiikin hyväksi”. Suomen Kuvalehdessä on yksi positiivinen artikkeli, mutta ei yhtään negatiivista.

1970

Yhtään myönteistä tai kielteistä kannanottoa ei ollut vuonna 1970. Suomen Kuvalehdessäkin Heiskasen ja Mitchellin reseptiomallin kolmas vaihe ilmenee seuraavana historiikkina. ”1960-luvun tapahtumista tullaan kirjoittamaan monta kirjaa. Alkupiste on Beatlesien mitalien saanti. Uutta ja ennenkuulumatonta on humoristinen keskustelu kuningattaren kanssa. Lehdistö haltioitui. Jotakin uutta oli ilmassa. Itse asiassa syntyi uusi aristokraattinen luokka, jonka muodostivat muun muassa muotisuunnittelijat ja pop-yhtyeet”.

4.4 Yhteenveto ja vertailu

1964

Eniten mainintoja saivat Seurassa ja Suomen Kuvalehdessä kielteinen suhtautuminen musiikkiin ja Suosikissa puolestaan myönteiset luonteenpiirteet. Suosikin luonteenpiirteiden paljous selittyy laajoilla elämäkertajutuilla (kuusi keskimäärin 14-sivuista artikkelia), jotka olivat lehden mukaan maailman suurimmat. Yhteistä kaikille lehdille on se, että vuonna 1964 niillä oli kielteisistä suhtautuminen musiikkiin muihin vuosiin verrattuna. Suosikissa kielteiset artikkelit vuodelta 1964 ovat pääasiassa lehden konservatiivisen toimittajan Jaakko Jahnukaisen tekemiä. Hän saakin lukijoiltaan rajua kritiikkiä. Rähinämusiikki on kaikille näille lehdille yhteinen nimittäjä Beatles-musiikista. Kielteisistä, ylireagoiva suhtautuminen on Suomen Kuvalehdellä. Lehden mukaan rautalankamusiikki on moraalialta heikentävää ja vaarallisempi sosiaalisena ilmiönä kuin rock'n roll. Suosikissa ja Suomen Kuvalehdessä on kielteisiä kommentteja eniten vuonna 1964. Seurassa ja Suomen Kuvalehdessä on eniten vuonna 1964 myös kielteisiä artikkeleita. Suosikissa ulkonäölliset asiat saavat myös eniten kritiikkiä vuonna 1964. Jahnukainen arvostelee ankarasti Beatlesien ulkonäköä. Hän kirjoittaa, että toivottavasti Beatlet tukehtuvat letteihinsä ja kompastuvat korkoihinsa, mokomatkin nuorison irvikuvat. Samanlainen vastaanotto on Seurassa ja Suomen Kuvalehdessäkin ulkonäön suhteen. Niissä myös pitkät kuontalot herättävät aikuisväestössä paheksuntaa.

Heiskanen ja Mitchell ovat nuorisoa koskevissa tutkimuksissaan huomanneet lehtien ilmiön alussa uhittelevan ja herättävän lukijoissaan paniikkia. Lehdistö on kehittänyt alustavan luokittelujärjestelmän ja nuoriso alkaa sitä koskevan kirjoittelun vuoksi mieltää itsensä ilmiöksi. Kaikissa näissä lehdissä nämä tapahtumat ilmenevät selvästi. Suosikissa aikuisväestö kauhistelee, kuinka ringbeatle villiinnyttää tyttölaumoja. Seurassa toimittaja toivoo, ettei Beatles tulisi hysterian takia Suomeen. Suomen Kuvalehden kanta hysteriaan on kaikkein jyrkin. Se käyttää hyvin negatiivisia adjektiiveja kuvaillessaan Beatlesin Tukholman keikkaa. Seksuaalihysteriassa on mellakka lähellä, koska tytönruumiita joudutaan survomaan taaemmaksi nyrkeillä. Toimittajat kysyvät Beatleilta, onko oikein, että he tekevät tytöt hysteeriseksi karjalaumaksi. Nuoriso samaistuu helposti ilmiöön, kun esimerkiksi esittelee yksityiskohtaisesti muun muassa Beatles-muotia ja millainen on Beatles-tyttö, kuten Suosikki teki. Suosikki etenee Heiskasen ja Mitchellin käyttämässä kaaviossa nopeimmin. Vuoden loppuun mennessä Suosikin jutuissa on piirteitä Heiskasen –Mitchellin kaavion kahdesta ensimmäi-

sestä osa-alueesta. Aluksi jutut ovat uhittelevia ja saavat nuorison tuntevan olevan mukana ilmiössä. Sen jälkeen artikkeleissa vertaillaan uusia nuorisoryhmiä aikaisempiin ja niissä käytetään tutkijoita ja tulkitsijoita. Suosikissa Beatlesia vertaillaan Rolling Stonesiin, jotka kauhistuttavat enemmän kuin Beatles. Tulkitsijana artikkelissa on psykologi, jonka mielestä pitkässä tukassa ei ole mitään paheksuttavaa. Seurassa ja Suomen Kuvalehdessä on piirteitä vain Heiskasen & Mitchellin ensimmäisestä osa-alueesta. Suomen Kuvalehti on ensimmäisenä lehdistä toivomassa ja ennustamassa Beatles-ilmiön pikaista loppua.

Vuonna 1964 Beatles-ilmiöön kaikista kolmesta lehdestä kielteisimmin suhtautuu Suomen Kuvalehti. Seurassa on yksi positiivinen juttu, jossa toimittaja suostuttelee vanhempia päästämään lapsensa Beatles-elokuvaa katsomaan. Positiivisin suhtautuminen on nuortenlehti Suosikilla, joka suhtautuu näistä lehdistä ennakkoluulottomimmin kaikkeen uuteen. Suosikissa lukee ensimmäisenä, että lastensa vaikutuksesta vanhempia ihmisiäkin on alkanut pikkuhiljaa pitää Beatlesista.

1965

Vuonna 1965 Seurassa oli vähiten mainintoja koko vuosikymmeneen verrattuna. Positiivisia mainintoja ei ole. Suomen Kuvalehdessä ei ole mielipidemainintoja lainkaan. Suosikissakin musiikkia koskevia kommentteja on vähiten koko vuosikymmeneen nähden. Negatiivisia mainintoja ja artikkeleita on myös vähiten. Lehtikirjoittelun kannalta vuosi ei ole siis mitenkään merkittävä. Suosikissa eniten mainintoja saivat positiiviset yhtyettä koskevat asiat, Seurassa kielteiset kommentit musiikista ja Suomen Kuvalehdessä arvottavia lausumia ei ole. Suosikissa musiikki saa kehuja varsinkin ”Yesterday”-kappaleen ansiosta. Sen myötä suuri osa sellaisestakin aikuisväestöstä antoi Beatlesille tunnustusta, jotka olivat aiemmin moittineet. Seurassa aikuisväestö keskittyi moittimaan lapsiaan, jos nämä eivät leikkaa Beatles-kuontaloaan. Seurassa Beatles-muodin sanotaan olevan muodissa. Sitä paheksutaan ja kehutaan menneen ajan Elvis-muotia. Suosikissa Beatles-muoti puolestaan ei jutun mukaan pysty enää kilpailemaan Rolling Stonesin ja bondismin kanssa, joten se alkaa nuorisomuodin nopean vaihtuvuuden vuoksi olla jo aikansa elänyt.

Tässä Beatlesin pois muodista menemisessä on Heiskasen ja Mitchellin kolmannen kaavion tunnusmerkkejä, jossa ilmiö raportoidaan rutiininomaisesti ja uusien paniikkien kuolleennuttamisketju alkaa. Heiskasen ja Mitchellin kaavion uhittelu hysterialla -jutut ovat kuihtuneet olemattomiin kai-

kissa lehdissä. Nuorison saa tuntemaan olevansa mukana ilmiössä muun muassa Suosikin tarkat määritykset mods-muodista, esimerkiksi jos ei ymmärrä lukemaansa, niin on jutun mukaan tulossa hyvää vauhtia modsiksi.

Ensimmäistä kertaa yhtyeen raha-asiat alkavat kiinnostaa kaikkia lehtiä. Seura ja Suomen Kuvalehti selittävät kuningattaren ritarin arvon myöntämistä yhtyeelle kiitoksena yhtyeen taloudellisesta merkityksestä Englannin valtiolle. Näissä lehdissä arvostetaan heidän taloudellista tilannetta, mutta ei vielääkään musiikkia. Samaisissa lehdissä kuninkaalliset keuhvat Beatlesia. Suosikissa Johnin kirjan sanottiin tehneen vaikutuksen älymystöön ja toimittajiin. Jos Suosikki on edellä aikaansa ja arvostaa Beatlesia, niin Seura ja Suomen Kuvalehti alkavat arvostaa heitä tässä vaiheessa heitä vielä hyvin vastahakoisesti.

1966

Vuosi 1966 on Seuran ja Suosikin artikkeleiden kannalta merkittävä. Molemmissa lehdissä on artikkeleiden ja mainintojen lukumäärä koko vuosikymmeneen nähden ennätyskellisen suuri. Seurassa myönteiset artikkelit ja sekä positiiviset että negatiiviset maininnat olivat huippukorkeissa lukemissa. Suosikissa positiiviset maininnat ja sekä positiiviset että negatiiviset artikkelit ovat myös korkeimmissa luvuissaan koko vuosikymmeneen verrattuna. Mieli-piteiden ja artikkeleiden lukumäärän runsaus vaikuttaa Suosikin positiivisten musiikillisten ja negatiivisten luonteen ja yleisten osa-alueiden lausuntojen lukumäärään. Myönteisten luonteenpiirteiden lukumäärä on myös huipussaan. Suomen Kuvalehdessä ei ollut kannanottoja lainkaan. Tämä merkitsee sitä, että Beatles on Suomen Kuvalehdessä jo hyväksytty, koska siihen on totuttu. Ilmiö ei enää ärsytä, eikä se ole sensaatiomainen. Suosikissa oli ylivoimaisesti eniten positiivisia lausumia Beatles-musiikista (63 kpl eli 2/3 enemmän kannanottoja kuin edellisenä vuonna). Seurassa eniten kannanottoja saivat myönteiset luonteenpiirteet (13 kpl) ja positiivinen musiikki (12 kpl). Nämä lehdet ovat nyt vakuuttuneita Beatles-musiikin erinomaisuudesta. Lausumat musiikista ovat ylistäviä ja superlatiivisia. Suosikin mukaan hysteria on ohi ja nyt heitä kuunnellaan. Samassa lehdessä heidän musiikkiaan kutsutaan ensimmäisen kerran taiteeksi. Raha on keskeisenä aiheena Seurassa ja Suosikissa, koska yhtyeen jäsenet ovat miljonäärejä. Suosikki suhtautuu siihen myönteisesti, mutta Seura ihmettelee, miten hyväntekeväisyyteen yhtyeen töhertämistä nimikirjoituksista maksettiin enemmän kuin Brahmsin

kirjeestä. Suosikin mukaan Beatlet saivat ritarin arvot musiikillisilla kyvyillään, kun edellisenä vuonna Seura ja Suomen Kuvalehti epäilivät ansion lankeavan heille taloudellisista saavutuksistaan.

Seurassa ja Suosikissa on molemmissa piirteitä Heiskasen ja Mitchellin toisen osa-alueen reseptiomallista. Suosikissa ilmiö saa syvällistä tulkintaa heidän toimiessaan englantilaisväestön ilokaasuna imperiumin murtuessa ja Seurassa Beatles ei ole enää voittamaton, vaan Beach Boys on mennyt ohi. Suosikissa ja Seurassa on piirteitä myös kolmannesta osa-alueesta, jossa ilmiö on rutiininomainen ja uusien kriisien kolmivaiheinen prosessi alkaa. Esimerkiksi Beatletkin havahtuvat, kun Who-yhtye rikkoo soittimiaan. Suosikki-lehdessä nuorten mielestä Beatlet ovat vanhentuneita. Hysterinen Beatles-kuume on jutun mukaan ohi eikä Beatles-nimi enää myy. Suosikissa ja Seurassa arvioitiin yhtyeen hajoavan. Ensimmäisen kerran Seura-lehdessä on kirjoitus, jossa aikuisväestöstä Lyylikampaaja on hyväksynyt Beatles-tukan. Seurassa ja Suomen Kuvalehdessä kerrotaan, kuinka Beatlet leikkasivat hiuksensa. Suosikin mukaan vanhemmat ovat hyväksyneet heidät ja muun muassa yhtyeen "Baroque"-levyn. Suosikki kehuu heitä pitkätukka-muodin keksimisestä.

1967

Vuonna 1967 Suomen Kuvalehdessäkin tapahtuu sama asia, joka Seurassa ja Suosikissa tapahtui jo vuosi aikaisemmin. Suomen Kuvalehdessä on tänä vuonna eniten koko vuosikymmenenä positiivisia mainintoja ja artikkeleita. Suosikissa on sama ennätysmäärä artikkeleita kuin edellisenäkin vuonna ja yleisiä kehuja on eniten koko vuosikymmenenä. Kaikissa lehdissä on eniten mainintoja positiivisesta suhtautumisesta musiikkiin, Seura sai seitsemän, Suosikki 30 ja Suomen Kuvalehti kaksi mainintaa. Seurassa ja Suosikissa heitä kutsutaan älyllisen musiikin mestareiksi ja kaikissa lehdissä heidän levynsä ja sävellyksensä saavat ylistävää arvostusta. Suomen Kuvalehti kirjoittaa, että Beatlesille ei enää huudeta hysterisesti, vaan heitä kuunnellaan.

Ensimmäistä kertaa on Heiskasen ja Mitchellin reseptiomallin kolmatta vaihetta löydettävissä kaikissa lehdissä. Kaikissa lehdissä Beatlesia ja yhtyeen aikaansaannoksia muistellaan. Suosikissa Beatlesista kirjoitetaan, että yhtye oli iskelmämusiikin historian vihatuin ja jumaloiduin. Syntyi kokonainen Beatles-teollisuus. Jutussa sanotaan lisäksi, että heidän ympäriltään on pikkuhiljaa häipynyt sensaation ja uutuuden ilmapiiri. Ilmiöstä ja sensaatiosta on tullut arkipäiväinen juttu ja pop-musiikille on ominaista aina uuden ja ennen näkemättömän etsiminen. Myös Seurassa ja Suomen Kuvalehdessä

kolmannen kaavion mukaiset indeksoinnit ovat vakiintuneet. Niissä kerrotaan kuinka Beatles loi uuden tyylin ja musiikin nuorisolle. Suomen Kuvalehden mukaan lisäksi Rolling Stones vetoaa nuorisoon ja Beatlet ovat ikävystyttävän poroporvarillisia.

Kaikissa lehdissä kiinnitetään nyt positiivista huomiota heidän aikuismaiseen ulkonäköönsä. Viikset herättävät kuitenkin hieman hilpeyttä. Suosikissa sanotaan, että he näyttävät yhtä älykkäiltä kuin ovat. Lehden mukaan Beatlesien vanhenemisen ja tyylin muutoksen takia nuoret naiset menettivät kiinnostuksensa heihin. Seurassa kirjoitetaan, että viiksiniekat ovat siistejä pitkästä tukasta huolimatta. Suomen Kuvalehdessä sanotaan, että Beatlet ovat ihan normaalin näköisiä. Entisten yhtenäisesti pukeutuvien teinipoikien tilalla on nyt neljä aikuista viiksineen, silmälaseineen ja kukkavaatteineen.

Aikuisväestö suhtautuu heihin myötämielisesti Suosikin ja Suomen Kuvalehden mukaan. Suosikissa sanotaan, että kappaleella "Yesterday" he löivät itsensä vanhemman yleisön mieleen. Lehdessä on artikkeli, jossa kaksi kirkkoherraa sanoo pitävänsä Beatlesista. Lehdessä sanotaan myös, että kun vanhemmat hyväksyvät Beatlet, niin nuoret hylkäävät heidät. Suomen Kuvalehdessä sanotaan, että beatlemanian hartaimmat ovat nyt älymystön joukossa, joiden keski-ikä on noussut lähes kymmenen vuotta. Ensimmäistä kertaa Suomen Kuvalehti ylistää vuonna 1967 Beatlesia, kun Suosikin mukaan nuoriso on heidät jo hylännyt. Beatles-ilmiö markkinoitiin niin voimallisesti ja nuoret suhtautuivat yhtyeeseen niin fanaattisesti, että osa nuorisosta kyllästyy ilmiöön ja kaipaa uusia ihastusten kohteita. Suomen Kuvalehdessä ja Suosikissa pohditaan hajoaako Beatles, koska he esiintyvät erikseen. Näissä lehdissä myös kerrotaan heidän kääntyneen intialaisen maharashin oppeihin.

1968

Vuonna 1968 Seuran artikkeleista myönteiset luonteenpiirteet saivat saman verran mainintoja kuin vuonna 1966 eli merkityksellisen paljon. Muissa lehdissä ei ennätysmäisiä lukuja tänä vuonna olekaan eli mitään sensaatiomaista ei tapahtunut. Suomen Kuvalehdessä on jälleen vuosi ilman kannottoja ilmiöön. Suosikissa on edellisten vuosien tapaan eniten mainintoja myönteisestä suhtautumisesta musiikkiin. Eniten yhtye saa kiitosta sävellyksistään. Seurassa melkein 2/3 maininnoista saavat positiiviset luonteenpiirteet. John on lahjakas, Paul fiksu, George on pysynyt hyvin maanpinnalla ja Ringolla on hyvä huumorintaju. Seurassa ja Suosikissa kerrotaan molemmissa Beatlesien

luopuneen meditaatio-opettajansa opeista. Seurassa ja Suosikissa löytyy Heiskasen ja Mitchellin reseptiomallin kolmannesta osa-alueesta täysin hyväksytyjä luokituksia ilmiöstä. Lehdessä sanotaan, että Beatlesit tulivat kapinallisesti mukaan musiikkimaailmaan pitkin tukkineen ja värikkäine vaatteineen, mutta ennen pitkää kaikilla olivat pitkät tukat ja heidät oli täysin hyväksytyt. Seurassa kerrotaan, miten Beatles oli samanlainen kuin Bee Gees aloittaessaan. Sitä on ilo kuunnella vuosienkin kuluttua. Seurassa ja Suomen Kuvalehdessä kiinnitetään huomiota Beatlesin liiketoimintojen laajenemiseen levyjen tuottamisesta vaateputiikkeihin. Seurassa yhtyeen suosion kerrotaan olevan vieläkin voimakas, kun Beatles on levynmyyntilistalla vieläkin sijalla viisi. Kolmena edellisenä vuotena sijoituksen ollessa ykkönen.

1969

Vuonna 1969 Seurassa ja Suosikissa myönteisiä kommentteja musiikista on ylivoimaisesti enemmän muihin osa-alueisiin verrattuna. Suosikissa kommentteja on 41 kappaletta ja yli puolet enemmän seuraavaan osa-alueeseen verrattuna. Seurassa vastaavia mainintoja on 2/3 enemmän kuin seuraavaksi tulleilla. Suosikin artikkelissa sanotaan, että Beatlesin musiikillinen arvostus on nyt huipussaan ja heidän toimintansa muuttuu kovaa vauhtia klassiseksi. Ylistyssanoja ei säästellä. Seura suitsuttaa Beatlesin sävellyksiä, jotka ovat rautaa. Suomen Kuvalehdessä kommentteja yleisesti Beatleseista on kaksi ja niissä tangomusiikin asiantuntija Toivo Kärki sanoo, että Beatles jää showmusiikin historiaan. Lehdissä ei enää lue mitään uutta Beatlesista ja niiden täytyy vanhasta tottumuksesta kirjoittaa jotakin heistä. Seurassa esimerkiksi on artikkeli, jossa Paulilla on levyn kanteen käsi siinä asennossa, joka merkitsee kuolemaa. Puhuttiin, että levyllä laulaisi Paulin tilalla joku muu. Paul kuittasi arvailut kuitenkin typeriksi touhuiksi. Suosikin artikkelissa Beatles on Melody Makerin suosikkiäänestyksessä vieläkin huipulla. Seurassa kerrotaan Mary Hopkinsin ja Marmeladin levyttäneen Beatlesia ja jättäneen Beatlesin jälkeensä. Kolmannen kaavion luokitukset löytyvät viimein myös Suomen Kuvalehdestä. Luokitukset on nyt kaikissa lehdissä hyväksytyt ja nyt kaivataan uusia kapinallisia nuorisolle. Beatleseista sanotaan, että he ovat legendoja. Suosikin mukaan yhtyeen myynti on myöskin kulunut arkisen harmaaksi ja Beatles-musiikkia ei saa enää haukkua, koska se on tabu.

1970

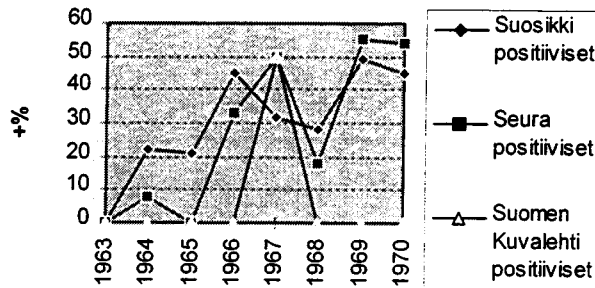
Vuonna 1970 Suomen Kuvalehdessä ei ole kannanottoja lainkaan. Suosikissa ja Seurassa on jo kolmannen kerran ja kaksi kertaa peräkkäin ylivoimaisesti eniten mainintoja myönteisestä suhtautumisesta musiikkiin. Suosikissa niitä on 2/3-osaa ja Seurassa puolet enemmän verrattuna toiseksi eniten lausumia saaneisiin. Molemmissa lehdissä sanotaan Beatles-musiikin elävän pitkään. Seurassa kerrataan yhtyeen koko musiikillinen historia. Musiikki oli aluksi tuoretta ja yksinkertaista, jatkossa tuli melodisesti etevää ja monimutkaisempaa tyyliä ja tämän jälkeen yksinkertaisemmat tyylikeinot ja vanha kunnon kitarayhtye-tyyli. Lehdet eivät enää kuvaile musiikkia niin haltioituneen ylistävästi, vaan on jotenkin itsestään selvää, että musiikki on hyvää. Beatles-musiikkia käydään läpi muun muassa historiikin kautta ja muistellaan minkälaista musiikkia Beatles minäkin vuonna tuotti. Beatles-muistelmia on joka lehdessä ja syynä tähän ovat Beatlesin hajoamisjutut. Heiskasen ja Mitchellin reseptiomallin kolmas vaihe ilmenee kaikissa lehdissä. Ilmiö sijoitetaan oikeisiin luokkiinsa ja se löytää helposti tulkinnat. Suosikissa kirjoitetaan, kuinka yhtyeen musiikki syrjäytti tangon, Beatles-rikkama teki kauppaansa ja 1970-luvun mittapuun mukaan Beatleseilla oli lyhyet hiukset. Silloin myös vanhemmat ihmiset kauhistelivat kitarapoikia, jotka olivat heidän mielestään turmeluksen ilmentymiä. Huvittavana ilmiönä lehti pitää sitä, että palstoille pääsivät toimittajiksi sellaiset muumiot kuin Teija Sopenan ja Pertti Purhonen. Lehti jatkaa, että Beatleseista putosi kärki silloin, kun ensimmäinen aikuinen sanoi heidän levyjään musiikiksi ja hyväksyi heidän hiuksensa. Nuoret tarvitsevat kapinaa. Nuorisoidolit tulevat ja menevät nopeasti. Beatles pysyi kauan huipulla. Syynä tähän oli kuulijakunnan vanhentuminen ja arvovaltaistuminen.

Seurassa samoin kuin Suosikissa hajoamisen syyksi nimettiin yhtyeen väliset erimielisyydet. Suosikissa kirjoitettiin Paulin eroavan yhtyeestä ja Seurassa Paulin ja Johnin erimielisyyksistä. Seurassa Paulin sanottiin lisäksi haluavan viettää perhe-elämää. Lehti jatkaa, että pääsylliset Beatlesin hajoamiseen ovat kuitenkin Johnin ja Paulin vaimot, koska miehet kulkevat voimakastahtoisten naisten talutusnuorassa. Suomen Kuvalehden artikkelissa kerrataan muun muassa Beatlesien mitalien saantia ja humoristista keskustelua kuningattaren kanssa, mikä oli uutta. Vanhoina asioina mainittakoon Suosikin ja Seuran kiinnostus edelleen yhtyeen miljoonista kirjoittamiseen. Molemmissa lehdissä huomioitiin Rolling Stonesin olevan suosituimpi kuin Beatles. Seura ja Suosikki kirjoittavat Beatlesien leikanneen hiuksensa. Seuran mukaan he ovat jälleen tiennäyttäjää.

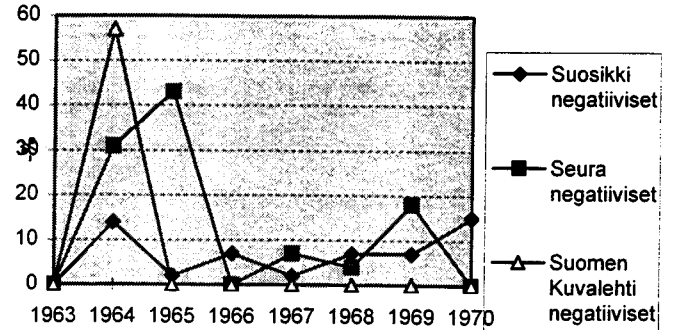
DIAGRAMMI 1

Suosikin, Seuran ja Suomen Kuvalehden toimittajien kannanotot suhteessa kaikkiin mielipidemai-
nntoihin

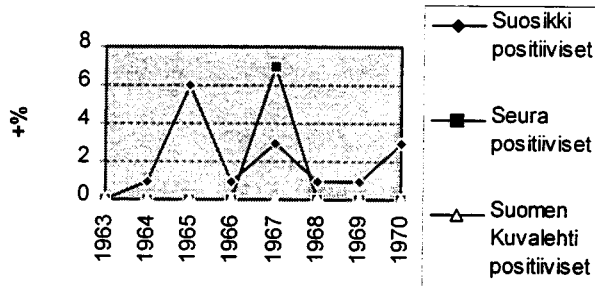
Positiiviset musiikilliset maininnat

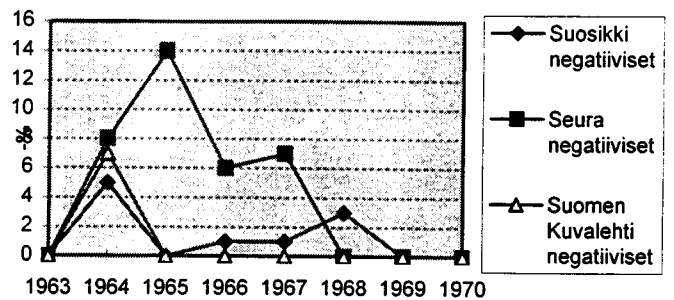
Negatiiviset musiikilliset maininnat

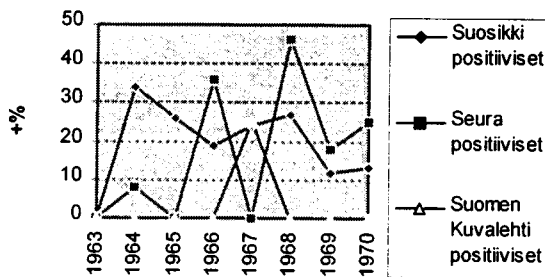
Positiiviset ulkonäölliset maininnat

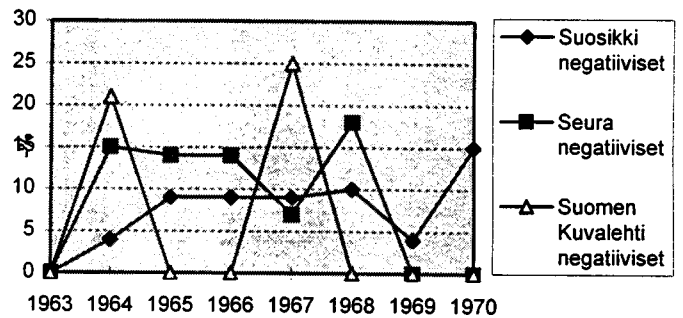
Negatiiviset ulkonäölliset maininnat

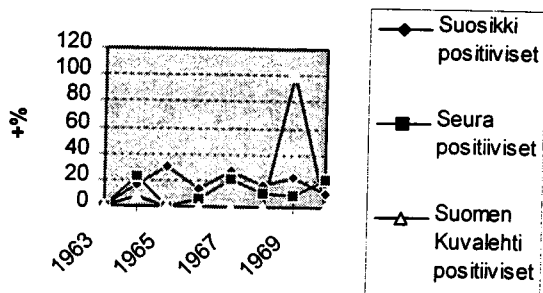
Positiiviset luonnemaininnat

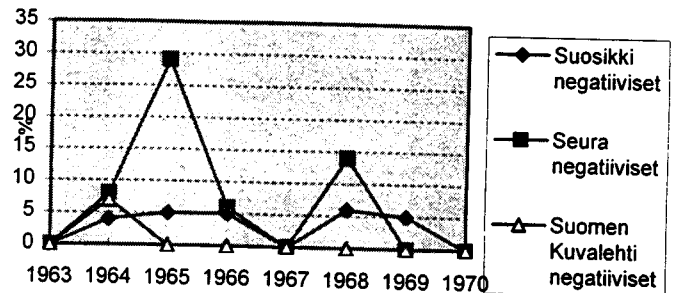
Negatiiviset luonnemaininnat

Positiiviset yleiset maininnat

Negatiiviset yleiset maininnat

Diagrammin mukaan vuonna 1964 Seurassa ja Suomen Kuvalehdessä ovat negatiivisimmat artikkelit koko vuosikymmenenä. Suosikissakin niiden ollessa toiseksi negatiivisimmat. Samana vuonna kaikilla lehdillä on kielteisimmät mielipidemaininnat koko vuosikymmeneen verrattuna. Positiivisimmat artikkelit ja mielipidemaininnat Suosikissa ja Seurassa ovat vuonna 1966, Suomen Kuvalehdessä artikkelit ovat huipussaan vuotta myöhemmin ja mielipidemaininnat kaksi vuotta myöhemmin. Seuraavassa erittelen tarkemmin, mitkä asiat toimittaja on kokenut myönteisiksi tai kielteisiksi. Kaikissa lehdissä vuonna 1964 ovat kielteisimmät musiikkia koskevat lausumat koko vuosikymmenenä. Beatles aloitti tällöin uuden kitarayhtye - solisti yhdistelmän. Heidän musiikkiaan pidettiin aluksi kaikissa lehdissä räminä-musiikkina. Suosikissa ja Seurassa musiikki koettiin myönteisemmäksi vuonna 1966 ja Suomen Kuvalehdessä vuotta myöhemmin.

Negatiiviset ulkonäölliset kommentit kaikissa lehdissä ilmenevät yhtyeen alku- ja keskivaiheilla. Suomen Kuvalehdessä niitä ei ilmene vuodesta 1965 lähtien laisinkaan, Seurassa ei ilmene kolmena ja Suosikissa kahtena viimeisenä vuotena enää ollenkaan. Pitkiä tukkia aluksi paheksuttiin ja ne veivät huomattavan osan palstatilasta. Positiivisia ulkonäköasioita on Seurassa yhtyeen keskivaiheilla, Suosikissa sekä alku- että keskivaiheilla ja Suomen Kuvalehdessä niitä ei ole laisinkaan. Yhtyeen jäsenten luonne koettiin Suosikin ja Seuran toimittajien keskuudessa negatiivisimmaksi vuonna 1966, Suomen Kuvalehdessä vastaava huippu oli vuonna 1964. Luonne koettiin positiivisimmaksi lehdissä eri aikoina: Suosikissa 1964, Seurassa 1966 ja Suomen Kuvalehdessä vuotta myöhemmin. Yleiset negatiiviset asiat keskittyivät kaikissa lehdissä vuosiin 1964 - 1966, Suosikissa moittimista niistä löytyi myöskin vuosina 1968 - 1969. Yleisten positiivisten kannanottojen huiput ovat Suosikissa ja Suomen Kuvalehdessä vuonna 1967. Suomen Kuvalehdessä sama määrä ilmenee myös vuonna 1969 ja Seurassa huippu on vuotta myöhemmin. Suosikki on suuntausten edelläkävijä Seuran ja Suomen Kuvalehden tullessa vuoden jäljessä.

5 TULOKSET

5.1 Otokset 1964

Olen valinnut jokaisesta lehdestä edustavimmat artikkelit vuosilta 1964, 1967 ja 1970 eli ilmiön alusta , keskivaiheesta ja lopusta. Suomen Kuvalehdestä olen valinnut artikkelin vuodelta 1969, koska kiinnostus yhtyettä kohtaan vuonna 1970 oli jo loppunut.

5.1.1 Suosikki

5.1.1.1 Suosion tuntumassa

Jaakko Jahnukainen 1/64, 32-33

Makrostuktuuri

1. Oma "suosikkiyhtyeeni" on THE BEATLES, jonka esitys on kamalinta mölinää mitä olen kuullut. 2. "Ydjää, njää, shii lavs juyuu, bjää, mjää". 3. Levyn nimi on SHE LOVES YOU ja se on teknillisestikin täysin al-arvoinen. 4. Se edellinen vääntö ja huuto meni vielä vitsin vuoksi, mutta tämä on jo alimman yleisön petkuttamista. 5. Toivottavasti tukehtuvat letteihinsä tai kompastuvat korkoihinsa mokomatkin nuorison irvikuvat!

1. KS M1 Beatlesin esitys on kamalinta mölinää mitä olen kuullut.
2. KS M1
3. KS M2 She Loves You on teknisesti täysin al-arvoinen.
4. SS M3 Se edellinen vääntö ja huuto meni vielä vitsin vuoksi, mutta tämä on jo alimman yleisön petkuttamista.
5. SS M4 Toivottavasti tukehtuvat letteihinsä tai kompastuvat korkoihinsa mokomatkin nuorison irvikuvat.

Superstrukturi

M1 Beatlesin esitys on kamalinta mölinää mitä olen kuullut.
M2 She Loves You on teknisesti täysin al-arvoinen.
M3 Se edellinen vääntö ja huuto meni vielä vitsin vuoksi, mutta tämä on jo alimman yleisön petkuttamista.
M4 Toivottavasti tukehtuvat letteihinsä tai kompastuvat korkoihinsa mokomatkin nuorison irvikuvat.

Beatles-musiikki on kamalinta mölinää, mitä olen kuullut ja se vääntö ja huuto on alimman yleisön petkuttamista. (TASO 2)

Toivottavasti tukehtuvat letteihinsä ja korkoihinsa mokomatkin nuorison irvikuvat. (TASO 2)

Beatles vääntö ja huuto on kamalinta mölinää musiikkia mitä olen kuullut ja ulkonäöllisesti he ovat letteineen ja korkoineen irvikuvia. (TASO 3)

Tulkinta

Jaakko Jahnukaista ärsyttää Beatlesissa musiikki, joka on vääntöä, huutoa, teknisesti al-arvoista ja alimman yleisön petkuttamista. Ulkonäöllisesti häntä ärsyttävät pitkät tukat ja korkokengät, koska he näyttävät nuorison irvikuvilta. Jahnukaisen arvoasteikolla Beatles-ilmio on alimmalla mahdollisella tasolla.

5.1.1.2 Unohda twist

7/64 juliste

Makrostrukturi

1. Unohda twist

2. Lopettakaa twistaaminen! 3. "Biitlatkaa" sensijaan! 4. Suosikki opettaa teidät nyt tanssimaan Beatlemaniaa - tanssia, joka syntyi Beatlesien USA:n kiertueen aikana... 5. Tulkaa mukaan Peppermint Westiin Hollywoodissa. 6. Siellä tanssitaan Beatlesien ikiomaa tanssia. 7. USA:n omat Beatlesit soittavat...

8. Peppermint West saattaisi olla mikä tahansa paikka Hollywoodin lukemattomien samantapaisten tanssipaikkojen joukossa. 9. Pieni sali himmennetyin valoin, yksinkertainen värivalolaite katossa.

10. Kuitenkin Peppermint West on erilainen - se on pieni englantilainen linnoitus keskellä Lännen elokuvakaupunkia. 11. Tunnelman sanelevat Beatlesit ja täällä soittavat Amerikan Beatlesit - The Strandells. 12. Ja täällä tanssitaan Beatlemaniaa, uutta tanssia, jonka Beatlesien musiikki ja tyyli ovat synnyttäneet. 13. Filmitähdet, teini-ikäiset farmareissaan ja cowboy-saappaissaan, vanhemmat naishenkilöt iltapuvuissaan ja helyissään - kaikki he tanssivat Beatlemaniaa. 14. Tekin voitte nyt oppia Beatlemaniaa. 15. Tässä ohessa näytämme, miten se tapahtuu. 16. Perusaskeleet ovat yksinkertaiset ja tanssi sallii mitä mielikuvituksellisimpia muunnelmia - vaikkapa ihan omia. 17. Kuvista näette varsinaiset vuorot. 18. Liikkeet ja askeleet Beatlemaniassa ovat sivullepäin ja ylöspäin, eikä useimpien tanssien tapaan eteen-taakse-tyyliin. 19. Jos tanssitaan aivan oikeaoppisesti, on pidettävä polvet taivutettuina ja vaihdettava painoa jalalta toiselle jokaisella askeleella. 20. Se jalka, johon kulloinkin nojataan, pidetään syvem-

1. - 7. KS M1 Lopettakaa twistaaminen ja tanssikaa Suosikin opetuksen mukaan Beatlemaniaa.

8. - 13. KS M2 Hollywoodissa kaikenlaiset ja kaikenikäiset tanssivat uutta tanssia, jonka Beatlesin musiikki ja tyyli ovat synnyttäneet.

14. - 15. KS M1

16. - 23. KS M3 Liikkeet ja askeleet ovat Beatlemaniassa sivulle- ja ylöspäin; on pidettävä polvet taivutettuina ja olkapäitä ravistellaan koko ajan sormien tehdessä ikkunanpesuliikkeitä.

mälle koukistettuna kuin vapaata jalkaa. 21. Toistuvat liikkeet keskittyvät käsivarsiin, olkapäihin ja lantioihin. 22. Kädet ojennetaan sivulle ja taivutetaan kyynärpästä. Olkapäät pidetään liikkeessä kaiken aikaa ravistelemalla niitä. 23. Sormet pidetään harallaan ja kädet tekevät ikkunanpesuliikkeitä. 24. Ja sitten on muistettava Beatlemanian ensimmäinen kultainen sääntö: älä jännitä.

25. Olkaa rentoutuneita kuin pienet räsynuket, niin ette väsykään. 26. Ja ajatelkaa, että itse Paul, George, John ja Ringo ovat antaneet innoituksen tähän tanssiin - heidän liikkumistyyliään teidän on nyt matkittava.

27. Alkuasento: poika ja tyttö seisovat vieressä. 28. Sitten eteentaivutus. 29. Oikea käsi pään taakse. 30. Ravistelkaa olkapäitä ja huitokaa sormilla. 31. Toistakaa sama, mutta kääntykää kasvotusten parinne kanssa. 32. Siirtäkää jalka eteen ja heittäkää kädet sivulle. 33. Pään ja olkapäiden on oltava liikkeessä joka sekunti. 34. Tarttukaa toisianne kädestä ja vetäkää kunnes oikeat olkapäät koskettavat toisiaan. 35. Vasen käsi pidetään ojennettuna tyypilliseen Beatles-eleeseen (sitä voisi kutsua vaikkapa ikkunanpesuliikkeeksi). 36. Sitten hiivitään hyvin lähelle paria. 37. Kallistukaa samanaikaisesti molemmat eteen- ja taaksepäin. 38. Tehkää yksi ikkunanpesuliike vapaalla kädellä. 39. Kiertäkää itseänne siten, että seisotte selät vastakkain. 40. Toistakaa askel numero 1. Peruuttakaa kunnes törmäätte yhteen. Ravistelkaa olkapäitänne. 41. Asettukaa taas rinnakkain. 42. Pankaa kädet polvien päälle ja riiputtakaa päätänne. 43. Ravistakaa sitä edestakaisin. 44. Olkapäät mukana koko ajan. 45. Pari tässä kuvasarjassa on nimeltään Steve Richman - Martha Durham.

Superstrukturi

M1 Lopettakaa twistaaminen ja tanssikkaa Suosikin opetuksen mukaan Beatlemaniaa.
M2 Hollywoodissa kaikenlaiset ja kaikenikäiset tanssivat uutta tanssia, jonka Beatlesin musiikki ja tyyli ovat synnyttäneet.

24. - 26. KS M4 Beatlemanian kultainen sääntö on: älä jännitä, vaan matki Beatlesin liikkumistyyliä.

27. - 45. KS M3

Lopettakaa twistaaminen ja tanssikkaa Suosikin opetuksen ja Beatlesia jäljittelemällä Beatlemaniaa. (TASO 2)

M3 Liikkeet ja askeleet ovat Beatlemaniassa sivulle- ja ylöspäin; on pidettävä polvet taivutettuina ja olkapäitä ravistellaan koko ajan sormien tehdessä ikkunanpesuliikkeitä.

M4 Beatlemanian kultainen sääntö on: älä jännitä, vaan matki Beatlesin liikkumistyyliä.

Hollywoodissa kaikenlaiset ja kaikenikäiset tanssivat uutta tanssia, jonka Beatlesin musiikki ja tyyli ovat synnyttäneet. (TASO 2)
Hollywoodissa kaikenikäiset ihmiset tanssivat Beatlemania-tanssia, jonka Beatlesin musiikki ja tyyli ovat synnyttäneet, joten lopettakaa tekin twistaaminen ja tanssikaa Suosikin opetuksen ja kuvien avulla Beatlemaniaa. (TASO 3)

Tulkinta

Ilkka Heiskanen ja Ritva Mitchell ovat nuorisotutkimuksissaan (1985) huomanneet, kuinka alakulttuurit leviävät yleisiksi nuorisokulttuureiksi joukkotiedotuksen välityksellä luokittelemalla ja erittelemällä ilmiöitä. Nuori alkaa sitä koskevien esittelyjen ja luokitusten avulla tuntea itsensä osaksi ilmiötä. Teksti luokittelee esimerkiksi tanssijoiden tyyppi- ja ikäjakauman seuraavasti: ”Sitä tanssivat filmitähdet, teini-ikäiset farmareissaan ja cowboy-saappaissaan ja vanhemmat naishenkilöt ilta-puvuissaan ja helyissään”. Lehti siis haluaa tanssivillityksen leviävän mahdollisimman monille suomalaisille kehoituksen ja malliesimerkin avulla.

5.1.2 Seura: Rämänäpojat Ranskassa
8/64, 33

Makrostuktuuri

1. Rämänäpojat Ranskassa

2. Musikaalisen melun asiantuntijat, The Beatles-pojat, ovat ehtineet suhteellisen lyhyen uransa aikana levyttää neljä äänilevyä, joita on yksinomaan Englannissa myyty kutakin yli kaksisataatuhatta kappaletta. 3. Ihailijat ympäri maailmaa (kehityskelpoiset tytöt ja pojat) odottavat kiihkeästi uusia rämistyksiä, mutta... ”its no business like show business” ja niinpä pojat takovat kuin rauta on kuumaa. 4. Ranskanmaa ja tarkemmin sanottuna Pariisi on viime viikkoina ollut poikien ”vallassa”. 5. Oi aikoja, oi musisointia.

1. - 3. KS M1 Musikaalisen melun asiantuntijat Beatlesit ovat ehtineet lyhyen uransa aikana myydä neljä levyään kutakin Englannissa yli kaksisataatuhatta kappaletta.

4. KS M2 Ranska on ollut viime viikkoina rämänäpoikien vallassa.

5. SS M3 Oi aikoja, oi musisointia.

Superstuktuuri

M1 Musikaalisen melun asiantuntijat Beatlesit ovat ehtineet lyhyen uransa aikana myy

dä neljä levyään kutakin Englannissa yli kaksisataatuhatta kappaletta.

M2 Ranska on ollut viime viikkoina räminäpoikien vallassa.

M3 Oi aikoja, oi musisointia.

Oi aikoja, oi musisointia, kun musikaalisen melun asiantuntijat Beatlesit ovat lyhyen uransa aikana myyneet Englannissa jo yli kahdeksansataatuhatta levyä ja nyt räminäpoikien vallassa on Ranska. (TASO 2 JA 3)

Tulkinta

Toimittajaa ärsyttää Beatlesin räminämusiikki, joka kuulostaa musiikin sijasta melulta. Häntä ihmettyttää, miten yhtye on myynyt Englannissa niin paljon levyjä lyhyessä ajassa. Ilmiön voimakkuus kauhistuttaa toimittajaa ja hän haluaa sen kauhistuttavan muitakin käyttäessään jyrkän kielteisiä lausumia. Toimittaja on konservatiivinen ja vaikuttaa olevan melko iäkäs. Ainakaan hän ei ole totunut ilmiöön, vaan pelkää sitä jo uutuudenkin vuoksi.

5.1.3 Suomen Kuvalehti: Paljon melua Beatleseista

Mikko Haljoki - Kalevi Seilonen

32/64, 24-25, 33

Makrostrukturi

1. Meillä on ollut ilo astella ja ajaa taksilla nuorison jumalien jalanjäljissä Arlandan kiitoradalla, Lidingön Foresta-hotellissa ja Johannesovin stadionin hiekalla. 2. Olemme palanneet suhteellisen terveinä mutta huonoissa voimissa kertomaan uskollisesti ja sanasta sanaan kuinka ihmeellisiä he olivat. Jei jee. 3. Näin se kävi.

Letkistä Arlandassa

4. Beatles-yhtyeen Tukholmaan vierailun voi jakaa kolmeen juhlalliseen aktiin: tulo kentälle, lehdistötilaisuus, esiintyminen. 5. Ensimmäinen alkaa häkellyttävissä merkeissä: joku nuorukainen työntää käteeni punaisen Beatles-julisteen ja viirin. 6. - Sun pitää sitten opetella huutamaan englanniksi WELCOME.

7. Koeta opetella. 8. Förstår du?

9. Yritän opetella. 10. Kattoparvekkeella tuijottaa toistaiseksi tyhjää Arlandan kiitorataa kaksisataa nuorta ihmistä. 11. Jotkut istuvat betonilaatoilla, toiset nuokkuvat kaidetta vasten. 12. He ovat iskujoukko, Beatles-fan clubien jäseniä ja he ovat tulleet tänne jo kaksi kolme tuntia aikaisemmin.

13. Nuori toimittaja heiluttaa tekstaamaansa julistetta GO HOME BEATLES, poliisien moottoripyöräpartiot saapuvat, humppaorkesteri harjoittelee tervehdysmarssia.

14. Kattoterassi täyttyy. 15. Poliisien muuri kiristyy, mutta kukaan ei käsitä miksi. 16. Joku kertoo, että clubien jäsenet ovat kaksi päivää treenanneet sopivia kirkaisuja sitä hetkeä varten kun nuoret jumalat saapuvat Ruotsin kamaralle. 17. Vihdoin. BEAn de Havilland sihisee korvia särkevän lähellä. 18. Parvekeyleisön huudot ovat jo aikaa hukkuneet suihkumoottorien ääneen. 19. Muut matkustajat kiirehtivät tulliin tietäen olevansa vain ylevän tapahtuman tiellä. YEAH!

20. Paul McCartney ilmestyy portaille yläpuolellaan lentoyhtiön ikioma mainosjuliste BEATles. 21. Sitten John Lennon, George Harrison ja RINGO! 22. Rumpali Ringo Starr tuntuu olevan huippujen huippu tässä yli-ihmisten joukossa. 23. Kaikkien ihailijakerho-

1. - 3. PS

4. YS M1 Beatles vieraili Tukholmassa.

5. - 9. PS

10. KS M2 Kaksisataa fania on tullut Beatleseja Arlandan lentokentälle vastaa.

11. - 12. KS M2

13. PS

14. - 16. KS M3 Kun nuoret jumalat saapuvat, ihmiset kirkuvat ja pyrkivät mahdollisimman lähelle suosikkejaan poliisien tiivissä muurejaan.

17. PS

18. - 21. KS M3

22. SS M4 Rumpali Ringo Starr on huippujen huippu tässä yli-ihmisten joukossa.

23. - 28. PS

jen kunniapuheenjohtajatar Christin Johanson vie kukkia.

24. Sitten se tapahtuu. 25. Ringo johtaa leikkillisesti vastaanottajien humppaorkesteria.

26. Nämä vaihtavat kappaletta: LETKA-

JENKKA. 27. Voi miten suomalainen rintani paisuu. 28. Sormeni ovat vähällä irrota korkean rauta-aidan harjalta.

29. Beatlesit työnnetään autoon, joka liukuu paikalta. 30. Hetkessä syntyy Arlandassa pieni kaaos: kolmesataa ihmistä, kuusi autoa ja yksi suihkukone lähtevät yhtä aikaa poistumaan paikalta. 31. Hetki on ohi. Jee jee.

GOLDWATER varapresidentiksi

32. Toisen aktin näyttämö on hotelli Forestan ravintola Lidingössä. 33. Paikalla hiipii parisenkymmentä ihailijaa ja joukko poliiseja. 34.

Jälkimmäisten kasvoilla on ilme: Saattepa nähdä, että me hoidamme tilanteen...

35. - Luuletteko selviävänne illan esityksessä, tiedustelin lähimmältä.

36. - Jää, mikäs vitsi tämä nyt on?

37. - Paljonko teitä kaikkiaan on komennettu tähän tehtävään koko kaupungissa?

38. Mies muuttuu hieman epäluuloiseksi kuin yrittäisin urkkia heikkoa kohtaa puolustuslaitoksessa.

39. - Vähän yli sata. 40. Eikä sitäkään. Yhdeksänkymmentä.

41. Eikä. Kahdeksänkymmentä. Korkeintaan.

42. Pettymyksen huuto värisytteli ikkunoita, kun brittipojat ilmestyivätkin salateitse hotellin rantaan ja hiipivät suoraan ravintolaan.

43. - NYT RIITTÄÄ! NYT RIITTÄÄ. 44. VALOKUVAAJAT! PAINUKAA KAUEMMAS! 45. ELLETTE PAINU KAUEMMAS SAATTE PAINUA ULOS! 46. OLKAA NIIN HYVÄT JA PÄÄSTÄKÄÄ TOIMITTAJAT TEKEMÄÄN KYSYMYKSIÄ!

47. Tuntematon ääni: väistykää syrjään, että TV saa kuvata!

48. 100 valokuvaajaa: Bääääääääääääääääää! TV! Bää!

49. Toimittaja X: Onko uusi filminne hyvä?

50. Paul: Se on Suuri. 51. Ihmeellinen.

29. - 31. PS

32. - 33. KS M5 Beatlesit saapuvat hotelli Forestaan tv-haastattelua varten noin 80:n poliisin vartioidessa Beatleseja faneilta ja 100:lta valokuvaajalta.

34. - 38. PS

39. - 41. KS M5

42. KS M6 Valokuvaajat yrittävät tungeksien päästä kuvaamaan Beatleseja.

43. - 48. KS M6

49. - 51. KS M7 Tv-toimittajien kysymykseen uudesta Beatles-filmistä Paul vastaa sen olevan ihmeellinen.

52. Toimittaja Z: Oletteko edelleen työväenpuolueen kannalla?
 53. John: Emme ole ehtineet ajatella politiikkaa. 54. Mutta tuosta Ringosta tulee USA:n presidentti ja Goldwaterista varapresidentti.
 55. Toimittaja Y: Onko mielestänne oikein, että teette teinitytöt hysterisiksi?
 56. Paul: Ei sen pahempaa kuin jalkapallo-ottelussa. 57. Siinä vain tulevat miehet hulluiksi.
 58. Toimittaja B: Uskotteko mitä lehdet kirjoittavat teistä?
 59. George: Uskoisitteko te? Haha!
 60. Syntyy tauko. Sähkötuulettimen surina tuntuu oudolta. 61. Ringokin kuuntelee ääntä.
 62. Hei, mikä se on, huutaa Ringo. 63. Vakoilijoita? Hrushtshev? 64. Ringo puhkeaa kaakattavaan nauruun, mutta huomaa etteivät muut naura mukana.
 65. Toimittaja H: Mitä pidätte oikeasta jazzista?
 66. Paul: Emme pidä siitä.
 67. Toimittaja B: Kauanko luulette pysyvänne huipulla?
 68. Paul: Noin kolme vuotta kahdeksan kuukautta kymmenen päivää ja neljä tuntia.
 69. Ketä ruotsalaisia tähtiä tunnette, mitä niistä pidätte, mitä kuuluu lemmentamalle, mikä, mitä, milloin, mistä, mihin... Miksi? YEEEEEEEEEEEEEE JE!!!!!!!!!!!!!!!
 70. Johanneshovin stadion. 71. On ilta, on tuhansien nuorten ihmisten ihanin ilta heidän 14-vuotiaassa elämässään. 72. Tarkemmin sanottuna 8000 ihmisen ihana ilta. 73. Suomalaiset television katsojat muistavat nähneensä samalla kentällä MM-jääkiekkoilun tulisia otteluita. 74. Nyt peittää kenttää pölyinen hiekka ja tuolirivit.
 75. Kuuluttaja lähettää kiihtymyksen ensimmäiset viestit ilmoille: 76. JA NYT - he tulevat. 77. He tulevat. 78. Sieltä tulee PAUL.
 79. - Paul, karjaisevat kuorossa tuhannet kurkut.
 80. - John!
 81. - JOHN, karjaisevat tuhannet kurkut.
 82. - GEORGE!

52. - 54. KS M8 Poliittisen kysymyksen John kuittaa sanoen, että Ringosta tulee USA:n presidentti.

55. - 57. KS M9 Paulin mielestä teinityttöjen hysteria Beatleseja kohtaan ei ole sen pahempaa kuin miesten hysteria jalkapallo-ottelussa.

60. - 64. KS M10 Sähkötuulettimien surina herättää Ringon huomion ja saa hänet vitsailemaan siitä puhjeten samalla kaakattavaan nauruun.

65. KS M11 Toimittajan kysymykseen, mitä pidätte oikeasta jazzista, Paul vastaa etteivät pidä.

67. - 68. KS M12 Paul arvelee Beatlesin pysyvän huipulla noin kolme vuotta kahdeksan kuukautta kymmenen päivää ja neljä tuntia.

69. KS M13 Mikä, mitä...miksi??

70. - 72. KS M14 Beatlesien keikka on Johanneshovin stadionilla, jota 8000 nuorta odottaa kiihkeästi.

73. - 83. PS

- GEORGE!

83. Ja RINGO!

- RIIIIINGO! YEAH! JEEEE!

84. Siinä sitä nyt tulee - kaikkein parasta sitä mikä on kaikkein kehnoita, kaikkein suurinta sitä mikä on kaikkein pienintä. 85. Heti ensimmäisestä kitaran vongahduksesta lähtien syntyy kiihko. 86. Tytöt puristavat kouristuksenomaisesti polviaan ja kirkuvat. 87. Muutamassa minuutissa katse muuttuu lasimaiseksi, tuijottavaksi. 88. Siellä täällä hypähtele tyttö pystyyn kirkaisee, putoaa takaisin. 89. Ohitseni suhahtaa mies lääkintälaukun kanssa ja kauempana syntyy pieni kasa ihmisiä. 90. Hetken virvoittelun jälkeen pystyy neito jatkamaan nautintoaan. 91. Jos Beatlesit esiintyivät kyynillisinä ja kylminä lehdistötilaisuudessa, ovat he nyt ainakin onnistuneet kohtalaisen itsesuggestion avulla saamaan kiihkoa otteisiinsa. 92. Jokainen kädenheilautus vaikuttaa kuin piiska ihmislaumaan. 93. Noin 13-vuotias tyttö ryntää sokeasti päin järjestysmiestä, kiskoo tätä vaatteista ja itkee: laskekaa minut lavan luokse, laskekaa. 94. Seuraavaksi hän hyppää riippumaan lähimmän poliisin kaulaan yhtä heikoin tuloksin. 95. Isompi tyttö yrittää väkisin läpi, takertuu puomiin toimitsijan kiskoessa häntä takaisin, repäisee hameensa ja tuijottaa tylsästi saavuttamattomia, pitkätukkaisia sukupuolettoman näköisiä ihanteitaan. 96. Kymmenen tytön ryhmä lähestyy hitaasti ja ilmeettömästi kuin unissakävijät. 97. Joku hengittää kuumasti niskaani. 98. Nuori poliisi paiskaa neljännen kerran kiroilevan ison tytön tuoliin. 99. Sini-paitainen poika yrittää hyppiä tuolirivien ja päiden yli lavalle. 100. Padot alkavat murtua. 101. Entä musiikki? 102. Olen pahoillani mutta emme kuulleet sitä. 103. On mahdotonta sanoa mikä kiljaisu on Beatlesien ja mikä yleisön. 104. Kitaroiden jumputtava ääni tuntuu hämärästi pohjalla. 105. Musiikki ei ainakaan voi olla se, joka aiheuttaa tämän seksuaalihysterian. 106. Riittää kun nähdään,

84. KS M15 Siinä sitä nyt tulee - kaikkein parasta sitä mikä on kaikkein kehnoita, kaikkein suurinta sitä, mikä on kaikkein pienintä.

85. KS M16 Heti ensimmäisestä kitaran vongahduksesta lähtien tytöt kirkuvat.

86. - 90. KS M16

91. SS M17 Jos Beatlesit esiintyivät kyynisinä ja kylminä lehdistötilaisuudessa, ovat he nyt ainakin onnistuneet kohtalaisen itsesuggestion avulla saamaan kiihkoa otteisiinsa.

92. SS M18 Jokainen kädenheilautus vaikuttaa kuin piiska ihmislaumaan.

93. - 94. PS

95. SS M19 Isompi tyttö yrittää väkisin läpi, takertuu puomiin toimitsijan kiskoessa häntä takaisin ja tuijottaa tylsästi saavuttamattomia, pitkätukkaisia, sukupuolettoman näköisiä ihanteitaan.

96. - 97. PS

98. SS M20 Nuori poliisi paiskaa neljännen kerran kiroilevan ison tytön tuoliin.

99. - 100. PS

101. - 104. KS M21 Musiikki jää hysteerisen huudon alle.

105. - 106. SS M22 Musiikki ei ainakaan voi olla se, joka aiheuttaa tämän seksuaalihysterian.

riittää, että muut huutavat, riittää, että He ovat täällä.

107. Järjestysmiehet huomaavat, että nuorisojoukossa on sittenkin aikamoinen piteleminen.

108. Poliisikoiria ei sentään vielä ole kutsuttu sisään, mutta näimme niitä tullessamme.

an. Riittää kun nähdään, riittää kun muut huutavat, riittää että He ovat täällä.

109. Ei tarvita muuta kuin äkillinen syöksy useammalta taholta ja mellakka on valmis.

110. Onneksi kaikkein pienimmät, 10-11-vuotiaat tyytyvät vain huutamaan. 111. Tyttöruumiita survotaan taaemmaksi kyynärpäillä ja nyrkeillä, mutta nämä eivät katso tönijöitään - he tuijottavat koko ajan lavalle.

112. Joku Beatles yrittää kuuluttaa katkonaisesti, huohottaen. 113. Loppu katoaa yleiseen ulvontaan. 114. Ja sitten vastarinta murtuu:

kolmea käytävää pitkin puhkeaa ihmisvirta läpi sulkujen. 115. Samalla hetkellä syttyvät valot, ihmeolennot katoavat lavalta. Slut. 116. Sinne meni muorin 25 kruunua. 117. Noin tunnin he ehtivät ravita ihailijoitaan. 118.

Kaiketi kannatti maksaa viisitoista markkaa musiikista, jota kukaan ei kuullut.

119. Valojen syttyessä huomaamme nielleemme keltaista hiekkapölyä grammoittain.

120. Tuhannet jalat ovat nostaneet sen maasta.

121. Se peittää paidankauluksen, kasvot ja tukan. 122. Ulos vaan, ulos, että toinen karjalauma pääsee sisälle.

Superstrukturi

M1 Beatles vieraili Tukholmassa.

M2 Kaksisataa fania on tullut Beatleseja Arlandan lentokentälle vastaa.

M3 Kun nuoret jumalat saapuvat, ihmiset kirkuvat ja pyrkivät mahdollisimman lähelle suosikkejaan poliisien tiivistäessä muurejaan.

M4 Rumpali Ringo Starr on huippujen huippu tässä yli-ihmisten joukossa.

M5 Beatlesit saapuvat hotelli Forestaan tv-haastattelua varten noin 80:n poliisin vartioi

107. - 109. KS M23 Yleisö riehuu, eikä mellakka ole kaukana.

110. PS

111. SS M24 Tyttöruumiita survotaan taaemmaksi kyynärpäillä ja nyrkeillä, mutta nämä eivät katso tönijöitään - he tuijottavat koko ajan lavalle.

112. - 115. KS M25 Ihmeolennot poistuvat lavalta ja yleinen ulvonta päättää konsertin.

116. - 118. KS M26 Kaiketi kannatti maksaa viisitoista markkaa musiikista, jota ei kuullut.

119. - 121. PS

122. SS M27 Ulos vaan, ulos, että toinen karjalauma pääsee sisälle.

Beatlesin keikalla Tukholmassa tyttöruumiita survotaan taaemmaksi nyrkeillä, mutta karjalauma tuijottaa vain lavalle.

(TASO 2)

Ihmisolentojen musiikin kuulemisesta joutui maksamaan, vaikka kukaan ei kuullut mitään.

(TASO 2)

dessa Beatleseja faneilta ja 100:lta valokuvaajalta.

M6 Valokuvaajat yrittävät tungeksien päästä kuvaamaan Beatleseja.

M7 Tv-toimittajien kysymykseen uudesta Beatles-filmistä Paul vastaa sen olevan ihmeellinen.

M8 Poliittisen kysymyksen John kuittaa sanoen, että Ringosta tulee USA:n presidentti.

M9 Paulin mielestä teinityttöjen hysteria Beatleseja kohtaan ei ole sen pahempaa kuin miesten hysteria jalkapallo-ottelussa.

M10 Sähkötuulettimien surina herättää Ringon huomion ja saa hänet vitsailemaan siitä puhjeten samalla kaakattavaan nauruun.

M11 Toimittajan kysymykseen, mitä pidätte oikeasta jazzista, Paul vastaa etteivät pidä.

M12 Paul arvelee Beatlesin pysyvän huipulla noin kolme vuotta kahdeksan kuukautta kymmenen päivää ja neljä tuntia.

M13 Mikä, mitä...miksi??

M14 Beatlesien keikka on Johanneshovin stadionilla, jota 8000 nuorta odottaa kiihkeästi.

M15 Siinä sitä nyt tulee - kaikkein parasta sitä mikä on kaikkein kehnointa, kaikkein suurinta sitä, mikä on kaikkein pienintä.

M16 Heti ensimmäisestä kitaran vongahduksesta lähtien tytöt kirkuvat.

M17 Jos Beatlesit esiintyivät kyynisinä ja kylminä lehdistötilaisuudessa, ovat he nyt ainakin onnistuneet kohtalaisen itsesuggestion avulla saamaan kiihkoa otteisiinsa.

M18 Jokainen kädenheilautus vaikuttaa kuin piiska ihmislaumaan.

M19 Isompi tyttö yrittää väkisin läpi, takertuu puomiin toimitsijan kiskoessa häntä takaisin ja tuijottaa tylsästi saavuttamattomia, pitkä-tukkaisia, sukupuolettoman näköisiä ihanteita.

M20 Nuori poliisi paiskaa neljännen kerran kiroilevan ison tytön tuoliin.

M21 Musiikki jää hysterisen huudon alle.

M22 Musiikki ei ainakaan voi olla se, joka aiheuttaa tämän seksuaalihysterian. Riittää

Väkivaltaisen hysterinen karjalauma aiheutti lähes mellakan nähdessään sukupuolettoman näköiset Beatlesit näiden vieraillessa Tukholmassa ja poliisi käytti voimaotteita pitäessään turvallisuutta yllä.

(TASO 3)

kun nähdään, riittää kun muut huutavat, riittää että He ovat täällä.

M23 Yleisö riehuu, eikä mellakka ole kaukana.

M24 Tytönruumiita survotaan taaemmaksi kyynärpäillä ja nyrkeillä, mutta nämä eivät katso tönijöitään - he tuijottavat koko ajan lavalle.

M25 Ihmeolennot poistuvat lavalta ja yleinen ulvonta päättää konsertin.

M26 Kaiketi kannatti maksaa viisitoista markkaa musiikista, jota ei kuullut.

M27 Ulos vaan, ulos, että toinen karjalauma pääsee sisälle.

Tulkinta

Toimittajan asenne Beatleseja kohtaan on hyvin kielteinen, erityisesti Ringo Starria kohtaan. ”Ringo tuntuu olevan huippujen huippu tässä yli-ihmisten joukossa. ” Toimittajaa ärsyttää muiden toimittajien innokkuus Beatleseja kohtaan. Toimittaja ihmettelee, miksi heitä kiinnostaa kysellä loputtomasti kysymyksiä Beatleseilta. ”Ketä ruotsalaisia tähtiä tunnette, mitä niistä pidätte, mikä, mitä...miksi?” Beatlesien suhde toimittajiin on hyvin pilkallinen. He vastaavat kysymyksiin usein asiattomasti. Kysymykseen, ovatko he edelleen työväenpuolueen kannalla, Paul vastaa, etteivät ole politiikkaa muutoin ehtineet ajatella kuin, että Ringosta tulee USA:n presidentti. Toimittajan kysyessä, kuinka kauan Beatlesit luulevat pysyvän huipulla, Paul vastaa: ”Noin kolme vuotta kahdeksan kuukautta kymmenen päivää ja neljä tuntia.” Ilmeisesti tunne on molemminpuolinen, koska joidenkin toimittajien kysymyksetkin ovat pilkallisia. Sellainen on esimerkiksi moraalinen kysymys, onko Beatleseista oikein tehdä teinitytöt hysteerisiksi. Ivallinen on myös kysymys, pitävätkö Beatlesit oikeasta jazzista. Mitä on oikea jazz? Onko se toimittajan mielestä oikeampaa tai parempaa musiikkia kuin esimerkiksi Beatlesin esittämä musiikki? 1960-luvun muotikysymys oli, pidätkö jazzista. Oli hienoa sanoa pitävänsä jazzista, vaikka ei olisi siitä pitänytkaan.

5.2 Otokset 1967

5.2.1 Suosikki: Valokeilassa lp-kvartetti ja niiden artistit: Beatles goldies

Jyrki Hämäläinen
3/67, 77

Makrostrukturi

1. She Loves You, jee jee jee! 2. Tuskin Rolling Stones oli saanut oman muistelmalp:nsä valmiiksi, kun Beatles ampui omansa markkinoille. 3. On täysin naurettavaa keskustella

1. - 9. KS M1 Beatles aloitti kaiken: pitkät tukat, pop-artin, ihmeteokset, joten huhut Beatlesin hajoamisesta ovat naurettavia, kos-

siitä putoavatko Beatlesit pinnalta, ovatko he enää mitään ja niin edelleen. 4. Heidän levymyyntinsä tulee varmasti menemään vielä yli 200 miljoonan rajan. 5. On olemassa kaksi eri asiaa Beatles ja pop-musiikki. 6. Jälkimmäiseen sarjaan voidaan lukea kaikki maailman muut bändit. 7. Beatles aloitti kaiken, pitkät tukat, pop-artin ja alkoi säveltää ihmeteoksia toisensa jälkeen. 8. Beatlesin hajoaminen on myös yhtä naurettavaa puhetta, vaikka Beatlesit olisivat vuoden erillään toisistaan, filmaisivat, säveltäisivät, kasvattaisivat viiksiä, soittaisivat sitaria, niin mikään ei enää hajoita käsitettä The Beatles! 9. Se on isketty teräsruuveilla kiinni historian lehdille. 10. Mikäli pojat touhuavat erikseen se ovat nostaa käsitettä Beatles yhä ylöspäin. 11. Beatles on ainoa kitarabändi maailmassa, jonka ei enää tarvitse käydä kiertueilla, he ovat omassa sarjassaan yhtä jättimäisiä kuin Elvis Presley! 12. Tämä alkukappale ei ollut tunnepitoista vaahtoamista, vaan pitäytyy tosiasioihin. 13. Beatleseihin voi joku olla väsynyt ja pitää enemmän jostain muista bändeistä, mutta kukaan tällä hetkellä vaikuttavista ei pysty lyömään Beatlesin menestystä. 14. Joidenkin mielestä Rolling Stones, Spencer Davis tai joku muu voi olla parempi, mutta ne ovat jälleen makuasioita, joista ei kannata kiistellä. 15. Tässä muutamia Beatles-faktoja: 1) Myynyt ylivoimaisesti eniten levyjä maailmassa kitarabändeistä, 2) Ainoa bändi, joka on tehnyt kaksi menestysfilmiä valtavin kassatuloin, 3) Beatles aloitti rasvaletin tuhoamisen omalla tukkamallillaan, 4) Beatles toi rock-musiikkiin elämäniloa, joka sai kaikki puolipyöryksiin, 5) viime vuonna Beatles oli suurin levynmyyjä Amerikassa Herb Alpertin ja Tijuana Brassin jälkeen, 6) Beatlesit ovat säveltäneet sadoittain hittejä; John Lennon on kunnostautunut näyttelijänä ja kirjailijana, mitä kukaan muu kitarabändin jäsen ei ole tehnyt. 16. Luetteloa voisi jatkaa kuinka pitkälle tahansa. 17. Joka tapauksessa Beatles-LP "Oldies But Goldies" on elävä, beat-sykkeinen muistomerkki viime vuosista, jol-

ka käsite Beatles on isketty teräsruuveilla historian lehdille.

10. - 13. KS M2 Beatleseihin voi joku olla väsynyt, mutta tällä hetkellä kukaan ei pysty lyömään Beatlesin menestystä.

14. KS M2

15. KS M3 Beatles on muun muassa tehnyt maailman levynmyyntiennätyksen kitarayhtyeistä, aloittanut uuden tukkamallin, tuonut rock-musiikkiin elämäniloa, saanut kaikki puolipyöryksiin ja he ovat säveltäneet sadoittain hittejä.

16. KS M3

17. KS M4 Beatles-LP "Oldies But Goldies" on muistomerkki vuosista, jolloin nuoriso villiintyi ennen näkemättömällä tavalla. Thanks, Beatles!

loin maailman nuoriso villiintyi ennen näkemättömällä tavalla. 18. Siinä ovat mukana kaikki Beatlesin hitit alkaen jee-jeestä "She Loves You", edelleen "Help", "Michelle", "Can't Buy My Love", "A Hard Day's Night", "Yesterday", "Yellow Submarine" ja monia muita. 19. Ainoa ei Beatles-sävellys on Williamsin "Bad Boy". 20 Thanks, Beatles!

Superstuktuuri

M1 Beatles aloitti kaiken: pitkät tukat, pop-artin, ihmeteokset, joten huhut Beatlesin hajoamisesta ovat naurettavia, koska käsite Beatles on isketty teräsruuveilla historian lehdille.

M2 Beatleseihin voi joku olla väsynyt, mutta tällä hetkellä kukaan ei pysty lyömään Beatlesin menestystä.

M3 Beatles on muun muassa tehnyt maailman levymyyntiennätyksen kitarayhtyeistä, aloittanut uuden tukkamallin, tuonut rock-musiikkiin elämäniloa, saanut kaikki puolipyörryksiin ja he ovat säveltäneet sadoittain hittejä.

M4 Beatles-LP "Oldies But Goldies" on muistomerkki vuosista, jolloin nuoriso villiintyi ennen näkemättömällä tavalla. Thanks, Beatles!

Beatles on historiallinen, koska se aloitti kaiken: pitkät tukat, pop-artin, teki maailman levymyyntiennätyksen kitarayhtyeistä, toi rock-musiikkiin elämäniloa, sai kaikki puolipyörryksiin ja teki sadoittain hittejä. (TASO 2)

Beatleseihin voi joku olla väsynyt, mutta tällä hetkellä kukaan ei pysty lyömään Beatlesin menestystä. (TASO 2)

Vaikka joku voi olla Beatlesiin väsynyt, niin silti se historiallinen, koska se aloitti kaiken: pitkät tukat, pop-artin, teki kitarayhtyeistä maailman levymyyntiennätyksen, toi rock-musiikkiin elämäniloa ja sävelsi sadoittain hittejä. (TASO 3)

Tulkinta

Jyrki Hämäläisen levyarvostelussa on historiallista ja muistelmallista kirjoitustyyliä. Vaikka Hämäläinen kieltäytyykin uskomasta Beatlesin hajoamiseen, hän muistuttaa, ettei käsitteenä Beatles ainkaan koskaan häviä. Hän ylistääkin yhtyettä monipuolisuudestaan: uuden tukka- ja musiikki aloittamisella, levymyyntiennätyksen ja hittien tekemisellä sekä kaikki puolipyörryksiin saamisellaan. Toimittajalle yhtye on ylitse muiden ja vakuuttaa muutkin siitä vankoilta perusteluillaan.

27/67, 46

Makrostuktuuri

1. Kesäkuun kahdennentoista päivän aamuna Suomen Yleisradio aloitti ohjelmansa kukonlaululla. 2. Tässä ei sinänsä ole mitään merkillistä radiokuuntelijankaan kannalta, kaiken maailman kottaraisethan laulevat radiossa milloin missäkin välissä. 3. Tämä kukonlaulu oli kuitenkin erikoista. 4. Kiekuminen oli peräisin Beatlesien uudelta LP -levyltä. 5. Kappaleen nimi oli "Good Morning" eli "Huomenta!". 6. "Sgt Pepper's Lonely Hearts Club Band" on levyn nimi ja - se on fantastinen. 7. Nyt täytyy tehdä sellainen varaus, että kysymys ei niinkään ole iskelmämusiikista. 8. Beatlesien ei enää aikoihin ole tarvinnut ajatella omilleen pääsemistä tai taloudellista voittoa levyttäessään. 9. Itse asiassa heidän ei enää kannata ansaita, koska kaikki ansiot suurin piirtein menevät veroihin. 10. Ei silti ole mitään syytä uskoa, että tämä yhtye - vaikka se haluaisi lakata miellyttämistä nk. suurta yleisöä - kärsisi taloudellisia takaiskuja. 11. Beatlesien kehittyessä "twist and shout" -räyhääjistä "älyllisen iskelmämusiikin" mestareiksi, on melkoinen osa heidän yleisöstään kasvanut mukana. 12. Nykyään kuulee yhä useammin pitkän tukan alta arviointeja, jotka ennen olivat musiikki-avantgardistien etuoikeus. 13. Kersantti Pepperin Yksinäisten Sydänten Kerhon Yhtyeen show on mahtava. 14. Pari kappaletta kuuluu olevan Englannin BBC:n kiellettyjen levyjen listalla ja kansikuvasta on ollut aika poru. 15. Siinä näet poikien lisäksi esiintyvät muun muassa Sonny Liston, Marilyn Monroe, Marlon Brando, Johnny Weissmüller, Bob Dylan ja niin edelleen. 16. Levyn takakanteen on myös painettu laulujen sanat, John Lennonin (täytyy aivan sanoa: loistava) runous on näin helpommin nautittavissa. 17. Lennonin viimevuotinen arvio Jeesuksesta ja tämä uusi levy kulkevat epäilemättä käsi kädessä. 18. Jälkimmäisestä on syytä olla pelkästään iloinen.

1. - 3. PS

4. - 10. KS M1 Beatlesin uusi lp "Sgt Pepper's Lonely Hearts Club Band" on fantastinen, eikä musiikki ole iskelmämusiikkia, koska heidän ei ole aikoihin tarvinnut ajatella taloudellista voittoa ja suuren yleisön miellyttämistä.

11. KS M2 Beatlesien kehittyessä twist and shout -räyhääjistä "älyllisen iskelmämusiikin" mestareiksi, on melkoinen osa heidän yleisöstään kasvanut mukana.

12. KS M3 Nykyään pitkätukkaisiltakin tulee arvosteluja, jotka olivat ennen musiikki-avantgardistien etuoikeus.

13. - 15. PS

16. KS M4 Lennonin runous on loistavaa.

17. - 18. PS

Superstruktuuri

M1 Beatlesin uusi lp "Sgt Pepper's Lonely Hearts Club Band" on fantastinen, eikä musiikki ole iskelmämusiikkia, koska heidän ei ole aikoihin tarvinnut ajatella taloudellista voittoa ja suuren yleisön miellyttämistä.

M2 Beatlesien kehittyessä "twist and shout" -räyhäjistä "älyllisen iskelmämusiikin" mestareiksi, on melkoinen osa heidän yleisöstään kasvanut mukana.

M3 Nykyään pitkätukkaisiltakin tulee arvostelua, jotka olivat ennen musiikki-avantgardistien etuoikeus.

M4 Lennonin runous on loistavaa.

Beatlesin uusin levy on fantastinen ja he ovat kehittyneet twist and shout -räyhäjistä älyllisen musiikin mestareiksi, koska heidän ei tarvitse ajatella suurta yleisöä ja taloudellista voittoa, mutta suuri osa yleisöstä on kuitenkin kasvanut mukana. (TASO 2)

Nykyään pitkätukkaisiltakin tulee arvostelua, jotka olivat ennen avant-gardistien etuoikeus. (TASO 2)

Beatlesit ovat kehittyneet twist and shout -räyhäjistä älyllisen musiikin mestareiksi, koska heidän ei tarvitse ajatella suurta yleisöä ja taloudellista voittoa, kuitenkin suuri osa yleisöstä on kasvanut mukana ja pitkätukatkin ovat muuttuneet osaksi älymystöä. (TASO 3)

Tulkinta

Toimittaja pitää yhtyeestä, koska se esittää nyt älyllistä musiikkia eikä suuren yleisön ns. yksinkertaista iskelmämusiikkia. Hänen mielestään hyvää musiikkia on ns. älyllinen musiikki. Toimittaja luokittelee itsensä älyllisen yleisön joukkoon vastakohtana suurelle yleisölle, koska hän pitää Beatlesin uudesta älyllisestä iskelmämusiikista eikä alkuajan suuren yleisön twist and shout -räyhäämisestä. Toimittaja huomauttaa ajan muuttuneen Beatlesin alkuajoista siinä suhteessa, että pitkätukkaisetkin ovat saaneet arvostusta mielipiteilleen, kun ennen sitä saivat vain avantgardistit. Pitkätukat ovat siis saaneet älymystön hyväksynnän ja he ovat tulleet itsekin älymystön joukkoon.

5.2.3 Suomen Kuvalehti: Nyt heitä kuunnellaan
42/67, 39

Makrostruktuuri

Nyt heitä kuunnellaan

1 Ei ole pitkää aikaa siitä, kun lehdet kirjoittivat jäähyväisiä Beatleseille, vuosikymmenen kuuluisalle lauluyhtyeelle, uuden nuorison, tyylin ja musiikin luoneille brittinuorukaisille.
2. Yhtyeen hajoamista pidettiin varmana, kestihän levytystauko melkein puoli vuotta. 3. Mutta hiljaisuus edelsi vain entistä suurempaa menestystä: Beatlesit tulivat takaisin uusina, erinäköisinä, musiikillisesti entistä mielenkiintoisempina. 4. Aineksia on Bachista ja

1. - 4. KS M1 Lehdet luulivat Beatlesien loppuneen, mutta he tulivat takaisin erinäköisinä ja musiikillisesti entistä mielenkiintoisempina: aineksina Bachia, Stockhausenia ja intialaista kansanmusiikkia.

Stockhausenista intialaiseen kansanmusiikkiin. 5. Menestys on ollut myrskyisä mutta luonteeltaan toisenlainen; beatlemanien hartaimmat ovat nykyään älymystön joukossa, ihailijoiden keski-ikä on noussut lähes kymmenen vuotta. 6. Uudet Beatlesit eivät luo enää musiikkia, jolle huudetaan hysteerisesti, nyt heitä kuunnellaan. 7. Pop-musiikista on Beatlesien ansiosta vihdoinkin tullut taidetta, analysoi hiljan amerikkalainen Time. 8. Myös ulkonäön muutos on silmiinpistävä; entisten yhtenäisesti pukeutuvien teinipoikien tilalla on nyt neljä aikuista, neljä yksilöä viiksineen, silmälasineen, hippetyylisine kukkavaatteineen. 9. Illatkaan eivät kulu enää savuisissa popluolissa vaan intialaisen mystiikan luennoilla. 10. Beatlesien musiikki on kuunneltavampaa kuin koskaan, sen todistaa heidän uusin lp-levynsä Sergeant Pepper's Lonely Hearts Club Band, jonka kuoressa esiintyvät Beatlesit uudessa ja vanhassa olomuodossaan (vanhaa edustavat vahanuket). - M.N

Superstrukturi

M1 Lehdet luulivat Beatlesien lopettaneen, mutta he tulivat takaisin erinäköisinä ja musiikillisesti entistä mielenkiintoisempina: aineksina Bachia, Stockhausenia ja intialaista kansanmusiikkia.

M2 Hartaimmat Beatles-fanit ovat nykyään älymystön joukossa, joiden keski-ikä on noussut kymmenen vuotta.

M3 Beatleseille ei enää huudeta hysteerisesti, nyt heitä kuunnellaan.

M4 Ulkonäkö on muuttunut: entisten yhtenäisesti pukeutuvien teinipoikien tilalla on nyt neljä aikuista viiksineen.

M5 Beatlesin musiikki on kuunneltavampaa kuin koskaan, sen todistaa Sergeant Pepper's Lonely Hearts Club Band-lp.

5. KS M2 Hartaimmat Beatles-fanit ovat nykyään älymystön joukossa, joiden keski-ikä on noussut kymmenen vuotta.

6. KS M3 Beatleseille ei enää huudeta hysteerisesti, nyt heitä kuunnellaan.

7. PS

8. KS M4 Ulkonäkö on muuttunut: entisten yhtenäisesti pukeutuvien teinipoikien tilalla on nyt neljä aikuista viiksineen.

9. PS

10. KS M5 Beatlesin musiikki on kuunneltavampaa kuin koskaan, sen todistaa "Sergeant Pepper's Lonely Hearts Club Band"-lp.

Beatles-musiikki on kuunneltavampaa kuin koskaan, koska heillä on aineksia Bachista, Stockhausenista ja intialaisesta kansanmusiikista. (TASO 2)

Hartaimmat Beatles-fanit ovat nykyään älymystöstä, joiden keski-ikä on noussut kymmenen vuotta. (TASO 2)

Beatleseille on tapahtunut muutoksia: teinipoikien tilalla on nyt aikuisia ja yhtyeen musiikille ei enää huudeta hysteerisesti vaan heitä kuunnellaan. (TASO 2)

Beatleseille on tapahtunut muutoksia: fanit ovat muuttuneet hysteerisistä teineistä aikuisiksi älymystön edustajiksi, ulkonäkö on muuttunut teinipojista aikuisiksi ja musiikki on kuunneltavampaa kuin koskaan aineksi

naan muun muassa Bach ja Stochausen.
(TASO 3)

Tulkinta

Nyt Beatles saa arvostusta, jollaista lehdessä ei ennen ole ollut. Beatlesin luomaa uutta musiikki- ja pukeutumistyyliä alettiin nyt arvostaa. Beatlesien hyväksyntä riippui monista asioista. Aluksi toimittaja mainitsee ulkonäön muutoksen. ”Entisten yhtenäisesti pukeutuvien teinipoikien tilalla on nyt neljä aikuista, neljä yksilöä viiksineen, silmälaseineen, hippityylisine kukkavaatteineen.” Ulkonäön muuttumisen jälkeen toimittaja mainitsee vasta musiikillisen muutoksen, joka on muuttunut ”mielenkiintoisammaksi”. ”Aineksia on Bachista ja Stockhausenista intialaiseen kansanmusiikkiin.” Muita tärkeitä tekijöitä ovat hartaimpien Beatles-fanien vaihtuminen hysterisesti huutavista faneista älymystöön. Ihailijoiden keski-ikä on noussut kymmenisen vuotta. Nyt vanhempienkin ihmisten on helppo pitää Beatlesista, koska Beatlesissa ei ole enää leimaa, että he ovat hysteristen teinikäisten yhtye. Beatles on nyt arvostettu yhtye, koska älymystökin pitää siitä.

Elämäntavatkin ovat muuttuneet. ”Illatkaan eivät kulu enää savuisissa popluolissa vaan intialaisen mystiikan luennoilla.” Time-lehti analysoi, että Beatlesien ansiosta pop-musiikista on vihdoin tullut taidetta. Kaikkien näiden muutosten yhteisvaikutuksesta Beatlesia alettiin arvostaa. Klassinen musiikki ja kansanmusiikki on arvostettua. Beatles-yhtye on ottanut siitä aineksia musiikkiinsa, joten Beatles-musiikkikin on taidetta. Time-lehti on maailman arvostetuimpia ja luetuimpia lehtiä, joten lehden arvostus Beatlesia kohtaan vaikuttaa myös suomalaisten lehtitoimittajien mielipiteisiin yhtyeestä. Muun muassa kaikkien näiden muutosten yhteisvaikutuksesta ja tottumisesta ilmiöön Beatlesia alettiin arvostaa.

5.3 Otokset 1969-1970

5.3.1 Suosikki: Hey Jude 5/70, 30-31

Makrostuktuuri

1. Saapas nähdä tulemmeko enää tulevaisuudessa kuulemaan yhtään uutta Beatles-lp:tä nyt jo olevan lisäksi, koska Pauli-poika lähti nostelemaan omille teilleen. 2. Jos näin käy niin vahinko on, mutta uskoisinpa veikkojen tien taas jossain vaiheessa yhtyvän ja kulkevan levytystudioon. 3. Tämä lp on kokoelma vanhoista jutuista, ainoastaan kansikuvat ovat uusia. 4. Beatles-sävelmät eivät todennäköisesti vanhene koskaan, sillä juuri heidän vanhempaa tuotantoaan kuuntelee mielellään monen vuoden tauon jälkeen. 5. Sellaiset sävelmät kuin ”I Should Have Known Better”, ”Can’t Buy My Love” ja ”Don’t Let Me Down” soivat

1. - 2. KS M1 Vahinko, jos Beatles hajoaa ja yhtye ei enää levyttäisi, mutta uskon heidän vielä palaavan yhteen.

3. - 4. KS M2 Tämä lp on kokoelma vanhoja sävelmiä, jotka eivät vanhene koskaan, sillä juuri heidän vanhempaa tuotantoaan kuuntelee mielellään monen vuoden tauon jälkeen.

5. - 6. KS M3 Beatles-sävelmät soivat parempina kuin koskaan, jopa ylipitkä

Hey Jude, jota en ensin alkuun oikein sietänyt, tuntuu nykyisin hyvältä. 6. Muita uria ovat mm. "Lady Madonna", "Paperback Writer", "Revolution" ja "Ballad Of John And Yoko".

Superstruktuuri

M1 Vahinko, jos Beatles hajoaa ja yhtye ei enää levyttäisi, mutta uskon heidän vielä palaavan yhteen.

M2 Tämä lp on kokoelma vanhoja sävelmiä, jotka eivät vanhene koskaan, sillä juuri heidän vanhempaa tuotantoaan kuuntelee mielellään monen vuoden tauon jälkeen.

M3 Beatles-sävelmät soivat parempina kuin koskaan, jopa ylipitkä "Hey Jude" kappale, jota en aluksi oikein sietänyt, tuntuu nykyisin hyvältä.

Varsinkin vanhempaa tuotantoa kuuntelee mielellään, sillä ne soivat nyt parempina kuin koskaan monen vuoden jälkeen, jopa "Hey Jude" kappale, jota en aluksi sietänyt. (TASO 2)

En usko Beatlesin hajoavan. (TASO 2)

Varsinkin Beatlesin vanhempaa tuotantoa kuuntelen mielelläni monen vuoden jälkeen, sillä ne soivat nyt parempina kuin koskaan, jopa ennen inhoamani "Hey Jude" kappale tuntuu nykyisin hyvältä. (TASO 3)

Tulkinta

Toimittaja kehuu varsinkin vanhempaa tuotantoa, jota vuoden 1964 toimittaja Jaakko Jahnukainen vihasi. Arvostelija tarkentaa, että sävelmät soivat parempina kuin aikaisemmin, jopa hänen ennen inhoamansa "Hey Jude"-kappale. Sävelmien paranevuuteen vaikuttaa toimittajan mainitsema monen vuoden tauko kuuntelussa, mutta myös tottuminen kappaleisiin. Moni kappale voi aluksi tuntua vaikealta ja vieraalta ensi kuulemalta, mutta mitä useammin kappale kuullaan, niin yleensä sitä paremmilta ne kuullostavat. Hitit ovat tutun kuuloisia ja levymarkkinoinnin tarkoitus onkin kappaleiden toistolla joukkotiedotusvälineissä saada yleisö pitämään kappaleista ja ostamaan levyjä. Toimittajalle saattaa myöskin monen vuoden tauon jälkeen tulla kappaleista nostalgisia muistoja, jolloin kappaleet saavat uutta sisältöä ja muuttuvat paremmiksi.

5.3.2 Seura: Kehän kaari kiinni
23/70, 44

Makrostuktuuri

1. "Let It Be" on ilmestynyt, ja hyvällä syyllä voi sanoa: vihdoinkin. 2. Näin siksi, että levyn julkaisemista on odoteltu jo kuukausia, mutta aina kun ilmestymispäivä on jo määrätty, se on hetken kuluttua jouduttu peruutta-

1. - 8. KS M1 Vihdoinkin "Let It Be"-lp ilmestyi ja sen ilmestyminen on poikkeuksellisen merkityksellinen, koska levy on todennäköisesti yhtyeen viimeinen hajoamisesta johtuen.

maan jonkun esteen takia. 3. Osittain sen julkaisemista on lykätty myyntiteknisistä seikoista johtuen, osittain ovat syynä olleet muut murheet.

4. Nyt "Let It Be" on kuitenkin kuultavissa ja ilmestyminen on tietysti juhlava tapahtuma. 5. Onhan kysymyksessä Beatles-levy. 6. Sitä tullaan kuuntelemaan ja siitä tullaan puhumaan. 7. Toimittajat puurtavat tekstiä lehtiin palstamäärin ja kotisoittimet kuluttavat levyn uria innokkaasti.

8. Poikkeuksellista merkittävyyttä levyn ilmestymiselle aiheuttaa se, että kaiken todennäköisyyden mukaan se on viimeinen albumi, missä yhtye esiintyy yhtenäisenä ryhmänä ja missä musiikki on luotu yhteisesti. 9. Levyhän on tehty jo yli vuosi sitten, siis ennen "Abbey Road"-albumia, joka oli selvästi jo eriytynyt kokoelma kunkin yhtyeen jäsenen omia sävellyksiä ja esityksiä.

10. Monessa suhteessa Beatles-yhtyeen musiikin kehitystä voi kuvata ympyrällä. 11. Kehä alkoi Liverpoolin kellareista yksinkertaisella, mutta aikanaan poikkeuksellisen tuoreella musiikkityylillä. 12. Jatkoa seurasi monilla melodisesti etevillä levyillä. 13. Eräänlaisen huippukohdan muodostivat "Sgt Pepper's Lonely Hearts Club Band" ja "Magical Mystery Tour"-albumit. 14. Tämän jälkeen suunta kiertyi takaisin yksinkertaisempiin tyylikeinoin, mistä viimeisenä osoituksena ympyrän sulkeva "Let It Be".

15. "Let It Be" on paluu menneeseen yhtyeen musiikin alkulähteille. 16. Poissa ovat elektroniset kokeilut ja suuret taustayhtyeet. 17. Musiikin ydin on löydettävissä yksinkertaisista sävelistä ja vanhasta kunnan kitarayhteytyylistä. 18. Muutamat urat ovat jopa puhtaita live-äänityksiä, jotka on tehty Apple-yhtiön katolla pienen yleisön kera.

19. Levystä henkii vanha tuttu Beatles-huumori ja alkuajoille tyypillinen soittamisen ilo. 20. Esitykset ovat eläviä, sopivasti viimeistelemättömiä. 21. Vanhoihin juttuihin verrattuna on uutta ainoastaan kehittyneempi taito.

9. - 17. KS M2 Beatles-yhtyeen musiikillista kehitystä voi kuvata ympyrällä: alussa yksinkertaista ja poikkeuksellisen tuoretta musiikkia, jatkossa melodisia levyjä, huippukohtana muun muassa "Magical Mystery Tour"-lp ja tämän jälkeen takaisin yksinkertaisemmat tyylikeinot ja vanha kunnan kitarayhtye tyyli "Let It Be".

18. PS

19. - 21. KS M3 Levystä henkii alkuajoille tyypillinen soittamisen ilo, esitykset ovat eläviä, sopivasti viimeistelemättömiä ja vanhoihin juttuihin verrattuna uutta on ainoastaan kehittyneempi taito.

22. Paljon muuta levystä ei voi sanoa. 23. Se on tarkoitettu ennen kaikkea kuunneltavaksi. 24. Muutamia uria ehkä voi mainita etevinä sävellyksinä tai esityksinä. 25. Parhaimmista ovat rehevä "I've Got A Feeling", George Harrisonin vahva "I Me Mine" ja Phil Spectorin osittain sovittama Paul McCartneyn balladi "The Long And Winding Road". 26. PS. Levyn hankkijat varautukoot siihen, että ostavat samalla mukana seuraavan paksun kirjan, joka on täynnä häikäisevän hyviä valokuvia levyn tekovaiheista. 27. Mukana on myös jonkin verran tekstiä keskusteluista, joita samaan aikaan käytiin kavereiden kesken.

22. - 26. PS

Superstukturi

M1 Vihdoinkin "Let It Be"-lp ilmestyi ja sen ilmestyminen on poikkeuksellisen merkityksellinen, koska levy on todennäköisesti yhtyeen viimeinen hajoamisesta johtuen.

M2 Beatles-yhtyeen musiikillista kehitystä voi kuvata ympyrällä: alussa yksinkertaista ja jatkossa melodisia levyjä, huippukohtana muun muassa "Magical Mystery Tour"-lp ja tämän jälkeen takaisin yksinkertaisemmat tyylikeinot ja vanha kunnon kitarayhtye tyyli eli "Let It Be".

M3 Levystä henkii alkuajoille tyypillinen soittamisen ilo, esitykset ovat eläviä, sopivasti viimeistelemättömiä ja vanhoihin juttuihin verrattuna uutta on ainoastaan kehittyneempi taito.

Beatles-yhtyeen musiikillista kehitystä voi kuvata ympyrällä: alussa yksinkertaista ja poikkeuksellisen tuoretta musiikkia, jatkossa melodisia levyjä, huippukohtana muun muassa "Magical Mystery Tour"-lp ja tämän jälkeen poikkeuksellisen tuoretta musiikkia, takaisin yksinkertaisempi vanha kunnon kitarayhtye tyyli eli "Let It Be". (TASO 2)

"Let It Be" on ilmeisesti yhtyeen viimeinen levy ja siitä henkii alkuajoille tyypillinen soittamisen ilo, elävät esitykset ja vanhoihin esityksiin verrattuna uutta on ainoastaan kehittyneempi taito. (TASO 2)

Beatlesin musiikillista kehitystä voi kuvata ympyrällä: alussa yksinkertaista, tuoretta musiikkia ja soittamisen iloa, jatkossa melodisia levyjä, huippukohtana muun muassa "Magical Mystery Tour"-lp ja tämän jälkeen yksinkertaisempi vanha kunnon kitarayhtye tyyli ja kehittyneempi taito vanhoihin juttuihin verrattuna. (TASO 3)

Tulkinta

Toimittaja analysoi Beatlesin musiikillista kehitystä alusta hajoamiseen saakka. Lisäksi hän arvostelee uusimman ja kenties viimeiseksi jäävän "Let It Be"-levyn. Yhtyeen hajoaminen tuo historiallista sävyä arvosteluun. Toimittaja pitää yhtyeen alkuaikojen soittamisen ilosta ja poikkeuksellisen tuoreesta musiikkityylistä. Keskvaiheilta huippukohtana toimittaja mainitsee muun muassa "Sgt Pepper's Lonely Hearts Club Band"-levyn ja loppuvaiheessa hän pitää elävistä, viimeistelemättömistä esityksistä ja kehittyneestä taidosta "Let It Be"-levyltä hän löytää muutamia eteviä esityksiä ja sävellyksiä. Toimittaja ei löydä minkäänlaista kielteistä kommenttia Beatles-uran vaiheista, vaan arvostelut yhtyeestä ovat tässä vaiheessa yksinomaan positiivisia.

5.3.3 Suomen Kuvalehti: Toivo Kärjen 12 kärjessä 17/69, 32-33

Makrostrukturi

1. Toivo Kärki on Suomen kevyemmän musiikin, eritoten tangomusiikin, kruunaamattomia kuninkaita. 2. - Jos lasketaan levytettyjen sävellysteni luku, se on pyöreästi 2500 kappaletta. 3. Lisäksi summaton määrä sovituksia, elokuvamusiikkia jne, sanoo Kärki. 4. Toivo Kärki on siis viihdealan asiantuntija. 5. Silti hän ei halua valita 12 kärjessä -listalla viihteen kaikkien alojen edustajia. 6. - Esimerkiksi sirkustaidetta tunnen liian vähän, hän valittaa. 7. Lista koostuu lähinnä hänen omalta alaltaan, viihdemusiikin säveltäjistä ja esittäjistä, mutta on joukossa muutama huipuluokan humoristikin. 8. - Niin kuin näette, listallani on pääasiassa vanhempaa väkeä. 9. Poikani tässä sanoikin, että etkö sinä aio noteerata nuorempia tyyppjä ollenkaan. 10. Myönnän tietysti, että meillä on runsaastikin nuoria ja lupaavia nimiä. 11. Esimerkiksi Danny on tehnyt paljon show'n hyväksi. 12. Tämän hetken paras laulaja on Tapani Kansa. 13. Markku Aro on lahjakas, samoin Irwin Goodman omalla tavallaan. 14. Lisäksi nämä humoristit, Simo Salmiset, Vesa-Matti Loirit ja Spede Pasaset. 15. Ja Katri-Helena. Mutta useimmat näistä ovat vielä siksi vihreitä, ettei heidän ominaispainoaan osaa mennä punnitsemaan ainakaan lupauksensa jo lunastaneiden tekijämiesten seurassa. 16. Että kuudetta kotimaista nimeä

1. SS M1 Toivo Kärki on tangomusiikin asiantuntija.

2. - 3. PS

4. KS M1

5. KS M2 Kärki on valinnut viihdemusiikin alalta mielestään 12 parasta koti- ja ulkomaista artistia ja säveltäjää.

6. - 17. PS

en hyvällä omallatunnolla voi nimetä ollenkaan. 17. Tai jos laitettaisiin nämä kaikki siihen kuutosruutuun?

18. Näin sovittiin ja saatiin valmiiksi Toivo Kärjen lista, jossa ovat erikseen kotimaiset ja ulkomaalaiset nimet. Aakkosjärjestyksessä.

19. REINO HELISMAA - vainaja oli tavattoman monipuolinen show-alan edustaja. 20. Hän lauloi, kirjoitti ja esitti kupletteja, teki revyitä ja radiohupaelmia, oikeastaan mitä vain.

21. GEORG MALMSTÉN on suomalaisen tanssimusiikin varsinaisesti ensimmäinen säveltäjä, samoin uranuurtaja sen laulavana esittäjänä.

22. TAPIO RAUTAVAARAN kansansuosio ja ansiot ovat laajalla pohjalla nekin. 23. Lavaesiintyjä ja kansanviihdyttäjä suurilla kirjaimilla.

24. ALFRED TANNER, kupletti- ja estradimestari. 25. Arvostan hänen kykynsä ja sen, mitä hän on tehnyt alan hyväksi, vaikka en henkilökohtaisesti pidäkään hänestä.

26. OLAVI VIRTA on paras ja lahjakkain suomalainen yleislaulaja, jota nuoremmat hyvätkään tekijät eivät ole vielä pystyneet hakkaamaan.

27. MARKKU ARO

DANNY

IRWIN GOODMAN

TAPANI KANSA

KATRI-HELENA

VESA-MATTI LOIRI

SPEDE PASANEN

SIMO SALMINEN

ULKOMAALAISET:

28. LOUIS ARMSTRONG, vanha kunnon Louis Armstrong, laulaja, trumpetisti, alkupe-
räisjazzin armoitettu edustaja. 29. Sympaattinen tyyppi, johon jo nuorena poikana ihastuin.
30. SVEND ASMUSSEN on yksi henkilökohtaisia suosikkejani. 31. Olen pitänyt tästä tanskalaisesta lapsesta lähtien, kaikesta siitä mitä hän niin erinomaisesti edustaa: eleganttia

18. - 27. PS

viulunkäsittelyä, maukasta soittoa, laulua ja lavahuumoria. 32. Se on niin ekstraa, että se täytyy panna listalle.

33. THE BEATLES on nuoruudestaan huolimatta jo historiallinen käsite. 34. Se on tuonut show-alalle jotakin ratkaisevasti uutta: laulavat kitarayhtyeet ja niiden esittämän uuden musiikin. 35. Uskon, että kun show'n historiaa kirjoitetaan, The Beatles mainitaan siinä aina senkin jälkeen kun useimmat muut tässä mainitut nimet ovat unohtuneet.

36. SAMMY DAVIS JUNIOR, yleislahjakas tyyppi ja lavalla aivan verraton. 37. Hallitsee koko show-alan äärestä viereen kerta kaikkiaan. 38. Ei hänellä tosin koskaan ole ollut mitään maailmanbestselleriä, mutta ei ole monella muullakaan tällaisella hyvällä yleismiehellä.

39. DANNY KAYE, alunperin näyttelijä, mutta nyt jo laulajanakin sellainen tekijä, että hän laulaa sadoittain ammattilaulajia suohon milloin haluaa.

40. ELLA FITZGERALD, ei vain siksi, että hän on valloittava nainen. 41. Hänen esiintymisessään on jatkuvasti niin uskomatonta loistoa, että istun hievahtamatta, milloin pääsen häntä näkemään ja kuulemaan. senkin jälkeen kun useimmat muut tässä mainitut nimet ovat unohtuneet.

33. SS M3 The Beatles on nuoruudestaan huolimatta jo historiallinen käsite.

34. SS M4 Se on tuonut show-alalle jotakin ratkaisevasti uutta: laulavat kitarayhtyeet ja niiden esittämän uuden musiikin.

35. SS M5 Uskon, että kun show'n historiaa kirjoitetaan, The Beatles mainitaan siinä aina

36. - 41. PS

Superstrukturi

M1 Toivo Kärki on tangomusiikin asiantuntija.

M2 Kärki on valinnut viihdemusiikin alalta mielestään 12 parasta koti- ja ulkomaista artistia ja säveltäjää.

M3 The Beatles on nuoruudestaan huolimatta jo historiallinen käsite.

M4 Se on tuonut show-alalle jotakin ratkaisevasti uutta: laulavat kitarayhtyeet ja niiden esittämän uuden musiikin.

M5 Uskon, että kun show'n historiaa kirjoitetaan, The Beatles mainitaan siinä aina senkin jälkeen kun useimmat muut tässä mainitut nimet ovat unohtuneet.

Beatles on nuoruudestaan huolimatta historiallinen käsite. (TASO 2)

Se on tuonut ratkaisevasti uutta show-alalle: laulavat kitarayhtyeet ja uuden musiikin. (TASO 2)

Beatles jää musiikin historiaan, toisin kuin monet tunnetut nimet. (TASO 2)

Viihdemusiikin asiantuntijan Toivo Kärjen mielestä Beatles jää musiikin historiaan tuomalla ratkaisevasti uutta show-alalle: laulavat kitarayhtyeet ja uuden musiikin. (TASO 3)

Tulkinta

Toivo Kärki on arvostettu iskelmäasiantuntija ja hän korottaa Beatlesin ylemmäksi kuin usean mainitsemansa suosikkinsa. ”Uskon, että kun show'n historiaa kirjoitetaan, The Beatles mainitaan siinä aina senkin jälkeen kun useimmat muut tässä mainitut nimet ovat unohtuneet.” Hän arvostaa Beatlesin omaleimaisuutta uuden tyylin ja uuden musiikin keksijänä ja esittäjänä. Toivo Kärjen arvostus Beatlesia kohtaan on taas yksi painava tekijä, joka vaikuttaa lehtitoimittajien kuvaan Beatlesista. Toivo Kärki on suomalaisen musiikin guru ja eritoten tangon asiantuntija. Tuohon aikaan Kärjen mielipide kevyestä musiikista on ollut merkittävä. Myöskin se, että Beatles on Kärjen suosikki sellaisten arvostettujen jazznimien joukossa kuten Louis Armstrong ja Ella Fitzgerald, vaikuttaa paljon.

5.4 Yhteenveto ja vertailu

Toimittajat suhtautuvat artikkeleiden mukaan vuonna 1964 jyrkän tuomitsevasti Beatles-ilmioon. Heidän moraalisen paniikin kohteina ovat räminämusiikki, joka on vääntöä ja huutoa. Ulkonäöllisesti toimittajia ärsyttävät pitkät tukat, korkokengät ja se, että he ovat sukupuolettoman näköisiä. Yleisö koostuu teinityöistä, joita toimittajat kutsuvat muun muassa hysteeriseksi karjalaumaksi. Vuonna 1967 toimittajien kommentit Beatles-ilmioista ovat seuraavat: musiikki on muuttunut räminämusiikista älylliseksi musiikiksi ja ulkonäöllisesti yhtyeen jäsenet ja yleisö ovat aikuistuneet. Pitkätukat kuuluvat nyt älymystön joukkoon. Vuoden 1970 artikkeleiden mukaan sekä vanha että uusi musiikillinen tuotanto soivat parempana kuin koskaan ja yhtye on historiallinen käsite. Heitä kiitellään aikanaan uuden ja tuoreen laulavat kitarayhtyeet tyylin keksimisestä. Vuoden 1970 artikkelit käsittelevät lähes yksinomaan Beatles-musiikkia toisin kuin vuonna 1964. Silloin huomattavan

osan palstatilasta veivät ulkomusiikilliset tekijät (yhtyeen ulkonäkö ja henkilökohtaiset asiat sekä fanien käyttäytyminen).

1960-luvun alussa kirjoitustyyli oli hyvin intensiivistä. Jos jokin asia oli toimittajan mielestä huono ja hyvä, niin hän nykykirjoitteluun verrattuna ylidramatisoi asioita. Kirjoitustavassa tapahtuu käänne kaikissa lehdissä vasta 1960-luvun lopulla Beatles-ilmion suhteen. Asiaan vaikutti osaltaan se, että ilmiöön oli totuttu ja kaikki ylistys- ja alistussanat heistä oli jo käytetty. 1960-luvun lopulla toimittajille oli itsestään selvää, että Beatles-musiikki oli hyvää. Toimittajien mielipiteiden muuttamiseen vaikuttivat ilmiön eri osapuolissa toimittajissa, yhtyeessä ja yleisössä tapahtuneet muutokset. Beatles-fanit muuttuivat hysteerisistä teini-ikäisistä kymmenisen vuotta vanhemmaksi älymystökiksi ja yhtye itse muuttui sekä musiikillisesti että ulkonäöllisesti. Yhtyeen taloudellinen ja markkinallinen merkitys Englannille, sekä aateliarvon myöntäminen yhtyeen jäsenille ja mieltymys yhtyeeseen vaikuttivat aikuisväestön yleiseen mielipiteeseen. Aikuisväestön tottuminen ja mieltymys yhtyeeseen vaikuttivat toimittajaan. Myös toimittaja itse tottui ja mieltyi yhtyeeseen. Tulokset siis tukivat hypoteeseja. Toimittajaan vaikuttavat myös lehden markkinointikeinot, koska ne määrittävät osaksi artikkelin sisältöä. Lehden täytyy olla kiinnostava, herättää huomiota ja siksi jutuista riippuu, mitä sensaatiomaisemmat artikkelit ovat, sitä paremmin ne myyvät lehteä. Artikkelit eivät ole yksin toimittajan tuotos, vaan hänen täytyy ottaa huomioon lehden toimituksen linjat. Lehdet ovat myös vuorovaikutussuhteessa keskenään, koska mielipiteiden suuntaukset lehdissä ovat samanlaiset. Tällöin niillä on vaikutusta toistensa artikkeleiden sisältöön.

Toimittajiin vaikuttivat siis ilmiön eri osapuolten muutokset, mutta myös kaikki osapuolet ovat sosiologisessa mielessä vuorovaikutussuhteessa toisiinsa yksittäisistä ihmisistä markkinakoneistoon. Yksittäiset ihmiset alkavat jäljitellä annettua mallia, esimerkiksi käyttää lehdessä mainostettuja Beatles-kenkiä. Toisaalta taas markkinakoneistoon, muun muassa aikakauslehtien artikkeleiden sisältöön vaikuttavat ostajayleisön tarpeet. Beatles-yhtye myös muuntui osaksi heidän omista tarpeistaan ja kehittymisen kautta, mutta myös markkinakoneiston ja yleisön tarpeista. Suosio perustuu jatkuvaan uusiutumiseen tai muuten ilmiö jää lyhytikäiseksi. Kaikkien osapuolien muuttuminen on ollut sekä kehitykseen kuuluvaa tiedostamatonta, mutta myös tiedostettua muuttumista.

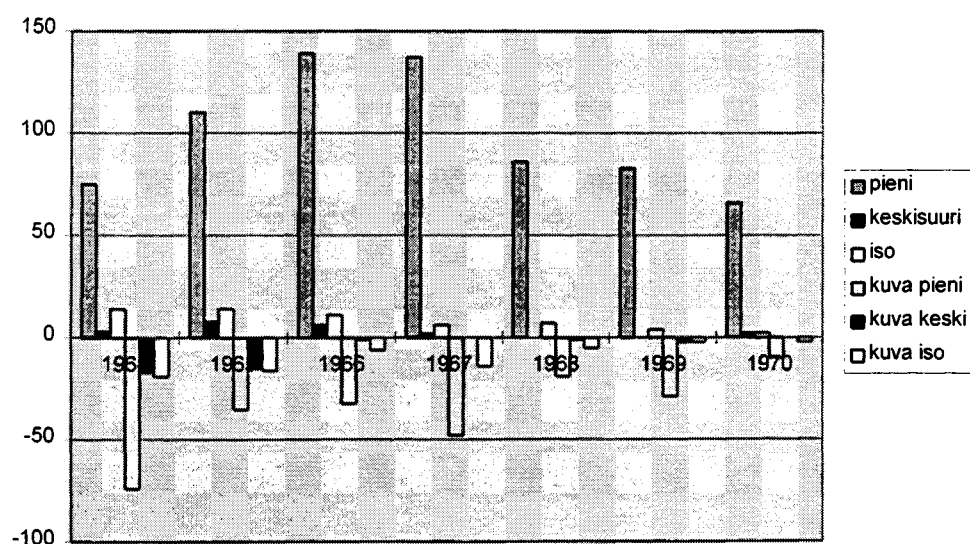
TAULUKKO 1

Artikkeleiden ja kuvien koko sekä lukumäärä

Olen luokitellut artikkelit ja kuvat (valokuvat ja piirroksset) pieniin (=suppeampi artikkeli kuin puoli sivua), keskiuuriin (=yhtäsuuri tai isompi kuin puoli sivua) ja laajoihin (=yhtäsuuri tai laajempi kuin yksi sivu).

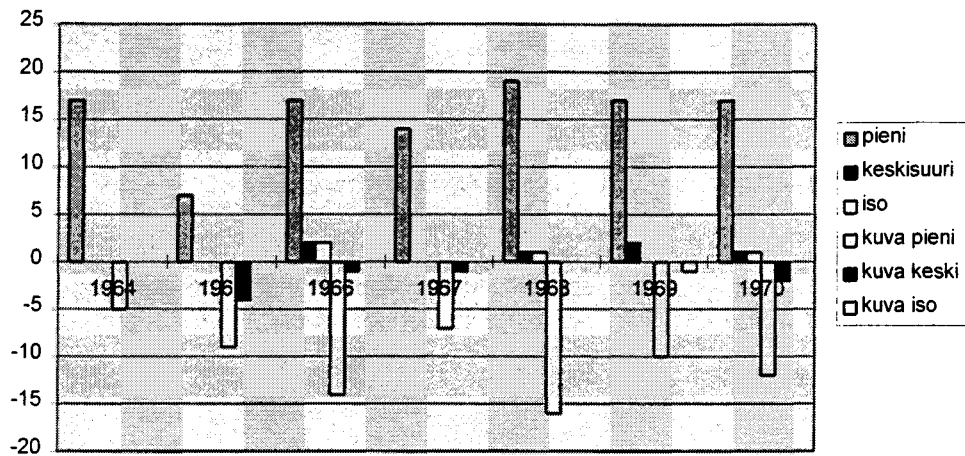
Suosikki

Vuosi	pieni artik- keli (kpl)	keskiuuri artikkeli	iso artikkeli	pieni kuva	keskiuuri kuva	iso kuva
1964	75	3	14	74	17	19
1965	110	8	14	35	15	16
1966	139	6	11	32	1	6
1967	137	2	6	48	0	14
1968	86	0	7	19	1	5
1969	83	0	4	29	2	2
1970	66	2	2	10	0	2

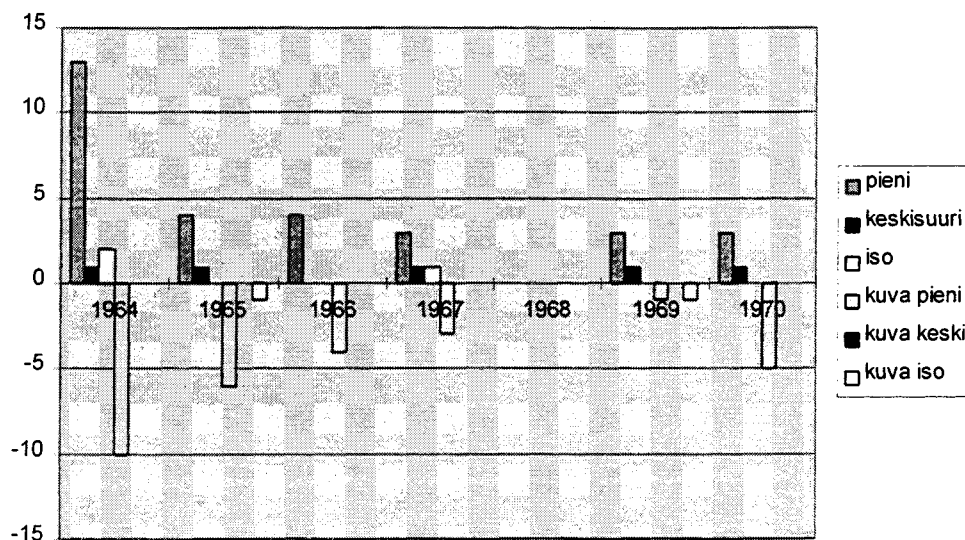
Seura

Vuosi	pieni artik- keli (kpl)	keskisuuri artikkeli	iso artikkeli	pieni kuva	keskisuuri kuva	iso kuva
1964	17	0	0	5	0	0
1965	7	0	0	9	4	0
1966	17	2	2	14	1	0
1967	14	0	0	7	1	0
1968	19	1	1	16	0	0
1969	17	2	0	10	0	1
1970	17	1	1	12	2	0

Suomen Kuvalehti

Vuosi	pieni artik- keli (kpl)	keskisuuri artikkeli	iso artikkeli	pieni kuva	keskisuuri kuva	iso kuva
1964	13	1	2	10	0	0
1965	4	1	0	6	0	1
1966	4	0	0	4	0	0
1967	3	1	1	3	0	0
1968	0	0	0	0	0	0
1969	3	1	0	1	0	1
1970	3	1	0	5	0	0

Suosikissa ja Suomen Kuvalehdessä artikkelien ja kuvien koko sekä lukumäärä laskevat vuosikymmenen loppua lähestyttäessä, jolloin niiden kiinnostus yhtyettä kohtaan vähenee. Seuran artikkelien ja kuvien koko sekä lukumäärä pysyivät suhteellisen samoissa luvuissa koko vuosikymmenen ajan eli kiinnostus yhtyettä kohtaan ei huomattavasti laskenut. Suosikin ja Suomen Kuvalehden kaikkien luokitusten huippukohtat sijoittuvat Beatles-ilmion alkuun eli vuosiin 1964-1966. Nuoriso ja konservatiivista yleisöä ovat tämän perusteella kiinnostaneet sensaatiomaiset artikkelit, koska kaikki lehdet kauhistelivat Beatles-ilmion alkua. Seurassa huippukohtat osuvat tasaisesti vuosien 1965-1969 välille, joten aikuisväestöä on kiinnostanut koko ilmiön elämänskaari. Siihen on vaikuttanut Beatles-fanien laajeneminen nuorisosta aikuisväestöön ja samalla fanimäärän kasvu.

6 PÄÄTÄNTÖ

Beatlesin aikakausi voidaan jakaa kolmeen kauteen toimittajien suhtautumisen perusteella. Ensimmäisessä vaiheessa (1964 - 1965) toimittajan suhtautuminen Beatlesiin on jyrkän kielteinen. Toisessa vaiheessa (1965 - 1967) suhtautuminen muuttuu positiivisemmaksi, mutta kielteisiä artikkeleita-kin vielä ilmenee. Kolmannessa vaiheessa (1967 - 1970) artikkelit ovat lähes yksinomaan eivät pelkäästään positiivisia vaan ylistäviä. Yrjö Heinonen (1995) jakaa myös Beatles-kauden kolmeen kahden - kolmen vuoden mittaiseen ajanjaksoon. Hänen mukaansa vuosien 1964 - 1965 tyylipiirteisiin kuuluivat ulkoinen yhdenmukaisuus (kampaukset ja pukeutuminen), selkeä työjako (Lennon johtaja, Lennon ja McCartney säveltävät, Harrison ja Starr soittavat). Kukin yhtyeen jäsen soitti melko kiinteästi omaa soitinta. Vuoteen 1965 tätä vaihetta voisi kutsua työryhmävaiheeksi. (Heinonen 1995, 94-95.)

Ajanjaksona 1965-1967 Beatlesia aletaan ensin vastahakoisesti taloudellisten saavutusten kautta arvostaa. Kielteiset lausumat Beatlesista kaikissa lehdissä laskivat ja myönteiset arviot kasvoivat huomattavasti. Tämän ajanjakson jälkeen psykedeelinen kausi alkaa ja yhtyeen keikkailu loppuu vuonna 1966. Heinonen nimeää ajanjakson 1965-1967 eriytymisvaiheeksi. Tyypillistä tälle kaudelle oli Lennonin Dylan-kaus, Harrisonin intialainen kausi, McCartneyn taidemusiikki- ja Beach Boys -vaikutteet. Heillä ei ollut ulkoista yhdenmukaisuutta. Yhtyeen jäsenten instrumenttien käyttö laajeni ja yhtyeen johtajuudesta kiisteltiin. He olivat kuitenkin vielä vuorovaikutussuhteessa keskenään. (Heinonen 1995, 95.)

Ajanjaksona 1967-1970 artikkelit yhtyeestä muuttuvat positiivisesta ylistäväksi. Lehtien kirjoituksissa alkaa lukea Beatles-musiikin olevan älyllistä musiikkia. Heinosen mukaan yhtyeen jäsenet olivat tänä ajanjaksona harvoin tekemisissä keskenään. Manageri Brian Epstein kuoli ja siksi johtajuuskiistat syvenivät. Nämä yhdessä tyyllillisen eriytymisen kanssa johtivat yhtyeen hajoamiseen. (Heinonen 1995, s. 95.)

Pääongelmana esitin johdannossa kysymyksen muuttuuko Suosikin, Seuran ja Suomen Kuvalehden toimittajien suhtautuminen Beatles-ilmiötä kohtaan kielteisestä myönteiseksi vuodesta 1963 vuo-

teen 1970 mennessä. Analyysin lopputuloksena on, että toimittajien mielipiteet muuttuvat Beatlesin alkuaan (1964) jyrkän kielteisistä kommenteista pikkuhiljaa positiivisiksi (1967) ja vuosikymmenen loppuun mennessä lausumat ovat jo ylistäviä (1970). Tärkeimpiä tuloksia ovat muun muassa seikat, että toimittajat kokivat kielteisinä asioina yhtyeen räminämusiikin, pitkät tukat ja hysteeriset fanit. Ilmiön keskivaiheella Suosikki on jo hyväksynyt täysin Beatles-ilmion. Seura ja Suomen Kuvalehti alkavat sitä ensin vastahakoisesti taloudellisten saavutusten vuoksi arvostaa. Pikkuhiljaa Seura ja Suomen Kuvalehtikin alkavat arvostaa Beatlesia. He pitivät seuraavia asioita positiivisina: yhtye muuttui musiikillisesti taiteellisempaan suuntaa, yhtyeen jäsenten ulkonäkö muuttui pitkätukista viiksiniekoiksi ja hysteeriset fanit muuttuivat kymmenisen vuotta vanhemmaksi älymystöksi.

Saamani tulos on selitettävissä myös Heiskasen ja Mitchellin reseptomallin avulla. He ovat tehneet aiempia vastaavia tutkimuksia Beatles-ilmion ensimmäisestä vaiheesta. Heidän tutkimuksissaan lehdistön suhtautuminen ilmiöön oli myös kielteistä ja toimittajat pyrkivät luomaan lukijoissaan kriisien ja paniikin tuntua. Halusin tutkia ilmiötä pitemmälle ja huomasin prosessin etenevän Heiskasen & Mitchellin reseptomallin mukaisesti. Nuoriso alkoi muun muassa sitä koskevien luokittelujen ja kirjoitusten mukaisesti tuntea kuuluvansa ilmiöön ja näin Beatles-musiikki ja -muoti levisi alakulttuurisesta tyylistä yleiseksi nuorisokulttuuriksi. Beatles-ilmiota tutkittiin myös asiantuntijoiden näkökulmasta käsin. Suuri osa Beatles-faneista kasvoi mukana, mutta osa nuorista väsyi ilmiöön artikkeleiden paljouden ja ilmiön kapinallisuuden puuttumisen takia. Uutena asiana ilmeni, että heidän tilalleen tuli uusi yleisö: älymystö ja aikuisväestö. Luokittelujen ja ilmiön eri näkökulmista tyhjentävästi tarkastelemisen jälkeen lehti alkoi etsiä uusia paniikkien ja kriisien kohteita. Sellainen oli muun muassa Rolling Stones, joka oli muun muassa lehdistön mukaan pahempi ja kapinallisempi kuin Beatles. Tulokset osuvat yksiin myös Beatles-yhtyeen sisäisen kehityksen kanssa (Heinosen malli). Tulosten luotettavuutta lisää se, että kvantitatiivisten sekä kvalitatiivisten analyysien tulos on samansuuntainen.

Sosiologisessa mielessä kaikilla ilmiön osapuolilla on vaikutusta toisiinsa: yhtyeellä, yleisöllä, joukkoviestimillä ja markkinakoneistolla. Mielenkiintoinen jatkokysymys on, mikä osuus reseption muutoksista on selitettävissä Heiskasen ja Mitchellin reseptomallin avulla, mikä taas on yhtyeen sisäisestä kehityksestä johtuvaa. Mielenkiintoinen jatkotutkimus olisi tutkia muiden artistien resep-

tioita samasta lähtökohdasta, koska tutkimustani ei voi yleistää kuin vain yhtyettä koskevaan kirjoitteluun ja kolmeen lehteen. Henkilökohtaisesti voin aikakauslehtien toimittajien kanssa muutamia vuosia yhteistyötä tehneenä sanoa, että sama reseptiomalli pätee suomalaisiin artisteihin. Niin kauan kuin artisti on kansan suosikki, niin toimittaja ei arvosta kyseisen artistin musiikkia. Kansan maku on toimittajan mukaan kaukana taiteellisesta tasosta ja yleensäkin he keskittyvät kirjoituksissaan ulkomusiikillisiin henkilökohtaisiin asioihin. Suureksi osaksi siksi, että ne myyvät; muuta myös siksi, että artisti itsekin haluaa paljon julkisuutta. Artistit ylittävät uutiskynnyksen paljon helpommin negatiivisilla ulkomusiikillisilla jutuilla kuin positiivisilla musiikillisilla jutuilla. Jossain vaiheessa yleisö ja suosittu artisti itsekin kyllästyvät pinnallisten artikkelien paljouteen ja artisti haluaa kehittyä musiikillisesti sekä muuttaa tyyliään taiteellisempaan suuntaan. Tähän ilmiöön kuuluu myös julkisuuden vähentyminen. Tällöin toimittajatkin alkavat keskittyä olennaiseen, musiikkiin. Älymystö pitää marginaalimusiikista, joka ei ole suuren yleisön suosiossa ja yleisesti toimittajat pitävät itseään mainittuun ryhmään kuuluvana.

Musiikkimakuja nykypäivänä tutkinut toimittaja Jake Nyman kysyi sadalta kollegaltaan, mitä levyjä ottaisit autiolle saarelle kirjassaan Aution saaren levyt (1997). Kirjan perusteella suosikkeja ovat klassikkolevyt, jotka on nostettu jalustalle jo aiemmin. 1990-luvun levyjä on sadan listalla ainoastaan kuusi. Parasta seuraa suomalaistoimittajien mielestä ovat Beatles-levyt, koska kymmenen suosituimman levyn listalla Beatles-levyjä on viisi. (1. Sgt Pepper's Lonely Hearts Club Band, 2. Revolver, 5. Rubber Soul, 6. Abbey Road, 10. The Beatles, White Album). Heiskasen ja Mitchellin reseptiomallin väittämän mukainen vanha ja totuttu on arvostettua ja uusi ilmiö vieroksuttua pätee siis vielä nykyajankin suomalaistoimittajiin.

LIITE 1

Suosikin, Seuran ja Suomen Kuvalehden toimittajien kannanotot Beatleseista 1963 - 1970

Olen analysoinut kannanotot kuuluviksi seuraaviin kategorioihin: ulkonäkö (U), musiikki (soittotaito, sävellykset M), luonteenpiirre tai henkilökohtainen ominaisuus (L) ja yleisesti Beatlesia kokonaisvaltaisesti koskeva asia, jossa ei ole käsitelty syitä, miksi Beatles on hyvä tai huono (Y).

Muita lyhenteitä ovat:

B = Beatles

J = John

G = George

P = Paul

R = Ringo

Suosikki 1964

+

soittaa ja laulaa hyvin (G) M, hurmuri (P) L, hyväntuulisia (B) L, leikkimielisiä (B) L, taiteellinen (J) L, lyömätön yhtye M, kerma (B) Y, mestari (B) Y, kehitystä M, osaavat soittaa M, todella melodiaa, kyllä se siitä suttaantuu M, osaavat soittaa varsin hyvin M, ihailen (B) Y, varsin veikeä ralli M, paras B-sävelmä M, melkeinpä pidän tästä (All my loving) M, Long Tall Sally olisi hyvä mahdollisimman kärkeen M, iloisia (B) L, elämänmyönteisiä (B) L, eivät antaneet periksi kun muut olisivat L, Liverpoolin ylpeys (B) Y, Lennonin ansiota suurimmaksi osaksi syntyi (B) L, haluan Ringon presidentiksi Y, valloittaa Suomea (elokuva B) Y, huippuiskelmät M, purkautumatonta tarmoa L, individualisteja (B) L, soittonsa oli silloin jo hienonhienoa M, sähköistävä elämys M, heillä hieno tuntuma musiikkiinsa M, lavalla kaikki tehtiin täydellisesti M, kitarasoolot parempia kuin koskaan M, huippuyhtye M, B ei saa arvostella, koska prinsessa vaivautuu tutustumaan Y, ehdottomia suosikkeja Y, älykäs (P) L, tiedonhaluinen (P) L, väkevä levytys M, määrätietoinen (R) L, hitaasti kiihtyvä (R) L, harkitseva (R) L, ei haihattele (R) L, järkevä (G) L, älykäs (J) L, lämminsydäminen (J) L, luotettava (J) L, loistava huumorintaju (J) L, suuri tiedon jano (J) L, erittäin kunnianhimoinen L, valloittaa (B) Y, hurmaa (B) Y, innoittaa (B) Y, Liverpoolin kerhot saavat kiittää B paljosta Y, B ansiosta MerseySound keulassa M, hyvin selviytyivät rumpukompista (J,G,P) Y, taitava muusikko (R) M, pidän B:n levyistä M, B:mäistä huolettomuutta ja huumoria L, suosi B:tä Y, älykästä huumoria (B) L, legendaarinen (B) Y, B-konsertissa ei voi esiintyä keskinkertaisuus M, välitön (G) L, B Englannin hyväntahdonlähettiläs Y, älykkäitä mielipiteitä (R) L, terävin B (J) L, yksilöllisin lahjakkuus (J) L, väsymättömin B (G) L, rauhallisin B (G) L, laulaa hienolla äänellä (G) M, hienotunteinen (G) L, suoraviivaisin B (P) L, sielukkaat silmät (R) U, suhtautuvat menestykseen oikein, ei diivoja (B) L, painonsa arvoinen paikka historiassa (B) Y, kuiva huumori, joka sopii aina hyvin tilanteeseen (R) L, vastustamaton (R) L, varmaa takuutyötä (Beatles for Sale-LP) M, humoristisesti sanavalmis (R) L, B näytti nimenkeksimistaitonsa (Roll over Beethoven) L, joka kaataa B:n, täytyy olla hero Y, B jää ikuisena idolina loistamaan Y

-
kamalinta mölinää M, teknisesti täysin ala-arvoinen M, vääntö M, huuto M, yleisön petkuttamista Y, toivottavasti tukehtuvat letteihinsä U, toivottavasti kompastuvat korkoihinsa U, nuorison irvikuvat Y, taidot ei yllä segoviaan M, rämiseviä ja melko yksinkertaisia lauluja M, täytyisi nostaa musiikillista tasoa M, poppaskonsteilla pinnalle: hihkumisella ja M, hyppimisellä Y, täytyisi olla melodisempaa ja hienovaraisempaa M, tätä laulua eivät edes B:t kykene pilaamaan (Corny) M, kalpeita harrastelijoita vrt. Rollarit M, hakkaavaa M, typeriä showtemppeja Y, menisivät parturiin U, keskittyisivät soittamiseen M, yksinkertaisemmatkin laskut vaikeita (B) L, hamppareita silloin ulkonäöltään U, levoton (P) L, ikävä puolensa arvostella toisia (P) L, uupuu kestävyyttä (P) L, näyttivät räjäisiltä U, näytti happamalta (R) U, ontuvaa huumoria (B) L

Suosikki 1965

+

huippuorkesteri (B) M, suosittelen J kirjaa Y, omintakeisia ajatuksia (R) L, kaksi kovaa kappaletta M, sympaattinen (R) L, terävä (R) L, aikamme suurimpia persoonallisuuksia (R) L, meidän modsien suosikkikirjailija (J) Y, paras laulaja B:stä (R) M, edullisin ulkonäkö (P) U, paras näyttämöesiintyminen (P) Y, kyvykäs kirjallinen komeetta (J) L, välittömiä (B) L, valloittavat kaikki (B) L, pidän B:stä kovasti Y, lahjakkain B:stä (L) L, luovin yksilö B:stä (L) L, B pitää hyväksyä Y, hyvän musiikin edustajat (B) M, loistavia (B) Y, sensaatio (positiivisessa mielessä) (B) Y, harvat yhtä miellyttäviä ja hauskoja (R) L, kultakimpale nro 1 (B) Y, enkelikasvoinen (P) U, säveltäjänero (P) M, täysverinen show-artisti (P) Y, ainoa, joka pystyy kilpailemaan P:n kanssa (G) L, puhe aina fantastista ja värikästä (P) L, suurin Amerikan valloittaja yhdessä Kolumbuksen kanssa (B) Y, hauskanäköinen (P) U, charmikas (P) U, ihanasti laulaa (P) M, enkelimäinen (P) U, kunnia soitta B:n kanssa Y, todellinen suurnimi Y, tarttuva melodia M, nousee listoille itsestään

M, pysyy aina pinnalla Y, B tekee historiaa Y, turnee häkellyttävä ja fantastinen Y, B tulee säilymään Y, valtavan hyvä yhtye M, kunnan poikia (B) L, uskomattoman lahjakkaita (B) M, kunnianhimoisia (B) L, tarmokkaita (B) L, sosiaalityöntekijät väärässä, B:n musiikkia ei saa kieltää M, aikamme symboli (B) Y, suurimpia tähtiä (B) Y, Yesterday parhaimmista B:ltä M, kaikkien aikojen paras esitys B:ltä M, eräänlainen lempisävelmäni M, huippuja (B) Y

itsetietosia (B) L, kylmä esiintyminen (J) Y, P rakkaus tahtoo olla aina ailahtelevainen L, P aviottomia lapsia siellä täällä Y, eivät aina teräviä (B) L, ei nokkelia ja hauskoja (B) L, aika ajoin melkein tylsiä (B) L, B suurimman hulluuden isät Y, B:stä ei ole muuhun kuin sähkökitaran soittamiseen M
Suosikki 1966

+
taito saada kuuntelemaan, eivät toista itseään M, maurilaistyyppiset vaikutteet sopivat M, kitarasoinnut valloittavia M, laulaa hyvin (G) M, laulavat kauniin harmonisesti (B) M, syyttävä sävelmä ja esitys M, kauniisti laulettu M, kaunis yksinkertainen vaikuttava rytmi M, instrumenttisäestys mainio ja mieleenjäävä M, soittaa erinomaisesti kitaraa (J) M, mieleenjäävä rytmi M, laulu ja ääntäminen hyvä M, erittäin hyvä levy M, etsivät uusia uria ja ovat onnistuneet (B) M, kevyt ja iloinen laulu M, mieleenjäävä ja kauniisti soiva sävelmä M, melodiassa kiehtovaa yksinkertaisuutta M, hyvä rytmi - estää muuttumasta sentimentaaliseksi M, kuuntelukertojen jälkeen aina parane M, Yesterday paras sävellys M, paras sovitus M, ja levytys M, paransivat musiikkiaan liian jyrkästi, siksi nopea lasku M, ****=hyvä levy (neljä tähteä arvostelussa) M, paras osa välisosa M, jos P laulanut, olisi huippulevytys M, kuunnelluta Yesterday sano vastaan, jos vanhemmat sanovat B:ä räpyyttäjiksi M, musiikki sellaista nyt kuin olla pitää M, B:n syntymä suurin sensaatio Y, merkittävä näyttelijä (R) L, ajatuksia herättävä huumorin lahja (R) L, niin hyvä, että komedia Day Tripper rakennettiin hänen taitojen varaan (R) L, kykynsä yhtä aikaa näyttää murheellista ja koomista verraton (R) L, vaatimaton (R) L, ei peittele totuutta (R) L, B popmuodin komeimmat harjakset U, euroviisuihin pitäisi lähteä osasäveltäjiksi (L-M) M, suurenmoinen huumorintaju (P) L, vaatimaton, raha ei pilannut L, B taiteellista tasoa M, herrasmiehinä esiintyivät (B) L, overlanderssilla onni levyttää ensiksi Michelle M, suosikki-lista suosittelee Day Tripper-singleä M, hyvä B-tv-ohjelma Y, B on jättiläinen Y, mainio B-laulu M, B on jättiläinen Y, B maailman paras soitinyhtye M, P teki hyvän soololevyn M, Revolver levyllä mielenkiintoista nauhamontaasia M, huippuyhtye M, B toi ensimmäisen kerran jotain uutta C.Berryn yksitoikkoisen hakkaavan rock-tyyliin M, B-singlen puolet aina hyviä M, P, L tulee suuria musikaalin tekijöitä M, suurenmoinen säveltäjä (L) M, lahjakas (L) L, omalaatuinen (L) L, sävellykset muuntautumiskykyisiä M, kansanomainen (J) L, vaimolleen huomaavainen ja hellä (J) L, nautin B:n levyistä M, B tulee hallitsemaan pitkään Y, B hallitsee taiteellisessa mielessä markkinoita M, suuri yleisö hyvää, koska kustantajan papereissa B hallitsee M, mikä filippiiniläisiä vaivaa, kun eivät katso hyvällä B:tä Y, B suuri dynamo Y, LP osoittaa: lahjakkuus ainutlaatuista M, B rento irtonaisuus vapautti britit ankeista estoista L, riemullinen tapa murskata epäjumalankuvia L, B muodin ja jäljittelyn yläpuolella Y, kukaan ei oleta B:n painuvan unhoon Y, hiematon käytöstapansa kiehtovan raikas L, B ei jälkeäkään lontoolaisesta viisastelusta L, viattoman kohteliaisuuden perikuva L, haastattelujen vastaukset B:llä värikkäitä L, B muutti maailman mieleisekseen Y, B:n epäkunnioittavuus jäljittelemättömän virkistävää Y, hilpeän suvaitsevaisia (mikään ei ole ehdottoman pyhää) L, vanhemmat vihdoinkin hyväksyvät B:n Y, itseluottamus Y, ja hyväntuulisuus palannut Englannin nuorisoon B:n ansiosta Y, ilokaasua Englannille (B) Y, B edustaa vaihtelua Y, iloisuutta L, tarmokkuutta L, pop-musiikki köyhempi ilman B:tä M, G tärkeä mm. sovittajana B:ssä M, J oikeassa, ihmiset ajattelevat enemmän huvituksia kuin Jeesusta Y, rockmaailman kuninkaat (B) M, LP Baroque aloitti Amerikassa uuden musiikkiaikakauden M, soinnitus inspiroinut amerikkalaista pop-musiikkia M, synnyttänyt renessanssin kehittyneempien kuulijoiden keskuudessa M, arvostelin Revolver LP:tä myönteisesti M, ihana LP ja sanoin muutakin M, olen kypmättänyt jatkuvasti B:n levyt M, soinnuttaa hyvin moniäänisesti yhteen (B) M, hyviä showmiehiä (B) Y, ahkera (J) L, työskentelee hyvin (J) L, tulet rakastamaan tätä elokuvaa Y, nöyriä (B) L, miellyttäviä oppipoikia kuunnellessaan huippisitaristin soittoa L, Yellow Submarine yksinkertaisen nerokas M, vaihteeksi B huumorituulella kuvassa Y, esiintyminen erikseen laajentaa kuvaa B-yhtyeen kyvyistä M

-
eivät äännä sanoja selvästi (J ja P) M, sanoissa ei järkeä M, säestys yksitoikkoinen M, liian täsmällisesti laulaa (P) M, tällä levyllä B ei parhaimmillaan M, B typeriä, kun pilaavat kuvat hölmöillä ilmeillä U, Yellow Submarine tyhmä soolomarssi (R) M, hajanainen LP M, epätietoista kokeilua M, ei yhtään varsinaista huippuyhtyä lp:ssä M, Eleonor Rigby ongelmallisimpia kappaleita M, meluisaksi muuttunut (G) L, joskus hysteeriseksi työpaineen alla (J) L, raivostuessaan kärkeviä huomautuksia L, B lavalla maailman kuivin Y, B tekee pilaa nuorista, jotka auttoivat heidät tähdiksi Y, haastattelujen vastaukset B:llä teräviä L, ivallisia aluksi brittiläiselle menneelle loistokkuudelle L, edustaa äänekkyyttä (B) Y, ja kevytmielisyyttä (B) Y, G mustasukkainen P ja J:lle L, omavaltaista käytöstä (G) L, onko maine mennyt B:n päähän? Y, huonot hermot (G) L, onko Lennon tulossa hulluksi? L, onko jäsenten välillä mustasukkaisuutta? L, lausuu omituisia mielipiteitä (J) L, Intian mystiikka sekoitti G:n Y, jo vähän väsähtäneitä (B) Y, tyrkyttää kirjallisia kykyjään L

Suosikki 1967

+

Markku Veijalainen ihailee B:tä Y, B nousi maailman katon yläpuolelle Y, sai aikaan sellaista, että Elvis näytti pyhäkoululaisen kulkueelta (B) Y, enkelikasvoinen (P) U, kaunis (P) U, kitarataituri (G) M, ei liene tarvita epäillä älykkyytensä (G) L, miellyttävä ulkonäkö (R) U, Yesterday - mestariteos M, taiteilijoita - muutakin kuin kitaranrämpyttäjiä (B) Y, valitseminen rumpaliksi osui oikeaksi toimenpiteeksi (R) M, kulkevat kehityksen etunenässä (B) M, Y, erinomaisia sävellyksiä M, monipuolinen (B) L, lahjakas (B) L, paljon edellä suomalaisia yhtyeitä (B) M, huippumelodia M, mainio näyttelijä (J) L, hyvä koomikko ilmeisesti (J) L, yleisön oikkujen yläpuolella (B) Y, kukaan ei voi korvata heitä Y, puhuu osuvammin kuin uskotaan (R) L, ihailijoilleen kohteliaita (B) L, erottunut intonsa (B) L, ja energiansa ansiosta (B) L, hyvä pianisti (P) M, paras bändi (B) M, fantastinen bändi (B) M, Y, ihmeteoksia M, kiitos B Y, jättimäisiä (B) Y, tuonut elämäniloa (B) Y, alkoivat näyttää yhtä älykkäiltä kuin itse asiassa olivat (B) L, individualisteja (B) L, lahjakkaita (B) L, hyvin suuri (B) Y, hoiti pr-toimintansa loistavasti (B) Y, eläköön B-saippuat Y, Penny Lanessa viehättävä teksti M, Penny Lane ja Strawberry Fields - filmit hyvin mielenkiintoisia Y, värit elokuvassa onnistuneita Y, pidän B:stä Y, tyylikkään persoonallinen ääntäminen tuntomerkki M, tasoero perähikiän ja B:llä yhtyeillä on käsittämätön M, vanha kunnon B Y, loistava B, esimerkki joka kuuluu kauas Y, B harvoja yhtyeitä, joilla uusia ideoita M, Lontoon Palladiumissa esiintymisen tekee tähdestä todella suuren kuten B:n Y, B soittaa paremmin kuin Monkees M, Sgt. Pepper uskomaton levy M, P:n laulama When I'm Sixtyfour erikoisen hauska M, vertaansa vailla melodinen nerokkuus M, mielikuviuksen rajoittamattomuus L, huumorintaju L, melkein mikä tahansa mahdollista Y, kaikki levyn paheksunta yhteenkerättynä häviävän pieni osa innostuksen herättämisestä M, St. Pepper - lp:llä pop maailman suunnannäyttävä M, korviintarttuva melodia (B) M, B kulkee musiikillisesti yleisöä kaukana edellä M, levyt musikaalisesti monivivahteisia M, sävelmät pianolla suurenmoisia (P) M, oppi soittamaan sitaria mestarin ottein (G) M, R tasaisin L, R kompleksiton L, on oikein, kun J nauttii huumetta ja sanoo mitä lystää L, All you need...- hyvä levy M, B näytti Monkeesille missä kaappi seisoo Y, melodia mukava (B) M, suurenmoinen musikaalinen nerous (B) M, suuri nimi (B) Y, Monkees paljon tavanomaisempi kuin B Y, B maailma nerokkain yhtye M, P ja J päättävät pitempiä kahta muuta L, uskomme heidän kehittyvän musiikkinsa mukana (B) L, B ulkomaista eliittiä Y, huippu (B) Y, joukkueen aivo (J) L, ironisin (G) L, P ajattelee kahdesti ennen kuin sanoo mitään L, Ed Sullivanin showssa jopa B täytyi harjoitella Y

-

kyynillinen (J) L, teräväkielinen (J) L, Supremesin ansiosta B-soundi ei enää jatkunut M, vähiten tiedonhaluinen heistä (R) L, P suosittelee LSD:tä L, P tunnustanut ottaneensa LSD:tä L, joku määkii She love you M, ei ensiluokkainen näyttelijä (J) L, B hyväksyy huumausaineita L, J ylvästelee omaisuudellaan L, R pitää enemmän ruuasta kuin ajatuksista L, en pidä heidän parroistaan U

Suosikki 1968

+

P kyllin viisas kertoneensa lopettaneensa LSD:n käytön L, Vanilla Fudge ei esitä "Ticket to Ride" yhtä hyvin kuin B M, käsite (B) Y, Eleanor Rigby paljon muutakin kuin yea yea M, She's Leaving Home suurenmoinen laulu M, Whoop Whoop fantastinen M, siisti (P) L, hauskemman näköinen kuin aikoihin (P) L, elämässä on ajatuksiakin (G) L, tähtäävät korkealle, epäillänsä, mutta aina he onnistuvat (B) Y, B ainutlaatuinen heidän osansa Y, neljä aikamme merkittävintä muusikkoa (B) M, pysyvät kirkkaasti pinnalla ainakin kymmenen vuotta (B) Y, helppo tulla toimeen (B) L, Lady Madonna vanhaa kunnon rockia M, terävä ääni (P) M, ja hakkaava tausta sopivat hyvin yhteen M, raapustelleet paperille jotakin mielekästä (J ja P) M, B ajatuksineen tuskin häviää L, She loves you fantastinen M, suuri (J) L, todella hyviä hittejä (B) M, sävelmä todellinen helmi (J ja P) M, Bee Gees ei tule B:n veroista Y, ahkera (P) L, huippuluokan säveltäjiä (B) M, ja levytysten tekijöitä (B) M, elokuva Yellow Submarine hyvin värikäs Y, filmissä hauskoja vuorosanoja (B) Y, englantilaisten merkittävin valtti (B) Y, kannatta katsoa Yellow Submarine Y, Yellow Submarine merkittävin Suomeen tulevista Y, tulossa inhimillisemmiksi (B) L, B:n älypää (J) L, paras diplomaatti (P ja B) L, hyväntuulinen (P) L, elegantin näköinen (P) U, repivä rock onnistuu (G) M, Bee Geesin musiikki ei läheskään niin mielenkiintoista M, ja värikästä kuin B:n M, Bee Geesillä puuttuu B:n välittömyyden leima L, miellyttävä rehellisyys (B) L, kiinnostava objektiivisuus (B) L, musikaalisia (B) M, työhön syventymisensä (B) L, mullistavat aikaisemman musiikkitradition (B) M, tarinansa ainutlaatuinen (B) Y, harvinaisen suuri vaatimattomuus (B) L, nero (J) L

-

levynkansi epäonnistunut koulukuva Y, P tunnusti käyttäneensä LSD:tä L, P:n arvostelu kuningatarta kohtaan huono L, B-hiuksen lamppuhajarjoja U, eivät ole liikemiehiä (B) L, ei ehtinyt tajuta kaikkea, liian nopeatempoinen Y, elokuva ikävyyttävä Y, J ja Yoko kuin navetan seinästä revittyjä U, aggressiivisia (B) L, suorapuheisuus (B) L, melko vähäiset runolliset kyvyt (B) M, ivallisia (B) L, epäkohteliaisuutensa (B) L, älykkyytensä näytti alhaiselta (B) L, musiikki oli karkeaa (B) M, ja tavanomaista (B) M, musiikki, miten sytytti niin monet nopeasti (B) M, ilmakupla puhkeaa (B) Y, M

Suosikki 1969

+

Ob-la-di-LP ulkoasultaan loisteliäs Y, hienot nelivärikuvat Y, HoneyPie - kerrassaan riemastuttava parodia M, tukeva rytmistä M, ja selväpiirteistä, mistä hyvää sanottavaa M, ob-la-di Lennon-McCartney helmiä M, suuri asia (B) Y, pojat ovat rautaa L, levypuolet kuvasti erihenkisiä M, Lp:stä isoja sanoja, ei voi muuta kirjoittaa M, Derek Creiganin sävellykset nerokkaita kuin B M, Get Back/Don't Let Me Down, löytyy valoa varjojenkin maasta M, kokoavat kuusi pinnaa levystä M, J P rautainen sävel M, ja ihana M, kuulostaa juhlakantaatilta M, säveltäjinä neroja (B) M, tuotanto muuttuu kovaa vauhtia klassiseksi (B) M, The Beatles In Hamburg - levyllä historiallisia levytyksiä M, kitaristin lahjat kuuluvat lävitse (G) M, olen aina ihailnut hänen Shadows tulkintaansa M, LP erittäin hauska kuunnella M, ainoastaan B suurempi tähti omalla maalla kuin J. Hallayday Y, herätti koko maailman musiikin kuolovaiheesta (B) M, B ei sorru ala-arvoiseen M, hetkelliseen M, eivät plagioi M, älykkäitä (B) L, B ei väkisin pinnalla studioiden avulla M, J.Winters yhtä merkittävä persoonallisuus ja tyylinluoja kuin B L,U, Beach Boys syrjäytti itsensä Beatlesit äänestyksessä Y, ainoa bändi, joka keksii (B) M, ja kokeilee uutta (B) M, hyviä ajatuksia (J ja Yoko) L, historiaa (B) Y, legenda (B) Y, melkein koko ajan edelläkävijöitä (B) Y, ehkäpä nero (J) L, yhtyeen ideanikkari (J) L, yhtyeen kantavin voima (J) L, profeettoja omalla sarallaan (B) L, ihanat (B) Y, ainutlaatuinen menestys (B) Y, musiikki kuin viiniä, joka vanhenee (B) M, Old Brown Shoe svengaa ja M, jokaisen kuuntelun jälkeen löytää uutta M, takumerkki, johon voi luottaa (B) M, Plastic Ono Band LP hyvä M, on hauskaa, kun joku on niin pinnalla, että ei tarvitse tehdä kaupallista musiikkia (B) M, on suuri (B) Y, kuuntelujen jälkeen musiikki tuntuu suurenmoiselta M, säveltäjänorous (B) M, musiikki selväpiirteisempää ja M, suoraviivaisempaa M, LP aina suurtapaus (B) M, sävelmateriaali jälleen ilahduttavan monipuolista M, kaunista M, on menoa M, on mielikuvituksellista M, yhtä ainutlaatuinen ja Y, hätkähdyttävä kuin ennenkin Y, B-kirjassa mestarillinen kuvitus Y, fantastinen kirja B:stä Y, luomisvoimainen (B) L, mielikuvitusta (B) L, vaikutusvaltaa (B) Y, ansaitsee kaikki maailman superlatiivit (B) Y, kuunnellessa (B) M, ja lukiessa saa suurimman mahdollisimman nautinnon (B) Y, eläviä legendoja (B) Y

-

The Beatles LP - todelliset helmet puuttuvat M, miinuspuolena - sävellykset suhteellisen tasaista tuotantoa M, tyhmä kuin ennenkin (R) L, myytti kulunut arkisen harmaaksi (B) Y, ja tehottomaksi (B) Y, B pellolle ja uutta tilalle Y, olemme kyllästyneet B:siin Y, LP ei suurempia musiikillisia arvoja M, laulu eroaa melkoisesti viimeaikaisista saavutuksista (J) M, Ticket To Ride, Help, Day Tripper melko tavanomaisia M, kukapa voisi ottaa vakavasti toilauksia (J) L, käyttää huumeita (J) L, eikä huumausainelaki koske kaikkia (J) L, J ja Yoko:lle omistettu balladi dylanmaista jumputusta M

Suosikki 1970

+

Suosikki ennusti, että B:stä kuullaan vielä Y, Come And Get It - sävellys on kiva (P) M, mainio Beatle (P) L, ensimmäinen levy Plastic Ono Band hyvin mukiin M, liiketoimet sujuvat mallikkaasti (B) Y, P:n yhtyeen tuore soundi vetää vertoja mille tahansa L-M sävelmälle M, ja menee useimmista jopa reippaasti ohi M, mitä pidemmät hiukset, sitä älykkäämpi = J on nero U,L, meno virkistävä M, ääni virkistää aina (P) M, pisteet 6/6 Badfinger: Come And Get It/Rock Of All Ages M, on jäljellä vanhojen B-elokuvien henkeä (R) Y, Let It Be/You Know My Name - aivan mainiota kutumusiikkia M, ovat onnistuneet jälleen oikein hyvin Let It Be:llään (B) M, Let it Be korvaa huonon kakkospuolen täysin. 6/6 pisteet M, Crosby, Stills, Nash & Young ja De ja vu: on musiikillisesti B:n parhaimmistoa M, sävelmät eivät todennäköisesti vanhene koskaan (B) M, vanhempaa tuotantoa kuuntelee mielellään (B) M, I Should Have Known Better ja Can't Buy My Love soivat parempina kuin koskaan M, Hey Jude tuntuu nykyisin hyvältä kappaleelta M, on vahinko, jos P eroaisi B:stä Y, vanha kunnan sukellusvenemies (R) L, nuo mukavat vanhat B:n könsikkäät (P ja G) L, ovat vuosisadan neroja (B) L, lauloi Monkeesit suohon kaulaa myöten (B) M, All You Need Is Love vikisi B pirun hyvin M, musikaalinen henkäys kaunista (B) M

-

aloitti epäsuorasti huumeiden mainostuksen (B) L, Come And Get It - sävellys on yhdentekevä (P) M, ei hyvältä kuullostaa mm. J:n ideat (J) M, Cold Turkey liian yksitoikkoinen M, ja suoraviivainen M, iskee J joskus harhaan M, olleet huumeista syytettynä (B) L, muuten hänen suoritus elokuvassa jäi värittömäksi (R) L, epäsovinnaisia lauseita Jumalasta (J) L, You Know My Name on täytekappale M, P ei ollut viisas, kun julkaisi koko albumin L, niskuroiva jukuripää (P) L

Seura 1964

+

elokuva kuvaukseltaan korkeaa luokkaa (B) Y, hauskoja (B) L, uusia tarttuvia lauluja (B) M, erinomainen selluloidisatu Y, suosittelemme elokuvaa, antakaa lastenne mennä Y

-

musiikillisen melun asiantuntijat (B) M, oi aikoja, oi musisointia M, vanha kunnan tango kaataa pitkätukkaisen räminän M, älkää pitkätukkapojat tulko Suomeen, koska aiheutatte hysteriaa Y, kuontalo (R) U, ylimielinen (R) L, kyyninen (R) L, aitoa räminää M

Seura 1965

-

Beatlestukka eli kuontalo, perheenisä yrittänyt saada lapsensa leikkaamaan U, B-sanoitukset eivät sisällä järjellisiä ajatuksia M, Beatlemania on vaarallinen kulkutauti Y, väsynyttä (B) M, epämääräistä musiikkia (B) M, emme ihmetteli, vaikka olisi toinenkin avioton lapsi Y, panettelevat (B) L

Seura 1966

+

suurenmoisen älykäs (J) L, jos kohtelee kunniallisesti, käyttäytyy myös (J) L, musiikkinero (J) M, nuoruutensa piirroksat korkealle kehittyneitä taiteellista lahjakkuutta (J) L, musiikillinen kyky (J) M, ainutlaatuinen persoonallisuus (J) L, rehellinen (G) L, helppo tulla toimeen (G) L, ystävällisin (R) L, inhimillisin (R) L, huumori ystävällisempää (R) L, Paperback Writer/Rain-laulu huippuluokkaa (B) M, suosittelemme levyä M, kirjallinen lahjakkuus (J) L, ajattelija (J) L, Yellow Submarine lystikkäimpiä levyjä M, hyvä levy M, yhtyeen älypää (J) L, kunnan sotamies (J) L, erittäin lahjakas monella alalla (J) L, Revolver - lp:hen ihastuu M, laulu parempi kuin kaikki ne edelliset (R) M, kaunein esitys (P) M, ääni sen kun kehittyi (P) M, ei voi lakata pitämästä (B) M, Y, ovat olleet voittamattomia (B) Y, Revolver - lp sai aikaan väristyksiä M

-

huolimattomasti töherretty nimikirjoitukset tuottivat enemmän kuin Brahms (B) Y, J:n piirtämä ruma lintu Y, pitkät hiuskuontalot (B) U, J:n kanssa ei ole helppo tulla toimeen L, J toisinaan keskustellessaan julma L, ruma (R) U, J suosittumpi kuin Jeesus, epäviisas vertailu L, älypää (J) L, nopea rikastuminen, puutteellinen kasvatus löyhentänyt B: kielenkantoja L

Seura 1967

+

Penny Lane/Strawberry Fields -lp oikein hyvä M, kuulumme edelleen B:n ihailijoihin M, Y, kaikkialla soi All You Need Is Love, B on voittamaton M, Y, St. Pepper's -levy on fantastinen M, älyllisen musiikin mestareiksi (B) M, show mahtava Y, loistava runous nautittavaa (J) M, levystä iloinen M, siistejä (B) U

-

inhottava käytökseltään (P) L, Twist and Shout räyhääjiä M, B pitkistä tukasta huolimatta U

Seura 1968

+

kultakurkut (B) Y, M, aloittaessaan ilo kuunnella (B) M, nimi vielä vuosienkin kuluttua (B) Y, lahjakkain yhtyeestä (J) L, levyttää ennennäkemättömällä rutiinilla (B) M, ja osaamisella (B) M, itsensä B taitaa lyödä uusi levykotelo Y, vaivaton (J) L, mukava (J) L, nero (J) L, fiksuja (P ja G) L, lahjakas liikemies (J) L, loistava laulujen sanoittaja (J) M, ja loistava kirjailija (J) L, pysyneet tukevimminkin maan pinnalla (R ja G) L, luonnollinen (R) L, ei ole menettänyt suhteellisuuden tajua (R) L, hyvä huumorintaju (R) L, rauhallinen perhemäisyytensä (R) L, tuskin odotettavissa skandaaliuutisia (R ja G) L

-

näsäviisaat (J) L, ilkeät (J) L, sarkastiset vastaukset toimittajille (J) L, rappiomusiikkia M, snobi (J) L, uusin B-filmi surkea Y, voi odottaa melkein mitä tahansa (J ja P) L

Seura 1969

+

voimakkaita kappaleita: Long, Long, Long ja Helter Skelter M, Back In The USSR on fantastinen rock-beat M, ettäkö itse huomannut suomalaisen kitarabändin (J) L, hyvä naurattaja (R) L, loistava kitaransoittotaito (G) M, muutamaa sanoitusta sietää kuunnella tarkkaan M, rautaiset B-viisut M, osoittautunut Winston-nimensä veroiseksi (J) L, Itse B:t kiinnostuneita Neuvostoliitosta Y, kaksois-lp paranee joka soittokerralla M, LP tempaa mukaan M, charmikkaana (P) L, melodisena suloisia lemmenlauluja (P) M, kaunis laulu Goodnight M, antavat yleisölle paljon (B) M, Y, tekstit herättävät mielenkiinnon M, kaksois-lp:n kuuntelua ei voi jättää kesken, vaan se parhaimmillaan kerää kaiken tarkkaavaisuuden M

-

rumpusoolo ei ymmärrettävistä syistä ole kovin monimutkainen (R) M, sanoitukset melko yksinkertaisia M, älypäiden keisari, karvapäiden karvapää (J) L, kappale ikävä ja ihmettelen miksi se on mukana M, honotuskappale levyllä (R) M

Seura 1970

+

musiikista saamme nauttia seuraavallakin vuosikymmenellä (B) M, viehättävin (R) L, kolme muuta lahjakas, charmikas ja persoonallinen L, miellyttävä (R) L, ainutlaatuisia esiintyjiä (B) Y, B asialla, ei hohtoa puutu Y, itse B jäi lukijaaänestyksessä toiseksi Y, vihdoinkin Let It Be ilmestyi M, B aloitti tuoreella musiikkityylillä M, jatkoa etevillä levyillä M, huippukohtat Sgt Pepper ja Magical Mystery M, vanha kunnan kitarayhtye-tyyli M, soittamisen iloa henkii M, kehittyneempi taito M, esitykset eläviä M, sopivasti viimeistelemättömiä M, etevää sävellyksiä M, ja etevää esityksiä M, häikäisevän hyviä valokuvia levyn tekovaiheista Y, vekkuli rumpali eli suurimmaksi osaksi syynä yhtyeen maailmanmaineeseen, lumosi nuoret ja vanhat (R) Y, seisoo jalat tiukasti maassa (R) L, evergreen Yesterday M

Suomen Kuvalehti 1964

+

huomattavat rautalankapojat (B) Y

-

huippujen huippu yli-ihmisten joukossa (R) L, musiikki kaikkein kehnointa (B) M, kitaran vongahdus (B) M, sukupuolettoman näköisiä (B) U, kitaroiden jumputtava ääni (B) M, rautalankamusiikki tuomittava: heikentää moraalialia M, rautalankaan suhtautumisessa kaikki järki kaukana M, musiikissa vikoja: koska eivät edes kannattajat ole taiteellisesta tasosta M, sosiaalisena vaarallinen: vaarallisempi kuin Rock'n Roll tai charleston M, rytmikäs räminä M, enää emme julkaise yhtään idioottimaista B-kuvaa Y, kyynillisiä (B) L, kylmiä (B) L

Suomen Kuvalehti 1967

+

varmasti miellyttäviä miehiä L, musiikillisesti mielenkiintoisempia M, musiikki kuunneltavampaa kuin koskaan M, mainitaan show-musiikin historiassa kuin useimmat muut nimet ovat jo unohtuneet Y, historiallinen käsite Y

-

P tunnusti käyttäneensä LSD:tä L

Suomen Kuvalehti 1969

+

Beatles on historiallinen käsite (Y), Beatles on tuonut ratkaisevasti uutta show-alalle: laulavat kitarayhtyeet ja uuden musiikin (Y)

LIITE 2

Taulukkona Suosikin, Seuran Suomen Kuvalehden artikkelit ja kannanotot

Suosikki

Artikkeleita

	+	-	o	Kaikkiaan (+,0,-)
1963	-	-	1	1
1964	17	5	70	92
1965	25	2	105	132
1966	33	6	117	156
1967	33	3	101	137
1968	18	4	71	93
1969	20	2	65	87
1970	10	3	57	70
Yht.				768

Mielipidemaininnat

	+	-	Kaikkiaan (+,-)
1964	85	31	114
1965	56	10	66
1966	112	30	141
1967	81	11	95
1968	50	18	67
1969	70	14	84
1970	28	15	40

Musiikilliset maininnat

	+	-	+%	-%
1964	25	16	22	14
1965	14	1	21	2
1966	63	10	45	7
1967	30	2	32	2
1968	19	5	28	7
1969	41	6	49	7
1970	18	6	45	15

Ulkonäölliset maininnat

	+	-	+%	-%
1964	1	6	1	5
1965	5	-	6	-
1966	1	1	1	1
1967	3	1	3	1
1968	1	2	1	3
1969	1	-	1	-
1970	1	-	3	-

Luonnemaininnat

	+	-	+%	-%
1964	39	5	34	4
1965	17	6	26	9
1966	27	12	19	9
1967	23	9	24	9
1968	18	7	27	10
1969	10	3	12	4
1970	5	6	13	15

Yleiset maininnat

	+	-	+%	-%
1964	18	4	16	4
1965	20	3	30	5
1966	20	7	14	5
1967	27	-	28	-
1968	11	4	16	6
1969	19	4	23	5
1970	4	-	10	-

Seura

Artikkeleita

	+	-	o	Kaikkiaan (+,0,-)
1964	1	6	11	18
1965	-	5	6	11
1966	7	1	12	21
1967	3	1	9	13
1968	5	2	15	22
1969	5	-	12	17
1970	5	-	15	20
Yht.				122

Mielipidemaininnat

	+	-	Kaikkiaan (+,-)
1964	5	8	13
1965	-	7	7
1966	27	9	36
1967	11	3	14
1968	21	7	28
1969	18	4	22
1970	24	-	24

Musiikilliset maininnat

	+	-	+%	-%
1964	1	4	8	31
1965	-	3	-	43
1966	12	-	33	-
1967	7	1	50	7
1968	5	1	18	4
1969	12	4	55	18
1970	13	-	54	-

Ulkonäölliset maininnat

	+	-	+%	-%
1964	-	1	-	8
1965	-	1	-	14
1966	-	2	-	6
1967	1	1	7	7
1968	-	-	-	-
1969	-	-	-	-
1970	-	-	-	-

Luonnemaininnat

	+	-	+%	-%
1964	1	2	8	15
1965	-	1	-	14
1966	13	5	36	14
1967	-	1	-	7
1968	13	5	46	18
1969	4	-	18	-
1970	6	-	25	-

Yleiset maininnat

	+	-	+%	-%
1964	3	1	23	8
1965	-	2	-	29
1966	2	2	6	6
1967	3	-	21	-
1968	3	1	11	14
1969	2	-	9	-
1970	5	-	21	-

Suomen Kuvalehti

Artikkeleita

	+	-	o	Kaikkiaan (+,0,-)
1964	1	3	13	17
1965	-	-	6	6
1966	-	-	5	5
1967	3	1	-	4
1968	-	-	-	-
1969	1	-	2	3
1970	-	-	2	2
Yht.				37

Ulkonäölliset maininnat

	+	-	+%	-%
1964	-	1	-	7
1965	-	-	-	-
1966	-	-	-	-
1967	-	-	-	-
1968	-	-	-	-
1969	-	-	-	-
1970	-	-	-	-

Mielipidemaininnat

	+	-	Kaikkiaan (+,-)
1964	1	13	14
1965	-	-	-
1966	-	-	-
1967	3	1	4
1968	-	-	-
1969	2	-	2
1970	-	-	-

Luonnemaininnat

	+	-	+%	-%
1964	-	3	-	21
1965	-	-	-	-
1966	-	-	-	-
1967	1	1	25	25
1968	-	-	-	-
1969	-	-	-	-
1970	-	-	-	-

Musiikilliset maininnat

	+	-	+%	-%
1964	-	8	-	57
1965	-	-	-	-
1966	-	-	-	-
1967	2	-	50	-
1968	-	-	-	-
1969	-	-	-	-
1970	-	-	-	-

Yleiset maininnat

	+	-	+%	-%
1964	1	1	7	7
1965	-	-	-	-
1966	-	-	-	-
1967	-	-	-	-
1968	-	-	-	-
1969	2	-	100	-
1970	-	-	-	-

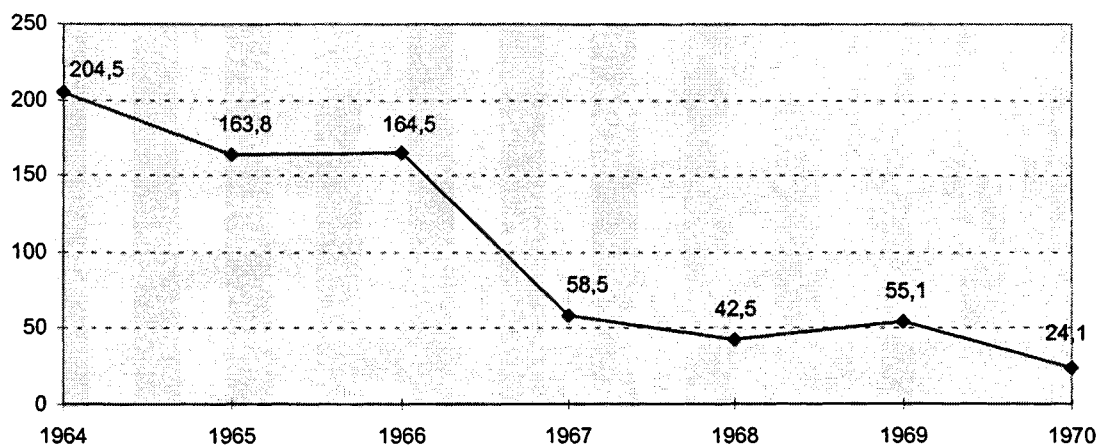
Kannanottojen luokittelu on aineiston sisällön mukainen. Olen luokitellut artikkelit positiivisiksi sen mukaan, kumpia (positiivisia / negatiivisia) mainintoja on enemmän. Jos molempia lausumia on yhtä paljon, olen luokitellut artikkelin neutraaliksi. Tällaisia tapauksia on harvoin kyseisissä artikkeleissa.

LIITE 3

Taulukkona ja diagrammina Suosikki 100-listalla Beatlesin menestyneimmät kappaleet

kk	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
1	1	2,4,20,22,24,31,36,39,44,69,80,80,88	1,15,16,31,32,65,71	15,20,42	53	6	-
2	5,30	4,5,8,14,31,36,37,49,52,82,85,90,97	1,7,13,22,23,37	-	11,20	12	17
3	6,14,16	2,5,19,54,55,60,89	3,6,11,14,38,65	-	13,28	49	-
4	5,7,22,46,88	2,4,14,20,39,92	2,7,11,16,22,34,86	-	20,58	14	43
5	3,6,15,18,32,77,79	1,9,35,43,86,86,86	2,5,23,24,26,74	5,23	8,42	16	14,48
6	1,7,8,9,31,33,41,48,48,71,71	2,6,31,40,90	2,5,39,41	4,46	6	28,29,62	6
7	-	4,7,95	8,11,30,47,94	13,82	13	5,21,52,55	8
8	1,3,11,30,32,45,47,55,55,77	5,12,49	6,23,35,36,90	9,23	26	4,43,48	15
9	-	7,8,17,19	6,14,30	5,9,40,57	42	8,9,49	22
10	2,3,4,6,25,40	3,16,23,51	9,11,22,55	2,20,75,91	49	13,14,49	49
11	-	4,17,47,52,75	6,12,19,43	5,35,80	7,63,70	21,47	47
12	2,7,10,21,28,34,40,47,62,74,91	2,9,34,82,86,91	10,49	17,66	4,69	38,48	-
	204,5 pist	163,8 pist	164,5 pist	58,5 pist	42,5 pist	55,1 pist	24,1 pist

Suosikki on kerännyt hittilistan 100-142:stä levynmyyntiliikkeestä ympäri maan ja se on Lassilan (1990, s. 31-44) mukaan ainoa 1964 - 1970 aikavälillä kuukausittain säännöllisesti ilmestyvä lista. Nimitys on vaihdellut Mitä Suomi soittaa, Suosikki 100 ja Suosikki Top 50:n välillä. Hittejä mitattiin myydyimpien singlejen ja vuodesta 1966 lähtien lisäksi lp-levyjen myyntilukujen perusteella. 1. sija saa 50 pistettä, 50. sija 0,1 pistettä jne.

Vuotta 1963 hallitsi tango. Vuonna 1964 Beatlesin rinnalla listoille nousi Rolling Stones, joka jäi koko vuosikymmeneksi Beatlesin varjoon. Tangon kilpailijaksi nousi pikkuhiljaa ulkomainen rockmusiikki. Vuoden 1964 Beatlesin menestyneimpiä kappaleita olivat "Twist and shout", "All My Loving", "I Saw Her Standing There", "Can't Buy My Love" ja "A Hard Days Night". Vuonna 1965 menestyivät parhaiten "Beatles For Sale", "Help" ja "Rubber soul"-singlet sekä "Rock And Roll Music" ja "Yesterday"-kappaleet. Vuonna 1966 hallitsi lp-listaa "Help", "Rubber Soul" ja "Revolver"-albumit. Vuonna 1967 menestyi lp "Sgt Pepper's Lonely Hearts Club Band". Beatles-hittien lukumäärä alkoi vähetä vuodesta 1967 alkaen, vaikkakin niitä syntyi vuoteen 1970 asti. Vuonna 1968 listoilla kävi edelleen "Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band" ja vuonna 1969 menestyi lp "Abbey Road".
Suomen Kuvalehti 1969

LÄHTEET

Apo, Satu. 1990. Kertomusten sisällön analyysi. Klaus, Mäkelä (toim.). Kvalitatiivisen aineiston analyysi ja tulkinta. Helsinki: Gaudeamus.

Berelson, Bernard. 1952. Content analysis in communication research. Foundations of communication research 1. Glen coe Ill: The Free Press.

Brake, Michael. 1980. Comparative youth culture. The sociology of youth cultures and youth subcultures. London: Routledge & Kegan Paul.

Clarke, John & Jefferson. Tony. 1976. Working class youth culture. Mungham. Geoff & Pearson Geoff (toim.). London: Routledge & Kegan Paul.

Cohen, Albert K. 1955. Delinquent boys. The culture of the gang. Glencoe. New York: The Free Press.

Van Dijk, Teun A. 1985. Handbook of discourse analysis vol 4. Discourse analysis in society Academic press. London: Academic press.

Van Dijk, Teun A. 1980. Macrostructures. An Interdisciplinary study of global structures in discourse interaction and cognition. Hillsdale New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Ehrnrooth, Jari. 1988. Hevirock ja hevarit: myytit, tyyli, alakulttuuri. Karjalan tutkimuslaitoksen julkaisuja. Joensuun Yliopisto.

Frith, Simon. 1981. Sound effects: youth leisure and the politics of rock'n roll. New York: Pantheon Books.

- Frith, Simon. 1988. Rockin potku: nuorisokulttuuri ja musiikkiteollisuus. Käännös Hannu Tolvanen teoksesta Sound effects. Suomen etnomusikologinen seura julkaisuja 1. Tampere: Vastapaino.
- Hebdige, Dick. 1979. Subculture. The meaning of Style. London: Methuen.
- Heinonen, Yrjö. 1995. Elämyksestä ideaksi - ideasta musiikiksi. Sävellysprosessin yleinen malli ja sen soveltaminen Beatles-yhtyeen laulunteko- ja äänitysprosessiin. Jyväskylän Yliopisto.
- Heiskanen, Ilkka & Mitchell, Ritva. 1985. Lättähatuista punkkareihin. Suomalaisen valtakulttuurin ja nuorisokulttuurien kohtaamisen kolme vuosikymmentä. Keuruu: Otava.
- Hemánus, Pertti. 1973. Joukkotiedotus piilovaikuttajana. Helsinki: Otava.
- Hemánus, Pertti & Varis, Tapio. 1979. Joukkotiedotus eilen ja tänään. Vaasa: Oy Gaudeamus Ab.
- Hoikkala, Tommi. 1983. Brittiläinen kulturalismi ja nuorten alakulttuurien tutkiminen. Tiede & Edistys 8.
- Hoikkala, Tommi. 1989. Nuorisokulttuurista kulttuuriseen nuoruuteen. Helsinki: Gaudeamus.
- Hoikkala, Tommi. 1990. Teun A. Dijkin diskurssianalyysi s. 146 - 161. Klaus Mäkelä (toim.) Kvalitatiivisen aineiston analyysi ja tulkinta. Helsinki: Gaudeamus.
- Hämäläinen, Jyrki. 1993. Tähtien tuska ja kimallus. Tie. totuus ja elämöinti 1959 - 1993. Keuruu: Otava.
- Krippendorf, Klaus. 1980. Content analysis: an introduction to it's methodology. Beverly Hills, cal: Sage.

Lassila, Juha. 1990. Mitä Suomi soittaa?. Hittilistat 1954 - 1987. Nykykulttuurin tutkimusyksikön julkaisuja 20. Jyväskylän yliopisto.

Lähteenmaa, Jaana. 1989. 1. Kohti helsinkiläisiä nuorisokulttuureja. Esitutkimus. Helsinki.

Lähteenmaa, Jaana. 1991 a. Alakulttuuriteoria. Tommi Hoikkala (toim.). Törmäävät tulkinat. Helsinki: Oy Gaudeamus Ab.

Lähteenmaa, Jaana. 1991 b. Hip-hoppareita lähiöläisiä ja kultturelleja. Nuorisoryhmistä 1980-luvun lopun Helsingissä. Helsingin kaupunki. Nuorisoasiainkeskus.

Minkkinen, S. - Nordenstreng K. - Rand M. - Stark M.. 1979. Joukkotiedotus. Helsinki: Tammi.

Nordenstreng, Kaarle - Wiio A. Osmo (toim.). 1994. Joukkoviestintä Suomessa. Porvoo: Kaarle Nordenstreng. Osmo A. Wiio ja Weilin+Göös .

Nyberg, Hannu. 1984. Rockista rautalankaan. Keuruu: Otava .

Pietilä, Veikko. 1976. Sisällönerittely. Oy Gaudeamus Ab .

Riihiranta, Lilli. 1982. Hyvinvointikakarat. Amer-yhtymä Oy. Weilin+Göös .

Sana, Elina (toim.). 1995. Tieto-opista Mediapeliin - Journalismin tutkimuksen näkökulmia. Juva: Tekijät ja Werner Söderström Osakeyhtiö .

Seura 1964 - 1970, Beatlesia koskevat artikkelit .

Sinkko, Risto (toim.). 1981. Televisio ja suomalainen. Viestintätutkimuksen seuran julkaisusarja n: 3. Espoo: Weilin+Göös.

Soramäki, Matti. 1990. Mediat yli rajojen - näkökulmia joukkoviihteen tuotantoon, jakeluun ja kulutukseen. Helsinki: Copyright Martti Soramäki ja Oy Gaudeamus Ab .

Sulkunen, Pekka. 1987. Johdatus sosiologiaan. Juva:WSOY.

Suomen Kuvalehti 1964 - 1970, Beatlesia koskevat artikkelit .

Suosikki 1963 - 1970, Beatlesia koskevat artikkelit .

Söderholm, Stig (toim.). 1987. Näkökulmia rock-kulttuuriin. Keuruu: Otava .

Tulppo, Pirkko (toim.). 1976. Radioamatööreistä tajuntatodellisuuteen. Tampereen yliopiston tiedotusopin laitoksen julkaisuja (n:o 31/1976). Porvoo: Werner Söderström Osakeyhtiön laakapaino .

Uusitalo, Ritva. 1991. Sosiologian nuorisokuvat. Törmäävät tulkinnat: kirja nuorista ja nuoruudesta. Tommi Hoikkala (toim.). Helsinki: Gaudeamus.

Wiio A., Osmo. 1994. Johdatus viestintään. Porvoo: Osmo S. Wiio ja Weilin+Göös.

Willis. Paul. 1978. Profane culture. London: Routledge & Kegan Paul.